

GUVERNUL ROMÂNIEI

STRATEGIA FISCAL-BUGETARĂ PENTRU PERIOADA

2014-2016

2013

Abrevieri

AFM	Administrația Fondului pentru Mediu
ANP	Administrația Națională a Penitenciarelor
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
BM	Banca Mondială
CNAS	Casa Națională de Asigurări de Sănătate
EA	Zona Euro
FMI	Fondul Monetar Internațional
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică
ÎS	Întreprinderi de stat
LRF	Legea responsabilității fiscal bugetare
LFPL	Legea finanțelor publice locale
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
MTO	Obiectiv bugetar pe termen mediu
MT	Ministerul Transporturilor
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PIB	Produs intern brut
PNDR	Planul Național de Dezvoltare Rurală
POS	Programul Operațional Sectorial
PEP	Pactul Euro Plus
SFB	Strategie fiscal bugetară
SMURD	Serviciul Român de Urgență Reanimare și Descarcerare
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UE	Uniunea Europeană
UEM	Uniunea Economică și Monetară

Cuprins

1. Obiectivele politicii fiscale și bugetare

2. Cadrul macroeconomic

- 2.1 Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești
- 2.2. Evoluții fiscal bugetare în anul 2012 și pe primele nouă luni ale anului 2013
- 2.3 Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2014-2016)

3. Cadrul fiscal-bugetar

- 3.1 Politica fiscală
 - 3.1.1 Caracteristici, priorități, premise privind politicile fiscale și de administrare fiscală
 - 3.1.2 Măsuri fiscale și tendințe ale principalelor taxe și impozite
 - 3.1.3 Politica de administrare fiscală
 - 3.1.4 Venituri bugetare
- 3.2 Politica bugetară
 - 3.2.1 Caracteristici, priorități, premise ale politicilor de cheltuieli bugetare
 - 3.2.2 Politici publice
 - 3.2.3 Investițiile publice prioritare
 - 3.2.4. Politica în domeniul Fondurilor Europene
 - 3.2.5. Cheltuieli bugetare
- 3.3 Datoria Publică
- 3.4 Plafoane privind principalii indicatori bugetari în perioada 2011-2016

4. Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2014-2016

5. Declarație de răspundere

¹ Prognoza de toamna a Comisiei Europene

În ultimele luni, au existat semne încurajatoare că Europa este în curs de redresare economică. După o scădere care a durat până în primul trimestru al anului 2013, economia europeană a început să crească din nou în al doilea trimestru, iar PIB-ul real va continua să crească în mod constant de-a lungul acestui an. Se estimează că, în a doua jumătate a anului 2013, creșterea va fi de 0,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2012 în UE. Pe o bază anuală, creșterea de anul acesta a PIB-ului real este estimată la 0,0% în UE și la -0,4% în zona euro.

În perspectivă, conform previziunilor, creșterea economică se va accelera treptat pe parcursul perioadei de prognozare, ajungând la 1,4% în UE și la 1,1% în zona euro în 2014 și atingând 1,9 %, respectiv 1,7 % în 2015.

Ajustarea internă și externă în Europa continuă, susținută în multe cazuri prin reforme structurale de amploare și prin consolidarea fiscală semnificativă puse în aplicare în ultimii ani.

Acest lucru a dus la ameliorarea condițiilor necesare pentru ca cererea internă să devină treptat principalul motor al creșterii economice în Europa.

Cu toate acestea, pe fondul unor perspective mai slabe pentru economiile de piață emergente, revenirea la o creștere solidă va fi un proces progresiv.

RELANSARE PROGRESIVĂ

Dezechilibrele macroeconomice acumulate sunt în scădere și se așteaptă o accelerare moderată a ritmului creșterii. Deși situația piețelor financiare s-a îmbunătățit considerabil, iar ratele dobânzilor au scăzut în țările vulnerabile, aceste elemente nu s-au repercutat încă în economia reală, întrucât fragmentarea piețelor financiare persistă, existând diferențe substanțiale între statele membre și între firme de diferite dimensiuni.

Deoarece a scăzut nevoia de a se reduce povara datoriilor, se preconizează că cererea internă se va consolida lent, grație relansării creșterii consumului privat și redresării în ceea ce privește formarea brută de capital fix, datorită îmbunătățirii condițiilor globale de finanțare și a percepției generale asupra economiei.

În 2014 și 2015, se preconizează că cererea internă va fi principalul motor al creșterii, pe fondul unor perspective mai slabe pentru exporturile UE către restul lumii.

Este de așteptat ca redresarea activității economice să se traducă doar treptat prin crearea de locuri de muncă.

Există perspective modeste de diminuare a ratei șomajului către 10,7% în UE și către 11,8% în zona euro până în 2015, diferențele dintre țări rămânând însă foarte mari.

Se preconizează că, în cursul perioadei de prognozare, inflația prețurilor de consum va rămâne scăzută atât în UE, cât și în zona euro, ratele fiind apropiate de 1½%.

Ca urmare a câștigurilor continue în materie de competitivitate a prețurilor și a unei consolidări a sectoarelor lor de export, se preconizează că o serie de state membre vulnerabile vor înregistra în acest an excedente de cont curent.

Reducerea deficitelor publice generale va continua.

În 2013, se preconizează că deficitul fiscal global va scădea la 3 ½ % din PIB în UE și la 3 % în zona euro, în timp ce ponderea datoriei în raport cu PIB-ul va ajunge la aproape 90 % în UE și la 96 % în zona euro.

Se prevede că deficitul bugetar structural, adică deficitul public corectat pentru factorii ciclici, măsurile cu caracter excepțional și alte măsuri temporare, va scădea în mod semnificativ în 2013 cu peste 1/2% din PIB în ambele zone, ca urmare a măsurilor de consolidare puse în aplicare în mai multe state membre.

Conform proiectelor de buget pentru 2014 disponibile înaintea datei limită a previziunilor, această ameliorare va continua în 2014, dar într-un ritm mai lent. Această situație se explică, parțial, prin faptul că unele state membre și-au atins deja obiectivele pe termen mediu în ceea ce privește soldurile bugetare structurale, ceea ce ar trebui să contribuie la reducerea progresivă a datoriei publice.

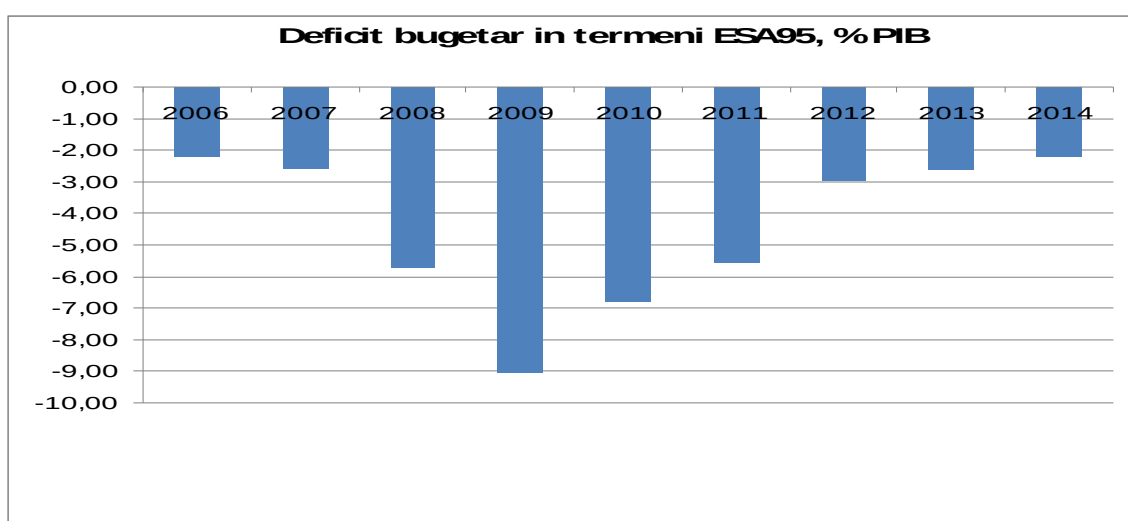
Un nou cadru pentru politicile bugetare la nivelul UE

Criza datoriilor suverane la nivelul UE a scos în evidență nevoia urgentă de a aduce îmbunătățiri majore cadrului politicilor bugetare. Noua arhitectură emergentă a politicilor bugetare din Uniunea Europeană vizează consolidarea principiului director al finanțelor publice sănătoase, consacrat la articolul 119 alineatul (3) din TFUE.

- ⌚ Pachetul de măsuri privind guvernanța economică a intrat în vigoare la 13 decembrie 2011 și a reformulat și modificat normele Pactului de Stabilitate și Creștere.
- ⌚ Consiliul European a acceptat și a aprobat la 30 ianuarie 2012 „Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța în cadrul Uniunii economice și monetare”, așa-numitul „Pact fiscal”, care prevede consacrarea regulii echilibrului bugetar („regula de aur”), declanșarea automată a mecanismului de corecție și a unor norme mai stricte pentru țările care fac obiectul unei proceduri în caz de deficit excesiv.
- ⌚ Pachetul de două regulamente privind guvernanța economică (Two pack), intrat în vigoare în 2013, prevede calendare bugetare comune pentru toate statele membre din zona euro, precum și norme privind monitorizarea și evaluarea de către Comisie a planurilor bugetare ale statelor membre, norme mai stricte în materie de supraveghere economică și bugetară, inclusiv norme privind cerințele suplimentare de raportare pentru statele membre care se confruntă cu crize financiare severe.

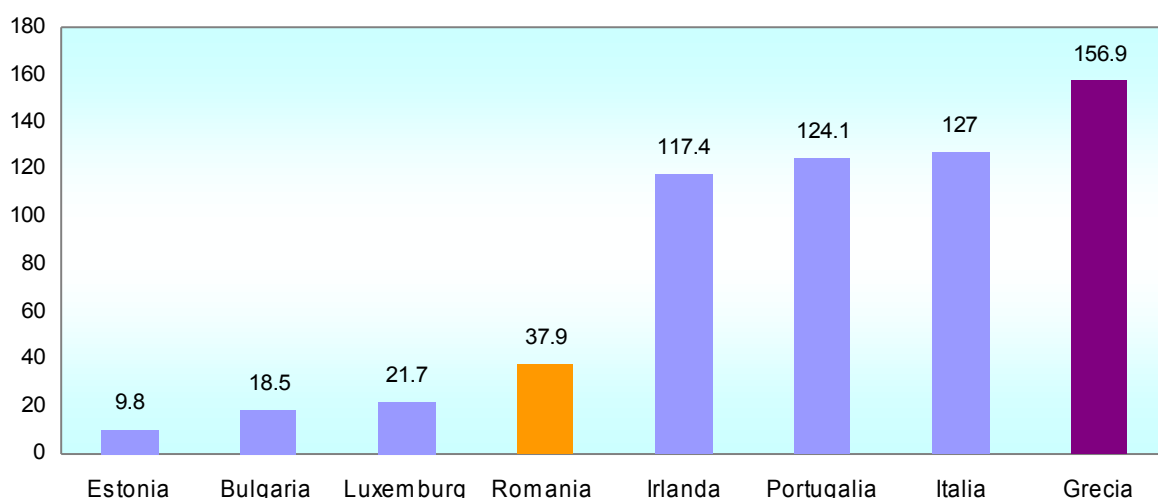
Cadrul general intern este caracterizat prin stabilitate politică, concretizată în relansarea economiei, o încredere mai mare a investitorilor, disciplină bugetară și reducerea risipei, fiind înregistrate progrese pe linia realizării unui echilibru corect între consolidarea fiscală sustenabilă și relansarea economică, între economic și social, asigurarea credibilității și predictibilității politicii economice a Guvernului și finanțarea la costuri rezonabile a deficitului bugetar și a celui extern, premise pentru realizarea unor finanțe publice sănătoase.

- ✓ Dezechilibrele fiscale acumulate înainte de criza financiară internațională au fost în cea mai mare parte corectate.
- ✓ Deficitul bugetar în anul 2012, calculat potrivit ESA 95, s-a situat la 3% din PIB.
- ✓ Ținta de deficit în termeni *cash* pe anul 2012, s-a situat la 2,5% din PIB;
- ✓ Bugetul anului 2013 țintește un deficit de 2,6 la sută din PIB conform metodologiei ESA și 2,5 la sută în termeni *cash*.
- ✓ Deficitul structural în anul 2015 este estimat la 1% din PIB.

Sursa: MFP

Evoluția datoriei guvernamentale în unele țări ale UE în anul 2012

Sursa: Notificarea fiscală – Eurostat A doua notificare nr. 152/2013 – 21 cotombrie 2013

Bugetul anului 2014 este un buget orientat către investiții. Obiectivul general al politicii bugetare în 2014 este continuarea reducerii deficitului bugetar, în paralel cu stimularea creșterii economice prin creșterea investițiilor publice.

Pentru anul 2014, principalele obiective specifice ale politicii bugetare sunt:

1. **Continuarea consolidării fiscale** prin reducerea deficitului ESA de la 2,6% din PIB în 2013 la 2,2% din PIB în 2014, respectiv a deficitului cash de la 2,5% din PIB în 2013 la 2,2% din PIB în 2014. Aceste ținte includ o ajustare pentru investiții de 0,2% din PIB față de Strategia Fiscal-Bugetară 2013-2015, în scopul creării unui spațiu fiscal pentru stimularea investițiilor.
2. **Stimularea creșterii economice** prin:
 - Creșterea investițiilor publice, în special creșterea cofinanțării pentru absorbția fondurilor europene cu 0,5 puncte procentuale.
 - Creșterea finanțării programelor de investiții la nivelul autorităților locale, de la 14,6 miliarde lei în anul 2013 la 18,4 miliarde lei în anul 2014, respectiv o creștere de 26%. Potrivit Tratatului de aderare la Uniunea Europeană, România s-a angajat ca până în anul 2015 pentru sistemele de alimentare cu apă și până în anul 2018 pentru sisteme de canalizare și stații de epurare să asigure localităților din România conformarea la legislația din domeniul mediului prin dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată, în caz contrar putând fi declanșată procedura de infringement.
 - Direcționarea creșterilor salariale în sectorul bugetar către tinerii absolvenți din sănătate și educație care rămân în sistem (medici rezidenți; profesori debutanți în învățământul preuniversitar; preparatori și lectori în învățământul universitar), pentru a facilita investiția în sănătate și educație;
 - Stimularea mediului de afaceri prin schemele de garanții de stat și ajutoare de stat, în special prin noua schemă de garanții pentru IMM-uri în cuantum de 2 miliarde lei;
 - Sprijinirea producătorilor agricoli prin alocarea de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale a sumei de 2,1 miliarde lei, respectiv 1,5 miliarde lei subvenții pentru sprijinirea producătorilor agricoli și 0,6 miliarde lei, reprezentând plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal.
3. **Prioritizarea investițiilor publice**, prin:
 - Aprobarea și publicarea listei investițiilor publice prioritare (din rândul investițiilor semnificative, peste 100 milioane lei). Această listă facilitează atât finalizarea investițiilor respective, prin concentrarea finanțărilor către investițiile selectate, cât și creșterea transparenței în decizia de alocare a cheltuielilor de investiții, precum și în monitorizarea implementării acestora;
 - Introducerea obligativității raportării lunare a stadiului fizic de execuție, în unități de măsură, pentru creșterea calității analizei execuției bugetare;
4. **Asigurarea protecției sociale** pentru categoriile de populație cu venituri reduse prin:
 - indexarea pensiilor cu 3,75%;
 - creșterea salariului minim cu 12,5%;
 - creșterea venitului minim garantat cu 4,5%.

5. Dezvoltarea și diversificarea instrumentelor de management al datoriei publice

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2013-2015, finanțarea deficitului bugetar se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și din surse externe, în principal prin emiterea de titluri de stat pe piața internă și pe piețele internaționale de capital, iar refinanțarea datoriei publice guvernamentale se va asigura de pe piața pe care s-a emis inițial datoria. În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru extinderea maturitatilor

emisiunilor de titluri de stat, largirea și diversificarea bazei de investitori precum și pentru consolidarea și extinderea curbei de randament a titlurilor de stat, astfel încât titlurile de stat să reprezinte o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital. De altfel, dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat este un obiectiv strategic al MFP pe termen lung, având în vedere că o piață internă a titlurilor de stat dezvoltată și lichidă ajută la atenuarea socurilor externe în economie și asigură soluții de finanțare de pe piața internă atunci când finanțarea de pe piețele externe devine dificilă și costisitoare. Este de remarcat totodată și diversificarea bazei investitoriale pentru titlurile de stat emise pe piața internă, ponderea detinerilor nerezidenților în totalul titlurilor emise crescând până la un nivel de 24% la sfârșitul lunii septembrie.

În ceea ce privește finanțarea externă, aceasta se va asigura în principal, prin emisiuni de euroobligțiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru menținerea unei curbe de randament pentru emisiunile denominate în Euro, în special pentru maturitățile de 5 și 10 ani, și de consolidare a poziției detinute pe piețele internaționale de capital. Emisiunile de titluri pe piețele externe denominate în USD sau în alte valute vor avea un caracter ocazional, având în vedere avantajele oferite de aceste piețe. Împrumuturile de la instituțiile financiare internaționale reprezintă o altă sursă de finanțare externă, foarte avantajoasă din punct de vedere al costurilor și maturităților, pe lângă avantajul asistenței tehnice oferite de către aceste instituții pe reformele structurale la care Guvernul s-a angajat sau pe proiectele sprijinite prin aceste finanțări.

PRINCIPALII INDICATORI MACROECONOMICI - SINTEZA

Indicatori	An 2014
PIB – milioane lei	658.615
Creștere economică %	2,2
Inflația medie anuală %	2,4
Curs mediu lei/ euro	4,45
Venituri BGC – milioane lei	216.808
Ponderea veniturilor totale în PIB	32,9
Cheltuieli BGC – milioane lei	231.298
Ponderea cheltuielilor totale în PIB	35,1
Deficit – milioane lei	14.490
Deficit – pondere în PIB	2,2
Șomeri (număr total persoane)	435.000
Câștigul salarial mediu net lunar, lei	1.676

FUNDAMENTAREA OBIECTIVELOR ȘI INDICATORILOR MACROECONOMICI

1. Continuarea procesului de consolidare fiscală, în sistem ESA, de la 3% din PIB în 2012 la circa 2,2% în 2014.

Pentru anul 2014 se are în vedere o temperare ușoară a traiectoriei de ajustare, pentru a facilita și în anul viitor o absoție mai mare de fonduri europene, cu scopul de a dezvolta potențialul de creștere economică.

Deficitele bugetare perioada 2012-2016

Deficite bugetare	2012	2013	2014	2015	2016
Deficit ESA	3,0	2,6	2,2	1,4	1,4
Deficit Structural	2,7	2,0	1,7	1,0	1,0
Deficit cash	2,5	2,5	2,2	1,4	1,4

Sursa: MFP

- ✓ România va depune un efort susținut și în continuare pentru a înscrie finanțele publice pe o traiectorie sănătoasă, pentru a restabili încrederea investitorilor, a reduce costurile de rambursare a datoriilor și a crea spațiu fiscal pentru investiții, întrucât redobândirea sustenabilității fiscale va fi atât în beneficiul actorilor publici, cât și al celor privați, și va contribui la stabilitatea generală a țării.
- ✓ România are în vedere o viziune nouă a continuării consolidării fiscale care să atenueze impactul asupra creșterii economice, să distribuie în mod echitabil povara ajustărilor, să înlăture creșterea disparităților, polarizarea veniturilor și tensiunile sociale.

Deficitul Administrației publice generale pe anul 2012 a fost de 3,0% din PIB și se menține în limita de 3% prevăzută în *Protocol*, fapt ce reconfirmă ieșirea României din procedura de deficit excesiv.

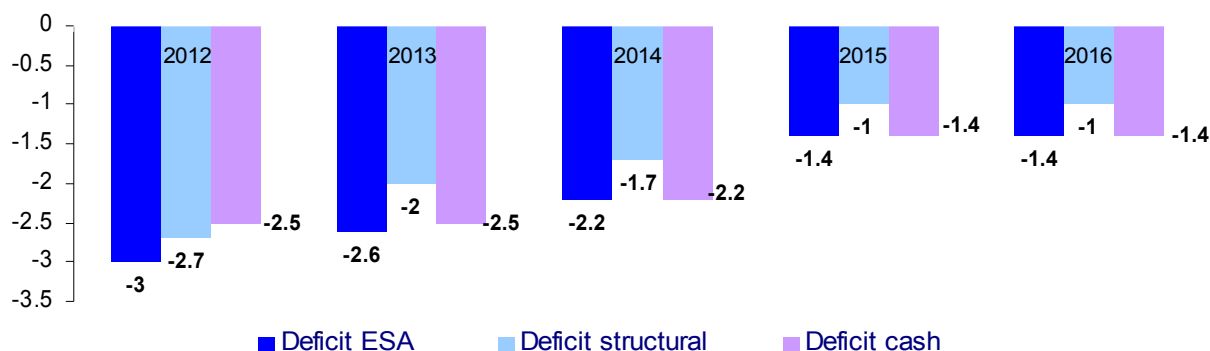
Față de anul 2011, deficitul bugetar calculat conform metodologiei europene s-a redus de la 5,6 % din PIB la 3,0 % din PIB, fapt ce confirmă continuarea procesului de consolidare fiscală și încadrarea în parametrii stabiliți, ca urmare a unei politici bugetare prudente și sustenabile.

Menționăm că media deficitului bugetar pe anul 2012 pentru zona euro este 3,7% din PIB și pentru UE28 este 3,9% din PIB.

Reducerea deficitului bugetar nu este un scop în sine ci un mijloc de stimulare a activității economice, prin faptul că statul are astfel o nevoie mai redusă de finanțare a deficitului, permitând băncilor să crească nivelul creditării pentru firmele din sectorul privat.

- ✓ Deficitul cash stabilit în anul 2013 este de 2,5 % din PIB, țintă ce corespunde unui deficit în termeni ESA de 2,6% din PIB.
- ✓ Deficitul structural în anul 2015 este estimat la 1% din PIB.
- ✓ Pentru anul 2014, vor continua procesul de ajustare treptată fiind estimată o țintă de deficit de 2,2% din PIB în termeni ESA cât și cash.
- ✓ Pe perioada 2015-2016 deficitele bugetare cash și ESA se vor situa la 1,4 % din PIB.

Evoluția deficitului ESA, a deficitului cash și a deficitului structural în perioada 2012-2016 % din PIB

Principalele măsuri întreprinse pe linia consolidării fiscale:

Asigurarea resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin creșterea cu 9,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat în anul 2014 față de anul 2013.

	Crestere nominala 2014 fata de 2013 - mld. Lei -	Explicatii
Cheltuieli totale din care creșterile majore s-au înregistrat la următoarele categorii de cheltuieli:	9,4	
Cheltuieli de personal	1,6	Pentru anul 2014 s-au avut în vedere următoarele: - acordarea unor majorări salariale pentru cadrele didactice din învățământul universitar de stat și preuniversitar de stat cu vechime în învățământ de până la 6 ani, dar nu mai mult decât salariul prevăzut de Legea-cadru nr. 284/2010. Astfel, se începe procesul de alinierea etapizată a salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice la nivelurile prevăzute de Legea unitară de salarizare; - creșterea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată la 850 lei de la 1 ianuarie și la 900 lei de la 1 iulie; - ocuparea posturilor în sectorul bugetar conform principiului „unu la unu” din posturile care se vacantează, stabilit prin OUG nr.77/2013; astfel, se estimează un număr maxim de 1.185.000 posturi finanțate; - asigurarea sumelor aferente plății tranșei de 25% din titlurile executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.71/2009, cu modificările și completările ulterioare (2 miliarde lei); - neacordarea de premii, prime de vacanță, tichete de vacanță, tichete de masă (cu excepția personalului din instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii), compensarea numai cu timp liber corespunzător a orelor efectuate peste durata normală a timpului de muncă.
Asistentă socială	2,7	Aplicarea legii pensiilor prin creșterea valorii punctului de pensie cu 3,75%. Impact din venitul minim garantat care se majorează cu 4,5%
Contribuție națională	5,5	Creșterea se datorează susținerii proiectelor de investiții cu finanțare europeană care altfel ar fi fost susținute din fonduri bugetare proprii măbind efortul bugetar în condițiile constrângerilor care acționează în economie.

În bugetul general consolidat este cuprins efortul național total aferent proiectelor cu finanțare nerambursabilă, respectiv:

- ☉ cofinanțarea aferentă beneficiarilor publici precum și cofinanțarea suportată de Autoritățile de Management pentru beneficiarii privați în procente diferite, stabilite conform regulamentelor/deciziilor europene aferente programelor operaționale (de exemplu 8% în cadrul

Axei 2. "Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii" aferent Programului operațional POSDRU și până la 41% în cadrul Axei 3 "Reducerea poluării și minimizarea efectelor schimbărilor climatice prin reabilitarea sistemelor de încălzire urban, vizând atingerea țintelor de eficiență energetică în zonele prioritare identificate" aferent Programului operațional POSMEDIU;

- ⌚ corecțiile aplicate de Uniunea Europeană ca urmare a neregulilor depistate în derularea programelor operaționale;
- ⌚ cheltuieli neeligibile aferente proiectelor ai căror beneficiari sunt instituții publice care sunt estimate la aproximativ 1,7 miliarde lei.

Sume alocate pentru susținerea transportului rutier

	- milioane lei -	
	2013	2014
Cheltuielile alocate transportului rutier	6.059,7	7.389,1
<i>I. Buget de stat prin bugetul Secretariatul General al Guvernului</i>	5.536	6.271
Drumuri naționale - transport rutier	5.536	6.271
<i>II. Bugete locale</i>	523,5	1.118,3
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumurile județene și comunale	368,3	368,3
Estimăm ca 50% din sumele propuse pentru finanțarea Programului național de dezvoltare locală se vor utiliza pentru finanțarea infrastructurii de drumuri	155,2	750,0

Creșterea economică pentru anul 2014 este estimată la 2,2%.

Sursele creșterii economice pe anul 2014.

SURSELE CREȘTERII ECONOMICE PE ANUL 2014

Contribuția elementelor de utilizare la creșterea reală a PIB

	- procente -	
	2013	2014
Produsul intern brut	2,2	2,2
Cererea internă	-1,1	2,3
Consum final	0,2	1,3
-- Cheltuieli cu consumul privat	0,2	1,0
-- Cheltuieli cu consumul guvernamental *)	0,0	0,3
Formarea brută de capital	-1,3	1,0
-- Formarea brută de capital fix	-0,3	1,0
-- Modificarea stocurilor (contrib. proc la creșterea PIB real)	-1,0	0,0
Export net	3,3	-0,1
Exportul de bunuri și servicii	3,3	2,2
Importul de bunuri și servicii	-0,1	2,3

*) Consumul guvernamental include consumul individual și consumul colectiv al administrației publice

Contribuția ramurilor la creșterea reală a PIB

- procente -

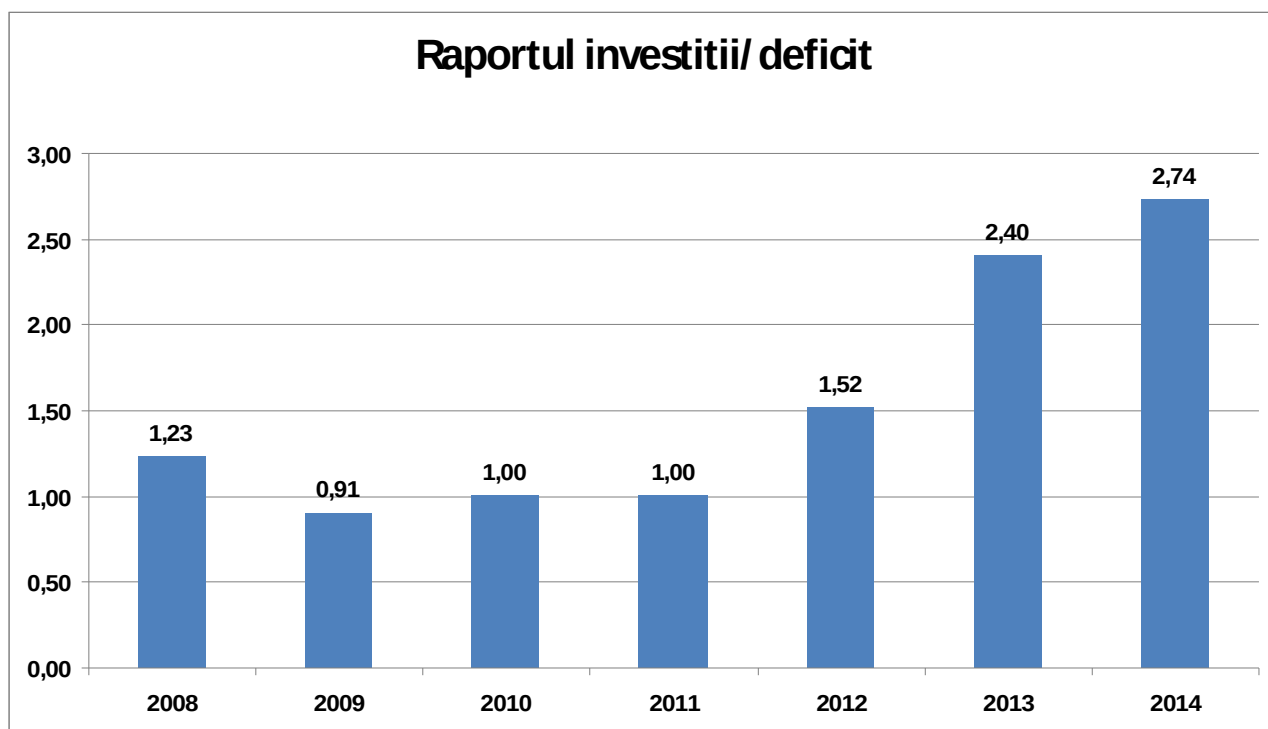
	2013	2014
Industrie	1,1	0,9
Agricultură, silvicultură, pescuit	0,6	-0,2
Construcții	0,1	0,5
Total servicii	0,6	0,7
Impozite nete pe produs	-0,2	0,2
Produs Intern Brut	2,2	2,2

2. Stimularea creșterii economice prin:

Măsuri pentru stimularea creșterii :

- ⌚ Creșterea investițiilor publice, în special creșterea cofinanțării pentru absorbția fondurilor europene cu 0,5% din PIB;
- ⌚ Creșterea finanțării programelor de investiții la nivelul autorităților locale, de la 14,6 miliarde lei în anul 2013 la 18,4 miliarde lei în anul 2014, respectiv o creștere de 26%.
- ⌚ Directionarea creșterilor salariale în sectorul bugetar către tinerii absolvenți din sănătate și educație care rămân în sistem (medici rezidenți; profesori debutanți în învățământul preuniversitar; preparatori și lectori în învățământul universitar), pentru a facilita investiția în sănătate și educație;
- ⌚ Creșterea cererii interne, în paralel cu încurajarea muncii, prin creșterea salariului minim cu 12,5%;
- ⌚ Bugetul anului 2014 este un buget bazat pe investiții, anul 2014 fiind primul an în care investiția publică va depăși deficitul bugetar de aproape 3 ori.

O regulă de aur a finanțelor publice spune că deficitul trebuie să fie alocat pentru investiții, cu rol important în dezvoltarea sustenabilă a țării, așa cum se observă din graficul de mai jos. Deși procesul de consolidare fiscală a continuat, totuși raportul investiții/deficit a crescut, proces susținut prin prioritizarea cheltuielilor cu investițiile.

Notă: Cheltuielile de investiții cuprind cheltuielile aferente programelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare (FEN postaderare), cheltuieli de capital și cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă.

- 🕒 **Creșterea gradului de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune;** Rata de absorbție a ajuns la 23,7% la finele lunii septembrie, fiind necesare în continuare, eforturi susținute pentru atenuarea riscurilor de dezangajare în anul 2013 și 2014.

Prin rectificarea bugetară de la sfârșitul lunii octombrie a avut ca efect majorarea țintei de deficit la 2,5 % din PIB cu 0,2 puncte procentuale față de deficitul de 2,3 % din PIB, pentru a crea mai mult spațiu pentru o cofinanțare mai mare a fondurilor UE și a susține investițiile generatoare de creștere economică, menținând în același timp direcția de reducere a vulnerabilităților fiscale.

Măsurile întreprinse pe linia fondurilor europene au în vedere asigurarea de resurse suficiente pentru proiectele de mare prioritate a Guvernului.

- ✓ Prioritizarea mai bună a proiectelor de investiții de capital; a fost adoptat un memorandum ce cuprinde lista proiectelor de investiții semnificative prioritizate pe baza criteriilor de priorizare, pentru elaborarea bugetului pe anul 2014;
- ✓ Identificarea până la sfârșitul lunii decembrie 2013 a unei liste cu proiectele neperformante aflate în derulare pe baza depășirilor de cost și timp, proiecte pentru care se va proceda la reevaluare;
- ✓ Aprobarea și publicarea listei proiectelor de la nivelul autorităților locale care nu vor mai fi cofinanțate de la bugetul de stat;
- ✓ O mai bună planificare bugetară pentru a permite o cofinanțare mai ridicată; identificarea până la sfârșitul anului 2014 a implicațiilor bugetare datorate sumelor aferente perioadei de programare 2007-2013 ce riscă să nu fie operationale la finele anului 2015;
- ✓ Acordarea unor împrumuturi nete de 4 miliarde RON în prima jumătate a anului 2014 și 3 miliarde Ron în a doua jumătate a anului 2014.
- ✓ Urgentarea finalizării planului master pentru sectorul transporturi și strategia de reformă administrativă, documente ce vor sta la programarea și implementarea fondurilor UE în următoarea perioadă de programare.
- ✓ Continuarea alocării de sume pentru susținerea proiectelor finanțate din fonduri rambursabile BERD și BEI, pentru susținerea infrastructurii.

Conform calendarului asumat de către autoritățile române, România a elaborat prima variantă a *documentului consultativ privind Acordul de Parteneriat 2014 – 2020*, document care a fost lansat în consultare publică din 6 iunie a.c. și transmis în consultare informală către CE.

Acesta este un **document consultativ** care va sta la baza acordului de parteneriat între România și Comisia Europeană, document de programare care asigură cadrul de implementare a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (FESI) 2014-2020;

Orientările care stau la baza programării 2014-2020 sunt: promovarea competitivității și convergența și concentrarea tematică a intervențiilor, în vederea încurajării obținerii unei dezvoltări inteligente, bazată pe creștere economică și incluziune socială;

- 🕒 **Stimularea mediului de afaceri prin schemele de garanții de stat;**

- ✓ **Acordarea garanțiilor de stat pentru IMM-uri în valoare de 2 miliarde RON.**

Programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului 92/2013 este un program multianual de încurajare și de stimulare a dezvoltării întreprinderilor mici și întreprinderilor mijlocii și constă în acordarea IMM-urilor a unei linii de credit pentru capital de lucru garantată de către stat în procent de maxim 50% din valoarea finanțării, exceptând dobânzile, comisioanele și spezele bancare.

Prin acest program se urmărește flexibilizarea și scurtarea timpului necesar acordării finanțărilor garantate de stat și implicit crearea unui acces mai rapid al IMM-urilor la capital de lucru. Conform OUG 92/2013, plafonul de garanții este de 2 miliarde lei, un volum necesar pentru a dinamiza un sector extrem de important pentru economia reală. În funcție de interesul beneficiarilor, pe parcursul derulării programului, acest plafon poate fi suplimentat până la 4 mld. lei.

- 🕒 Sprijinirea producătorilor agricoli prin alocarea de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii Si Industriei Alimentare a sumei de 2,1 miliarde lei, respectiv 1,5 miliarde lei subvenții pentru sprijinirea producătorilor agricoli și 0,6 miliarde lei, reprezentând plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal.

Sprijin producatori agricoli 2014 acordat de la bugetul de stat prin bugetul MADR

- mii lei -

Nr. crt.	Denumire indicator	Valoare
1	Sprijin producatori agricoli, din care:	1.528.046
	Actiuni ecologizare	1.453
	Ajutor de stat motorina (acciza redusa)	485.031
	Ajutor de minimis pentru achiziționarea de tancuri de răcire a laptelui	70.879
	Plati naționale directe complementare în sectorul zootehnic, pentru specia ovine/caprine (40,8 lei/cap animal)	348.610
	Plati naționale directe complementare în sectorul zootehnic, pentru specia bovine, din care:	585.000
	- schema decuplata de productie în sectorul lapte	96.200
	- schema decuplata de productie în sectorul carne	488.800
	Ameliorarea raselor de animale (pana în prezent nu a fost promovat de MADR actul normativ de aprobare a cuantumului sumei alocate)	37.073
	Prime de asigurare (pana în prezent nu a fost promovat de MADR actul normativ de aprobare a cuantumului sumei alocate)	
2	Plati naționale directe complementare în sectorul vegetal (21 euro/ha)	663.200
TOTAL SPRIJIN		2.191.246

3. Prioritizarea investițiilor publice prin:

Măsuri în domeniul investițiilor

- ✓ Aprobarea și publicarea listei investițiilor publice prioritare (din rândul investițiilor semnificative, peste 100 milioane lei). Aceasta listă facilitează atât finalizarea investițiilor respective, prin concentrarea finanțărilor către investițiile selectate, cât și creșterea transparenței în decizia de alocare a cheltuielilor de investiții, precum și în monitorizarea implementării acestora;
- ✓ Introducerea obligativității raportării lunare a stadiului fizic de execuție, în unități de măsură, pentru creșterea calității analizei execuției bugetare;
- ✓ Elaborarea unui mecanism de implementare pentru verificarea eligibilității spre finanțare UE, ca parte a procesului de planificare bugetară pe termen mediu

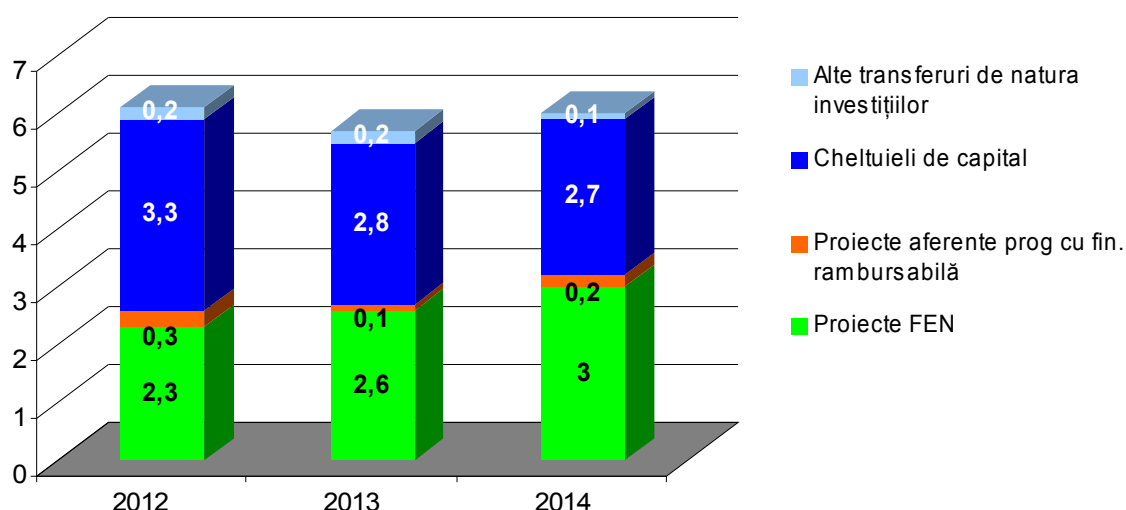
	2012	2013	2014 propuneri	2015 estimări	2016 estimări
Cheltuieli totale BGC (mil. lei)	207.922,1	221.864,3	231.298,0	240.205	252.671
- % din PIB	35,4	35,5	35,1	34,7	34,6
Cheltuieli de investiții BGC (mil. lei)	35455	36183	39753	42325	47695
% din cheltuieli totale	17,1	16,3	17,2	17,7	18,9
- % IN PIB	6,03	5,8	6,0	6,1	6,5

Notă: Cheltuielile de investiții cuprind cheltuielile aferente programelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare (FEN postaderare), cheltuieli de capital și cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă.

Va fi avută în vedere o nouă abordare a finanțării investițiilor, diferită de cea aferentă anilor 2010-2011, cu o filozofie mult mai corectă, limitarea finanțărilor de la bugetul de stat și orientarea către acele proiecte finanțate în primul rând din programe europene, din fonduri rambursabile pentru care există un audit și o perspectivă de multiplicare a modului de investire a banilor publici.

În anul 2014 cheltuielile destinate investițiilor reprezintă 39,7 miliarde lei, cu 3,5 miliarde mai mult ca în anul 2013, reprezentând 6% în PIB și o pondere în total cheltuieli bugetare de 17,2 % mai mult cu 0,9 puncte procentuale mai mult ca în anul 2013.

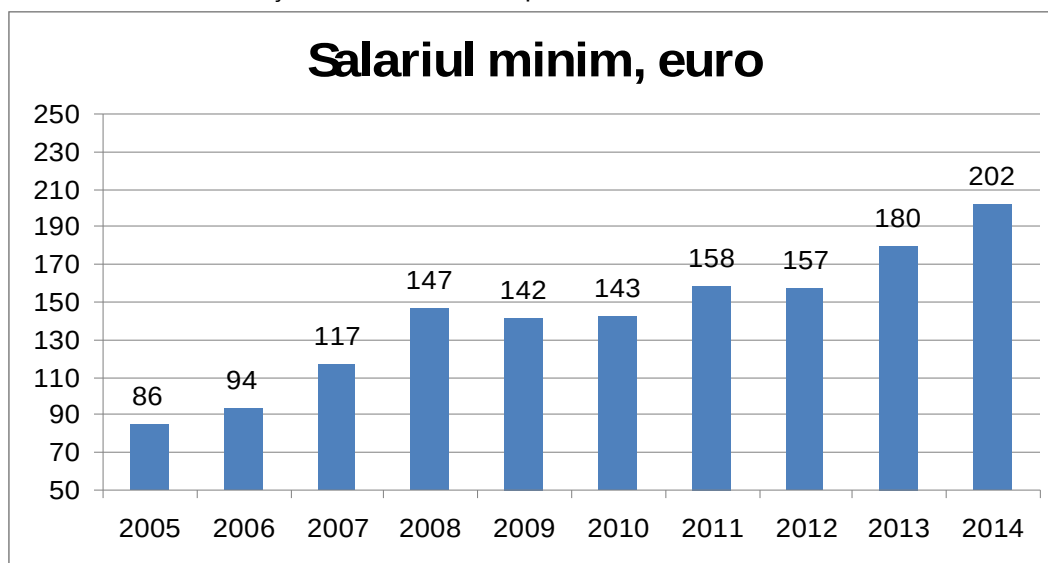
Structura cheltuielilor de investiții pe anii 2012-2014
% din P.I.B.

4. Asigurarea protecției sociale pentru categorii ale populației cu venituri reduse

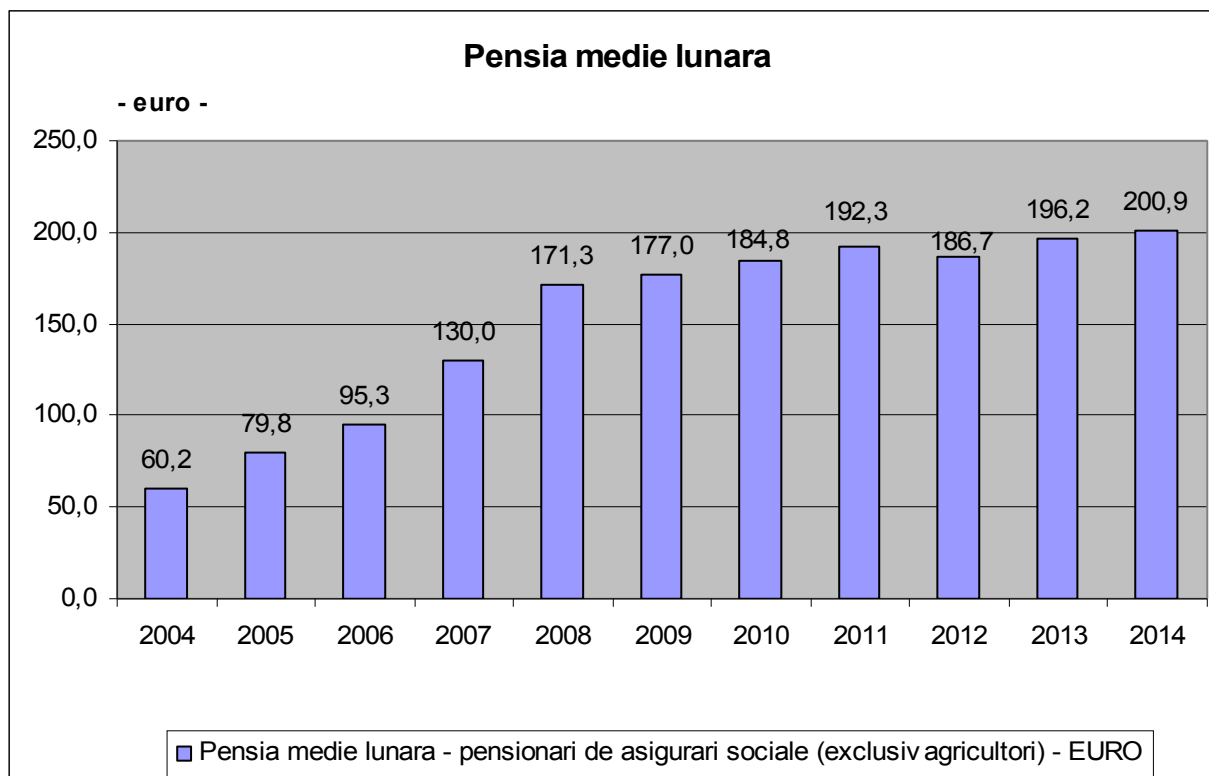
- 🕒 Creșterea salariului minim de la 800 lei/lună la 850 lei/lună începând cu luna ianuarie 2014 și la 900 lei/lună în luna iulie 2014.

Evoluția salariului minim în perioada 2005-2014 în Euro:

Notă: Salariul minim la sfârșitul anului

- 🕒 Pentru anul 2014 valoarea punctului de pensie se majorează cu 3,75% (respectiv 3,33% - inflația și 0,42% - 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut) indicatorii fiind cei realizați pe anul 2012.
- 🕒 Valoarea punctului de pensie va crește în anul 2014 de la 762,1 lei la 790,7 lei.

Conform graficului de mai sus, pentru 2014 se estimează ca pensia medie de asigurari sociale sa depaseasca 200 euro pe luna.

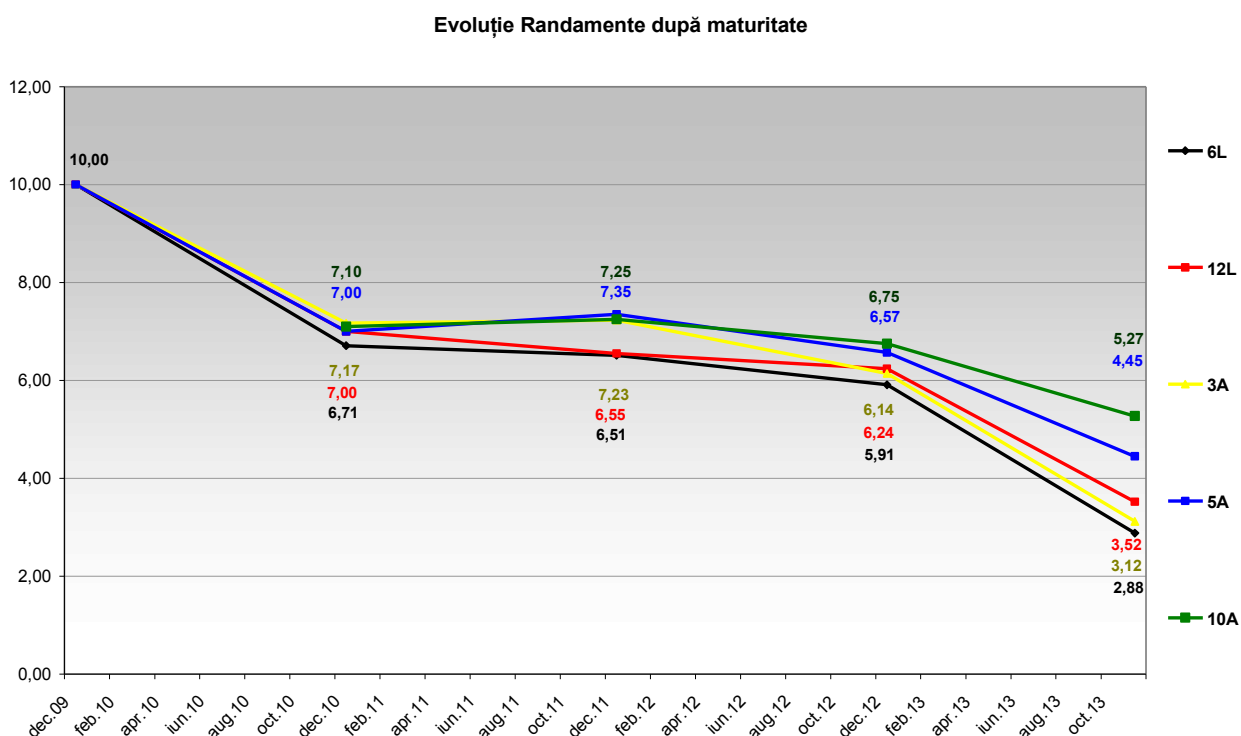
- 🕒 Venitul minim garantat se majoreaza cu 4,5%

5. Dezvoltarea si diversificarea instrumentelor de management al datoriei publice,

Datoria guvernamentală brută conform metodologiei UE a reprezentat 37,9% din PIB la sfârșitul anului 2012, situându-se sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul Uniunii Europene. Dacă se are în vedere rezerva financiară în valută aflată la dispoziția Trezoreriei Statului, datoria guvernamentală netă² la sfârșitul anului 2012 a fost de 35,3%. Creșterea de datorie guvernamentală a fost determinată în principal de angajarea de datorie pentru finanțarea deficitului bugetar, refinanțarea datoriei publice și consolidarea rezervei financiare în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, atât de pe piața internă, prin emisiuni de titluri de stat, cât și de pe piața externă, prin emisiuni de eurobligațiuni, și din trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte.

La nivelul țărilor membre ale Uniunii Europene, la sfârșitul trimestrului II 2013³, România se situa pe locul 4 între statele membre UE cu cel mai scăzut nivel de îndatorare după Estonia (9,8%), Bulgaria (18,0%) și Luxemburg (23,1%). Tot la sfârșitul trimestrului II 2013, statele membre UE cu cel mai ridicat nivel de îndatorare au fost: Grecia (169,1%), Italia (133,3%), Portugalia (131,3%) și Irlanda (125,7%).

Grafic 1 : Comparatii UE (% datoria guvernamentala în PIB)

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2013-2015, finanțarea deficitului bugetar se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și din surse externe, în principal prin emiterea de titluri de stat pe piața internă și pe piețele internaționale de capital, iar refinanțarea datoriei publice guvernamentale se va asigura de pe piața pe care s-a emis inițial datoria. În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru extinderea maturităților emisiunilor de titluri de stat, lărgirea și diversificarea bazei de investitori precum și pentru consolidarea și

² reprezintă datoria guvernamentală brută diminuată cu rezerva în valută la dispoziția Trezoreriei Statului

³ Sursă: Eurostat newsrelease euroindicators 23 October 2013 (date publicate urmând datelor aferente trimestrului II 2013). Eurostat calculează ponderea datoriei în PIB luând în considerare PIB-ul realizat în ultimele 4 trimestre.

extinderea curbei de randament a titlurilor de stat, astfel încât titlurile de stat să reprezinte o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital. De altfel, dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat este un obiectiv strategic al MFP pe termen lung, având în vedere că o piață internă a titlurilor de stat dezvoltată și lichidă ajută la atenuarea socurilor externe în economie și asigură soluții de finanțare de pe piața internă atunci când finanțarea de pe piețele externe devine dificilă și costisitoare. Este de remarcat totodată și diversificarea bazei investiționale pentru titlurile de stat emise pe piața internă, ponderea detinerilor nerezidenților în totalul titlurilor emise crescând până la un nivel de 24% la sfârșitul lunii septembrie.

În ceea ce privește finanțarea externă, aceasta se va asigura în principal, prin emisiuni de euroobligțiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru menținerea unei curbe de randament pentru emisiunile denominate în Euro, în special pentru maturitățile de 5 și 10 ani, și de consolidare a poziției detinute pe piețele internaționale de capital. Emisiunile de titluri pe piețele externe denominate în USD sau în alte valute vor avea un caracter ocazional, având în vedere avantajele oferite de aceste piețe. Împrumuturile de la instituțiile financiare internaționale reprezintă o altă sursă de finanțare externă, foarte avantajoasă din punct de vedere al costurilor și maturităților, pe lângă avantajul asistenței tehnice oferite de către aceste instituții pe reformele structurale la care Guvernul s-a angajat sau pe proiectele sprijinite prin aceste finanțări.

Poziția bugetară consolidată						
-comparație cu strategia anterioară -						
	% în PIB					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Strategia fiscal bugetară						
2013-2015 revizuita						
Venituri	32,7	33,1	33,6	33,9	33,9	
Cheltuieli	37,0	35,4	35,7	35,7	35,7	
Deficit	-4,3	-2,3	-2,1	-1,8	-1,8	
Strategia fiscal bugetară						
2014-2016						
Venituri	32,6	32,9	32,9	32,9	33,3	33,1
Cheltuieli	36,9	35,4	35,5	35,1	34,7	34,6
Deficit	-4,3	-2,5	-2,5	-2,2	-1,4	-1,4
Deficit ESA*) SFB 2013-2015						
revizuită	-5,5	-2,8	-2,4	-2,0	-2,0	
Deficit ESA*) SFB 2014-2016	-5,6	-3,0	-2,6	-2,2	-1,4	-1,4

- ✓ Regula definită de art.6 lit.d) din Legea responsabilității fiscal bugetare, nr.69/2010 conform căreia „pentru fiecare dintre cei 3 ani acoperiți de strategia fiscal bugetară, rata anuală de creștere a cheltuielilor totale ale bugetului general consolidat va fi menținută sub rata anuală de creștere nominală a produsului intern brut prognozată pentru anul bugetar respectiv, până când soldul preliminar al bugetului general consolidat a înregistrat surplus în anul anterior anului pentru care se elaborează proiectul de buget” este respectată, având în vedere faptul că ponderea în PIB a acestora se reduce de la 35,1% în 2014 la 34,6% din PIB în anul 2016.
- ✓ În anul 2014 cheltuielile bugetare au o pondere în PIB de 35,1%, pondere care începe să scadă începând cu anul 2015 ajungând la 34,6% din PIB în anul 2016.

- ✓ Poziția bugetară consolidată 2014-2016 reflectă o pondere a veniturilor bugetare de 32,9-33,1% din PIB, **comparativ** cu cea aferentă perioadei 2011-2013 de 32,6-32,9% din PIB, având în vedere evoluția activității economice.
- ✓ Se remarcă eforturile pe linia consolidării, întrucât țintele de deficit pe baze cash și ESA 95 pe perioada 2014-2016 se situează la între 2,2 -1,4% din PIB datorită acțiunilor susținute de colectare a impozitelor și taxelor și de limitare a cheltuielilor, dar și de necesitatea atingerii unor deficite structurale mai mici decât cele efective.
- ✓ Anul 2016 a fost adăugat la orizontul de referință, însă ținta de deficit cash și ESA se situează la 1,4%.

Riscuri: Nerealizarea veniturilor la nivelul prezentat poate determina, pe parcursul perioadei 2014-2016, modificări în alocarea cheltuielilor în vederea respectării țintei de deficit.

Capitolul 2 Cadrul macroeconomic

2.1 Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești

În semestrul I 2013, produsul intern brut s-a majorat cu 1,8% datorită contribuției pozitive a exportului net de 5,4% ca urmare a creșterii exporturilor de bunuri și servicii cu 11,9%, în timp ce importurile de bunuri și servicii s-au s-au menținut la același nivel cu cele din 2012 în termeni reali.

Cererea internă a scăzut cu 3,4% ca urmare a reducerii formării brute de capital fix cu 3,9% și a contribuției negative a modificării stocurilor.

Pe latura ofertei creșterea produsului intern brut a fost susținută de majoritatea sectoarelor economice, excepție făcând sectorul construcțiilor a cărui valoare adăugată brută s-a diminuat cu 2,5%. Agricultură a înregistrat cea mai mare creștere (6,1%), urmată de industrie (3,9%) și servicii (1,8%).

- modificări procentuale față de anul precedent -

Produsul intern brut	2012	2013 estimare
Cererea internă, din care:	1,4	-1,1
- Consumul final	1,2	0,3
- Cheltuielile cu consumul privat	1,1	0,3
- Cheltuielile cu consumul guvernamental	1,7	0,0
- Formarea brută de capital fix	4,9	-1,3
Exportul de bunuri și servicii	-3,0	8,2
Importul de bunuri și servicii	-0,9	-0,1
PIB	0,7	2,2
- Industrie	-1,0	3,9
- Agricultură	-21,6	11,9
- Construcții	-0,3	1,0
- Servicii	4,8	1,4

Sursa: 2012 Institutul Național de Statistică, 2013 Comisia Națională de Prognoză

Având în vedere contextul economic internațional și evoluția economică și financiară din zona euro, pentru anul 2013 scenariul de prognoză prevede o creștere a produsului intern brut de 2,2%.

Cererea externă va reprezenta motorul creșterii economice în 2013, exportul net contribuind pozitiv la creșterea reală a produsului intern brut (3,3 procente) în condițiile majorării, în termeni reali, a exporturilor de bunuri și servicii cu 8,2% și a reducerii importurilor de bunuri și servicii cu 0,1%

Pe partea ofertei interne, pentru anul 2013 sunt prevăzute sporuri ale valorii adăugate brute în toate sectoarele de activitate. Valoarea adăugată brută din agricultură se așteaptă să aibă cel mai mare ritm de creștere (11,9%), după contracția puternică din anul 2012. După scăderea înregistrată în anul 2012, valoarea adăugată brută din industrie va reveni pe creștere cu un ritm de 3,9%. Serviciile sunt așteptate să contribuie pozitiv la creșterea produsului intern brut, ca urmare a majorării valorii adăugate brute cu 1,4%, iar valoarea adăugată brută din construcții este prevăzută să se majoreze cu 1%.

Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, a crescut în primele 8 luni ale anului 2013 cu 2,1% (date provizorii calculate pe baza datelor lunare publicate de INS). Pentru anul 2013 se prevede creșterea numărului mediu de salariați cu 1,5%.

Rata șomajului înregistrat a scăzut de la 5,4% la sfârșitul anului 2012 la 4,73% la sfârșitul lunii septembrie 2013. Pentru finalul anului 2013 s-a estimat o rată a șomajului de 4,9%.

Pe primele 8 luni din 2013 **exporturile de bunuri** au cunoscut o îmbunătățire, înregistrând o majorare cu 7,9%, comparativ cu o creștere de numai 0,7% realizată în aceeași perioadă din 2012, în timp ce importurile au cunoscut o scădere cu 0,8%, comparativ cu majorarea de 1,5% realizată de acestea în aceeași perioadă a anului anterior.

Pe întreg anul 2013 se așteaptă o creștere a exporturilor cu 6,9%, iar a importurilor cu 0,5% față de anul precedent. În acest context, ponderea deficitului comercial FOB-FOB în PIB se va diminua cu 2,4 puncte procentuale față de cel înregistrat în anul 2012 (3,2% comparativ cu 5,6%).

Exporturile intracomunitare de bunuri se vor majora cu 6,4%, iar cele extracomunitare se vor majora cu 8,3%. Importurile intracomunitare se vor majora cu 5,1%, iar cele extracomunitare se vor reduce cu 12,1%.

Pe primele 8 luni din 2013, **contul curent al balanței de plăți** a înregistrat un deficit de 160 milioane euro, comparativ cu deficitul de 4.230 milioane euro din aceeași perioadă a anului 2012. Investițiile străine directe s-au situat la 1.118 milioane euro, față de 1.744 milioane euro în aceeași perioadă din 2012 înregistrând o scădere cu 35,9%.

În anul 2013 deficitul contului curent al balanței de plăți externe se va reduce cu circa 74,7% față de anul 2012 până la valoarea de 1.480 milioane euro, cu o pondere de 1,0% din PIB.

-mil. euro -		
Comerțul exterior și contul curent	2012	2013 estimare
Export FOB	45.070	48.200
- modificare procentuală anuală, %	-0,5	6,9
Import CIF	54.704	55.000
- modificare procentuală anuală, %	-0,5	0,5
Import FOB	52.449	52.735
- modificare procentuală anuală, %	-0,5	0,5
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-7.379	-4.535
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-9.634	-6.800
Soldul contului curent	-5.844	-1.480
- % din PIB	-4,4	-1,0

Sursa: 2012 Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României, 2013 Comisia Națională de Prognoză

În luna septembrie 2013, rata anuală a **inflației** a ajuns la nivelul de 1,88% în reducere cu 4,09 puncte procentuale față de ianuarie 2013. Procesul dezinflaționist a început să se manifeste începând cu trimestrul III, odată cu dispărarea șocurilor adverse de natura ofertei din anul precedent, induse de produsele agroalimentare. Totodată, producția agricolă bună din acest an cât și efectele măsurilor de reducere a cotei de TVA de la 24% la 9% la pâine și făină au influențat favorabil dinamica prețurilor, mărfurile alimentare înregistrând o scădere de 1,72% în luna septembrie față de septembrie 2012. Cea mai mare creștere a prețurilor s-a înregistrat în

cazul mărfurilor nealimentare (4,38% septembrie 2013 față de septembrie 2012), datorită ajustărilor consemnate la prețurile energiei electrice și majorării accizelor aplicate produselor din tutun.

Pentru sfârșitul anului 2013 se așteaptă ca procesul dezinflaționist să continue, datorită persistenței deficitului de cerere dar și tendinței favorabile a prețurilor mărfurilor alimentare. În aceste condiții, se anticipează că rata inflației la sfârșitul anului va ajunge la circa 2%.

2.2. Evoluții fiscal bugetare în anul 2012 și primele nouă luni ale anului 2013

Execuția bugetară pe anul 2012

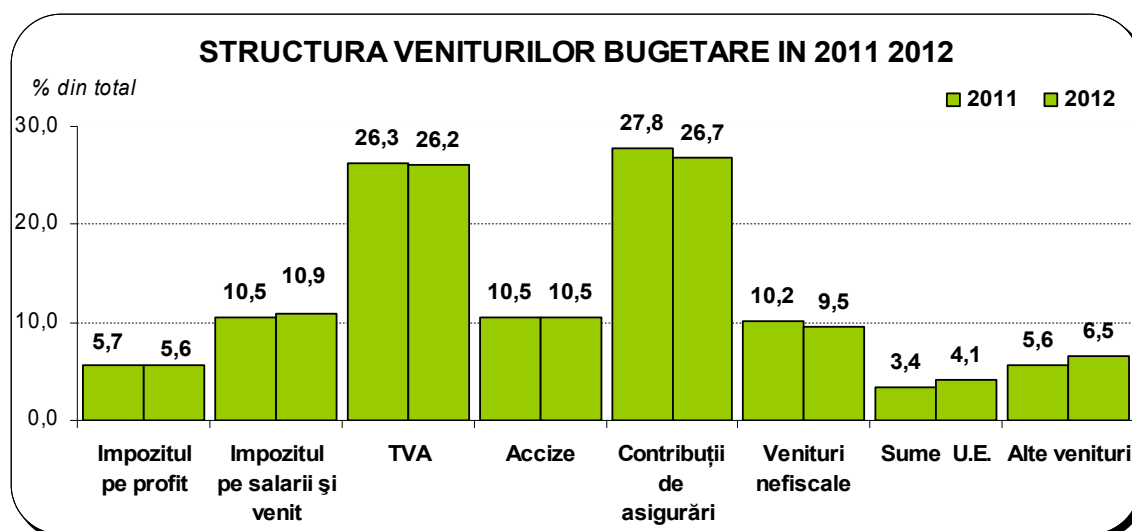
Pe ansamblu, conform datelor operative, execuția bugetului general consolidat în anul 2012 s-a încheiat cu un deficit cash de 14,8 miliarde lei, respectiv 2,5% din PIB, față de un deficit anual prevăzut de 13,7 miliarde lei.

Procesul de consolidare fiscală a continuat în anul 2012, deficitul bugetar diminuându-se cu peste 38% față de 2011, de la 4,3% din PIB la 2,5%.

Veniturile bugetului general consolidat

Veniturile bugetului general consolidat în anul 2012 au totalizat 193,1 miliarde lei, reprezentând 32,9% pondere în PIB și un grad de realizare față de estimările anuale de 97,1%.

Încasările bugetare au fost influențate atât de evoluțiile economice, cât și de deciziile de politică fiscală adoptate, cum ar fi: creșterea salariului minim, majorarea salariilor în sectorul bugetar, modificarea bazei de calcul în cazul contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată de pensionari, modificarea cuantumului accizelor, precum și de măsura blocării temporare a rambursărilor fondurilor europene, ca urmare a deficiențelor constatate în anii anteriori.

Din punct de vedere a ponderii principalelor categorii de impozite în total venituri încasate, s-au înregistrat creșteri în cazul **impozitelor pe profit, salarii, venit și câștiguri de capital** cu 0,4 pp, în cazul **impozitelor și taxelor pe bunuri și servicii** cu 1,2 pp, dar și în cazul **sumelor primite de la UE în contul plăților efectuate și prefinanțări** cu 0,8 puncte procentuale.

În paralel, s-au înregistrat și diminuări în cazul **contribuțiilor de asigurări** cu 1,1 pp și a **veniturilor nefiscale** cu 0,7 pp.

Comparativ cu anul anterior, **veniturile bugetului general consolidat** în anul 2012 au avut o evoluție pozitivă, creșterea nominală înregistrată fiind de 6,2%, iar ca procent în PIB au crescut cu 0,2pp, de la 32,7% în 2011, la 32,9% în 2012.

Creșterea nominală a veniturilor față de anul 2011 a fost determinată, în principal, de încasările din impozitul pe profit (+5,3%), impozitul pe salarii și venit (+9,9%), TVA (+ 5,4%), accize (+6%), contribuții de asigurări (+2%), sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate (+30,6%).

Evoluții sub nivelul încasărilor anului 2011 s-au înregistrat, în principal, în cazul veniturilor din capital (-15,1%) și veniturilor nefiscale (-1,3%).

Încasările din **impozitul pe venit** au crescut ca urmare a majorării numărului de salariați și a câștigului salarial mediu brut, a creșterii salariului minim.

Veniturile din **accize** au înregistrat creștere ca urmare a majorării nivelului accizelor la motorină, la țigarete, precum și majorării cursului de schimb.

Încasările în cazul veniturilor din **alte impozite și taxe pe bunuri și servicii** în anul 2012 au înregistrat o creștere semnificativă față de încasările anului anterior (+588,4%) datorită virării începând cu anul 2012 a contribuției trimestriale pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniu sănătății.

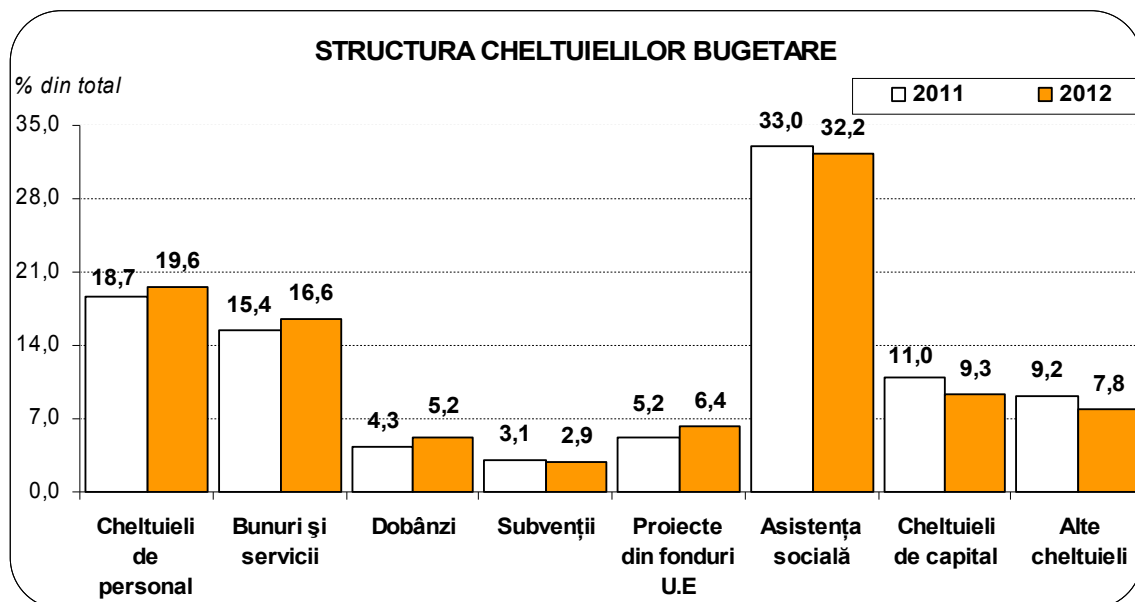
Veniturile din **taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** au crescut față de anul anterior cu 46,4%, ca urmare a încasării în anul 2012 a sumei de 921,6 milioane lei reprezentând taxe de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, potrivit prevederilor H.G. nr.605/2012.

Încasările din **contribuțiile de asigurări**, deși au crescut în termeni nominali cu 2%, ca urmare a influenței rezultate din creșterea câștigului salarial mediu brut, precum și a creșterii salariului minim, ponderea lor în total venituri bugetare s-a diminuat cu 1,1 pp.

Sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au fost în cuantum de 8 miliarde lei și au reprezentat 1,4% din PIB.

Cheltuielile bugetului general consolidat

Cheltuielile bugetului general consolidat au totalizat în anul 2012 **207,9 miliarde lei** prezentând un grad de realizare față de nivelul prevăzut de 97,8%.

Structura economică a cheltuielilor a înregistrat o creștere a ponderii cheltuielilor de personal cu 1pp, a cheltuielilor cu bunuri și servicii cu 1,1pp, dobânzi cu 0,8pp și a cheltuielilor cu proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile cu 1,1pp.

Diminuări ale ponderii s-au înregistrat în cazul cheltuielilor cu subvențiile cu 0,2 pp și a cheltuielilor cu asistența socială cu 0,8 pp.

Comparativ anul anterior, **cheltuielile bugetului general consolidat** au înregistrat o creștere nominală de 1% în condițiile în care ponderea acestora în PIB s-a diminuat cu 1,6pp.

În anul 2012, s-au înregistrat diminuări ale cheltuielilor bugetare față de anul precedent în cazul **cheltuielilor cu subvențiile** cu 4,4%, **cheltuielilor cu asistența socială** cu 1,4%, dar și în cazul celor aferente **programelor cu finanțare rambursabilă** cu 23,6%.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat, în anul 2012, au crescut cu 6,2% față de anul precedent, ca urmare a reîntregirii salariilor în sectorul bugetar cu 8% începând cu luna iulie, precum și acordării unor drepturi salariale în urma unor hotărâri judecătorești.

În anul 2012 s-au menținut restricțiile cu privire la angajările din sistemul bugetar, precum și cele cu privire la acordarea anumitor sporuri personalului bugetar.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o creștere nominală de 8,4% față de anul precedent, iar ca pondere în PIB au crescut cu 0,2. Creșterile au fost înregistrate, în principal, la administrațiile locale, precum și la fondul național de sănătate, ca urmare a plăților făcute pentru servicii medicale și medicamente.

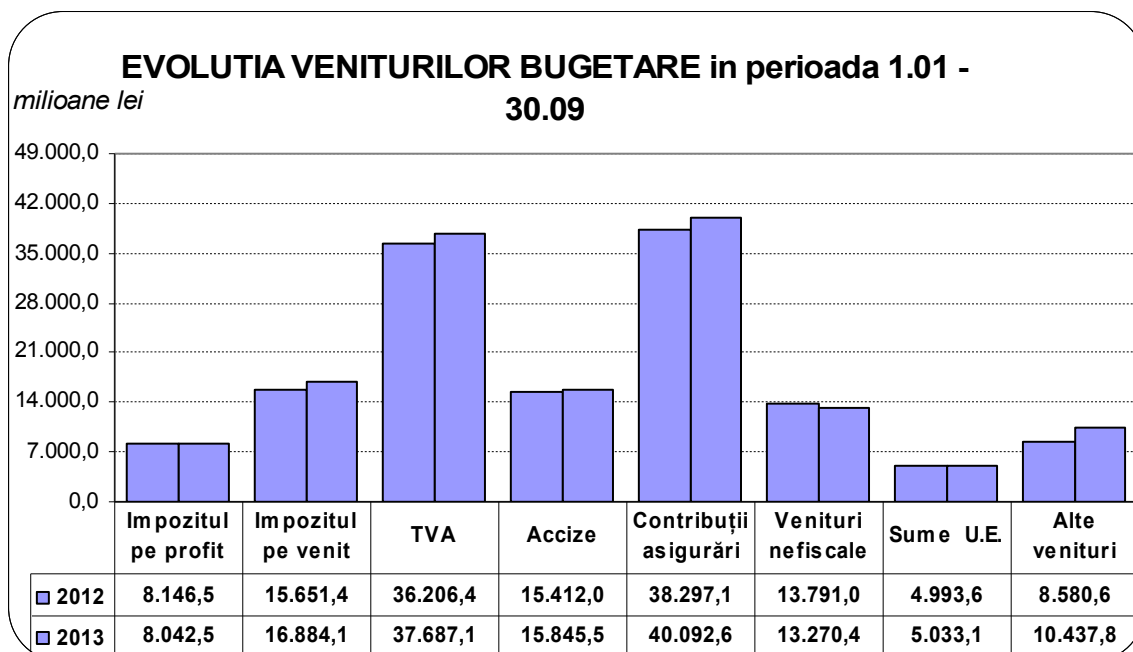
Cheltuielile cu dobânzile au înregistrat o creștere cu 20,6% față de anul precedent, ca rezultat al majorării deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și angajării împrumuturilor pentru acoperirea acestora, înregistrându-se astfel un efort suplimentar în ceea ce privește plata ratelor de capital și a dobânzilor.

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în anul 2012 de 35,5 miliarde lei și au reprezentat 6% ca pondere în PIB.

Execuția bugetară aferentă perioadei 1 ianuarie – 30 septembrie a anului 2013

Conform datelor operative, execuția bugetului general consolidat în primele nouă luni ale anului 2013 s-a încheiat cu un deficit cash de 8,1 miliarde lei, respectiv 1,3 % din PIB.

Veniturile bugetului general consolidat în primele nouă luni ale anului 2013 au totalizat 147,3 miliarde lei (23,5% din PIB) și au înregistrat o creștere nominală față de aceeași perioadă a anului precedent de 4,4%.

Creșterea nominală a veniturilor comparativ cu aceeași perioadă a anului 2012 a fost determinată, în principal, de evoluția pozitivă înregistrată la încasările din: impozitul pe salarii și venit (+7,9%), impozite și taxe pe proprietate (+8,9%), TVA (+4,2%), accize (+2,8%), contribuții de asigurări (+4,7%). Cea mai puternică creștere a veniturilor bugetare s-a înregistrat în cazul taxei pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități (+122,6%), în principal, ca urmare a încasării taxelor de licență pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio.

Încasări sub nivelul realizărilor aceleiași perioade a anului precedent s-au înregistrat, în principal, în cazul impozitului pe comerțul exterior și tranzacțiile internaționale (-16,3%) și a veniturilor nefiscale (-3,8%).

Impozitul pe salarii și venit și contribuțiile de asigurări sociale au crescut (+7,9%, respectiv +4,7%), datorită reîntregirii salariilor personalului bugetar, a creșterii punctului de pensie și a majorării salariului minim de la 1 februarie 2013 și respectiv 1 iulie 2013

Încasările din **impozitele și taxele pe proprietate** au fost cu 9,7% mai mari față de primele nouă luni ale anului 2012, ca urmare a creșterii în anul 2013 a nivelului valorii impozabile în cazul clădirilor și al terenurilor.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, **taxa pe valoarea adăugată** a înregistrat o creștere cu 4,1%, în condițiile în care încasările din **TVA** au crescut cu 4,2%, în timp ce rambursările de taxă au fost cu 5,5% mai mari.

Încasările din **accize** au crescut în termeni nominali cu 2,8%, ca urmare a majorării nivelului accizelor la motorină și bere, a majorării cursului valutar leu/euro luat în calcul la plata accizelor, precum și a implementării unor reforme administrative de îmbunătățire a colectării.

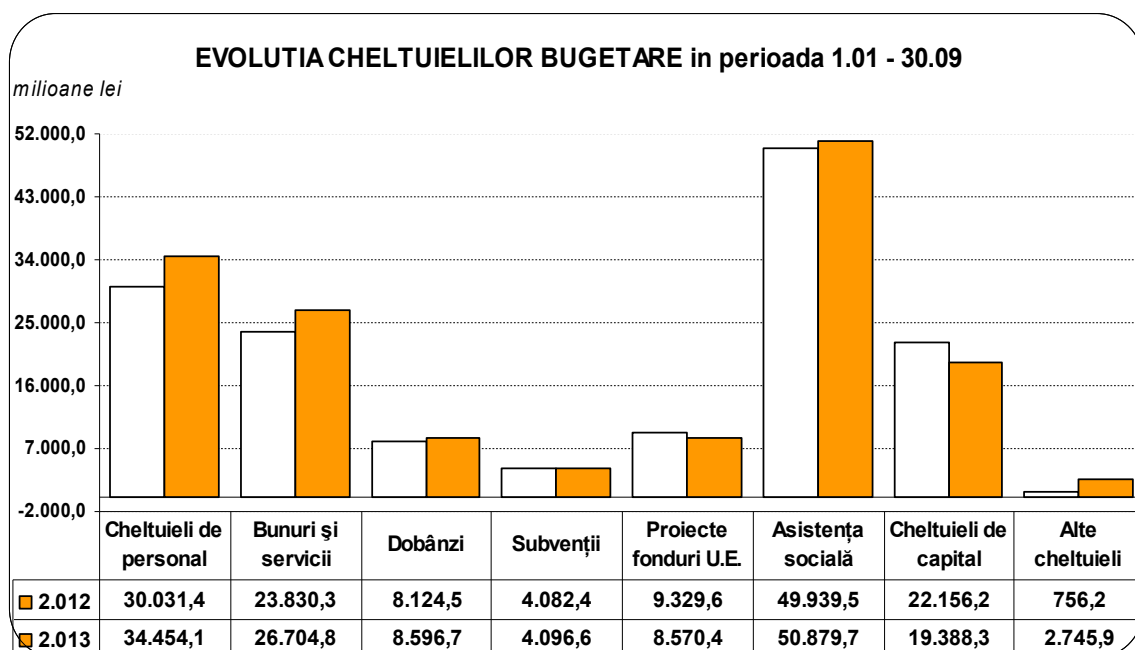
Veniturile nefiscale au scăzut cu 3,8% la nivelul bugetului general consolidat, scăderea înregistrându-se numai la bugetul de stat cu 18,8%.

Sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate în primele nouă luni ale anului 2013 au fost în cuantum de 5 miliarde lei și au reprezentat 0,8% din PIB.

Cheltuielile bugetului general consolidat în primele nouă luni ale anului 2013 au fost în sumă de 155,4 miliarde lei și au înregistrat o creștere nominală de 4,8%, dar ca procent în PIB acestea s-au diminuat cu 0,4 pp, de la 25,2% în aceeași perioadă a anului 2012 la 24,8% în 2013.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat, în primele nouă luni ale anului 2013, au crescut cu 14,7% față de aceeași perioadă a anului precedent, ca urmare a reîntregirii salariilor în sectorul bugetar la nivelul lunii iunie 2010 și a plății obligațiilor stabilite prin hotărârile judecătorești.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o creștere nominală de 12,1% față de nouă luni ale anului precedent, iar ca pondere în PIB au crescut cu 0,2 pp. Creșterile au fost înregistrate, în principal, ca urmare a accelerării procesului de achitare a arieratelor de către autoritățile locale și a plăților din fondul național de sănătate.

Cheltuielile pentru **investiții** incluzând cheltuielile de capital și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost de 19,4 miliarde lei, reprezentând 3,1% din PIB.

Guvernul a îndeplinit obiectivele politicii bugetare in 2013. Astfel:

- Au fost reîntregite salariile bugetarilor in 2013;
- Au crescut pensiile – pentru prima oara dupa 3 ani ,
- A crescut salariul minim cu 15%, a crescut venitul minim garantat,
- S-au platit arierate (datorii mai vechi de 90 de zile) de peste 2,6 miliarde lei pentru medicamente,
- S-au platit arierate de circa 1 miliard lei la nivelul autoritatilor locale,
- A crescut substantial absorbtia fondurilor europene, datorita cresterii cheltuielilor de cofinantare precum si a imprumuturilor din trezorerie pentru prefinantare.

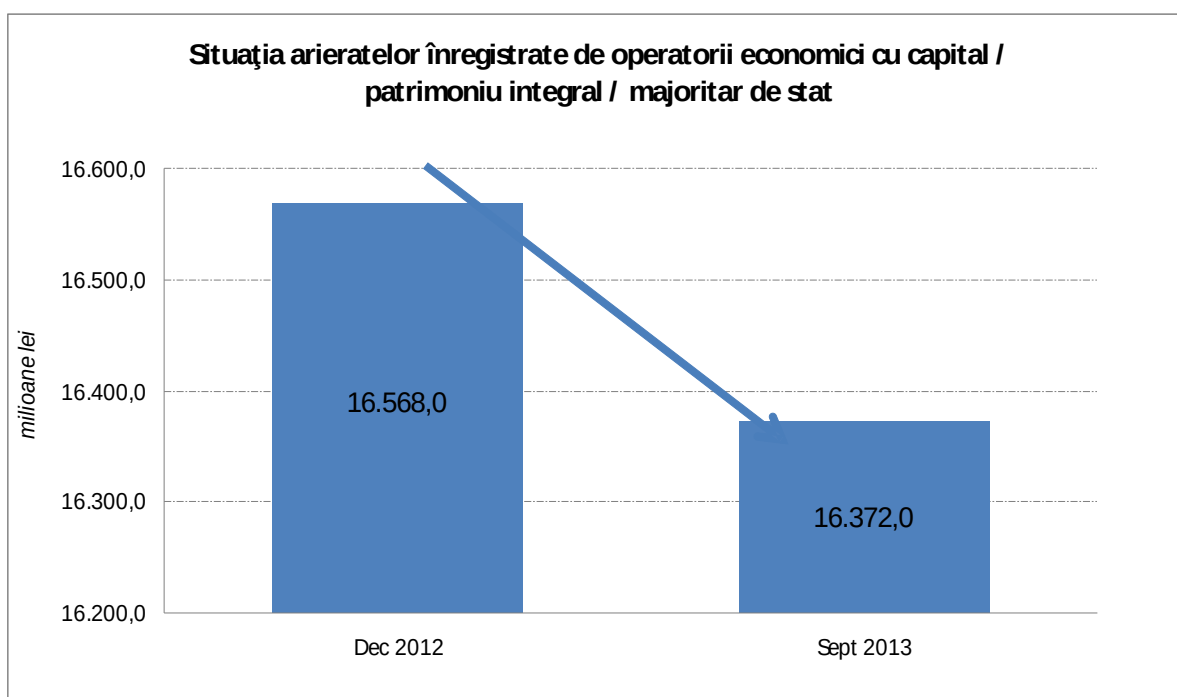
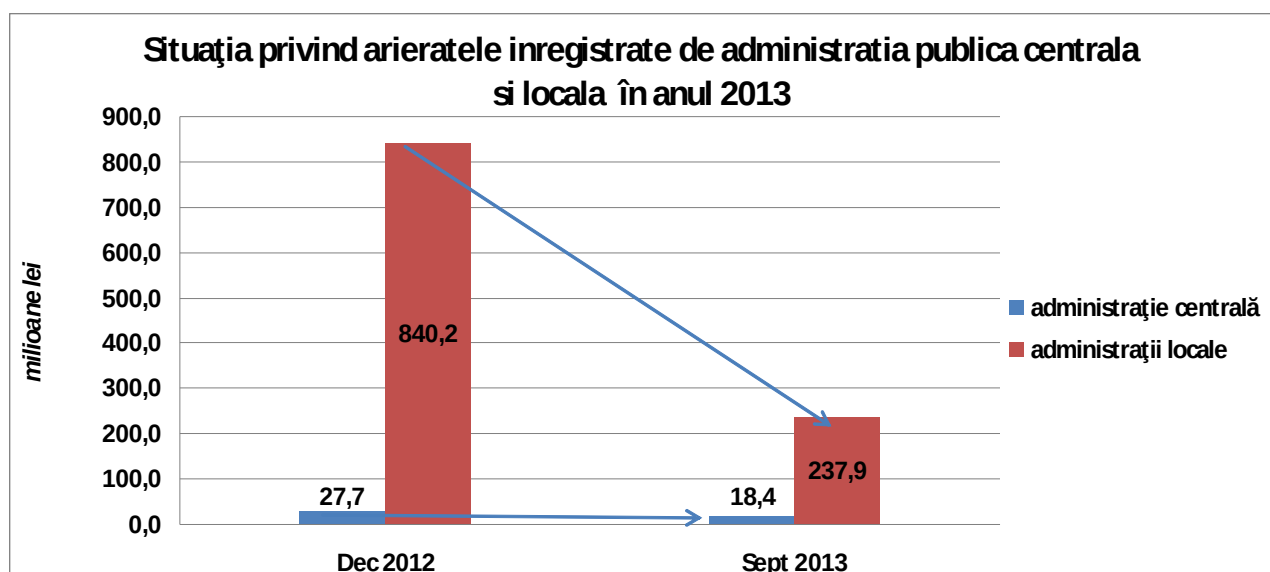
Cu toate aceste cresteri de cheltuieli, si in pofida unor realizari sub asteptari ale veniturilor fiscale, deficitul bugetar s-a incadrat in tintele propuse, astfel incat procesul de consolidare fiscala a continuat. Pe parcursul anului 2013 Romania a iesit din procedura de deficit bugetar excesiv si a avut in continuare o politica bugetara

caracterizata de un management prudent al cheltuielilor publice si de o imbunatatire semnificativa a managementului datoriei publice.

Obiectivele bugetului pe 2013, conform Raportului privind situatia macroeconomica oe anul 2013, care a insotit Proiectul Legii Bugetului in ianuarie 2013	Realizari
1. Asigurarea resurselor pentru dezvoltarea economica sustenabila prin cresterea cu 15,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat.	Realizat. Chiar si dupa a doua rectificare negativa pe fondul incasarilor sub asteptari, cheltuielile bugetului general consolidat au crescut cu 13,9 miliarde lei in 2013 fata de 2012. Au crescut salariile bugetarilor cu 15%, pensiile cu 4%, salariul minim cu 15%, venitul minim garantat cu 8%
2. Continuarea procesului de consolidare fiscala	Realizat. Pe metodologia europeana de angajamente, deficitul bugetar in 2013 a scazut la 2,6% din PIB, fata de 3,0% din PIB (cifra definitiva) in 2012. Pe metodologia cash, deficitul bugetar la 9 luni (ultimul disponibil la data realizarii acestui raport) a fost de 1,3% din PIB, in grafic pentru atingerea tinte de deficit cash la sfarsitul anului, de 2,5% din PIB.
3. Intarirea disciplinei bugetare prin reducerea risipei in cheltuielile aparatului central si prin plata arieratelor in sanatate, in infrastructura de transport si in administratia locala.	Realizat. Au fost platite in 2013 arierate in sanatate in valoare de 2,6 miliarde lei, iar arieratele administratiei locale s-au diminuat cu 600,0 milioane lei in perioada ianuarie 2013 – septembrie 2013, pe fondul acordarii unor imprumuturi din Trezorerie pentru plata arieratelor (in valoare de 800 milioane lei) precum si prin adoptarea legislatiei privind insolventa autoritatilor locale.
4. Reforma investitiilor publice prin cresterea substantiala a fondurilor alocate cofinantarii proiectelor europene si finantarea cu prioritate, in 2013, a acelor investitii care au un grad ridicat de executie si care pot fi finalizate pana in 2014.	Realizat. Cheltuielile pentru cofinantarea proiectelor europene au crescut substantial cu 3,3 miliarde lei , respectiv cu 25% fata de anul 2012 , de la 2,2% din PIB in 2012 la 2,6% la PIB in 2013. In plus, au fost acordate imprumuturi temporare din Trezorerie de peste 8 miliarde lei in primele 10 luni ale anului 2013 pentru plata beneficiarilor de proiecte finantate din fonduri europene in contul platilor ce vor fi efectuate de UE.
5. Imbunatatirea planificarii bugetare multianuale pentru 2014-2016	In curs de realizare. Au fost facute progrese cu privire la prioritizarea investitiilor publice, bugetarea pe baza de rezultate pentru anumite domenii, si consolidarea bugetelor companiilor de stat reclasificate ca facand parte din bugetul consolidat (pe metodologie ESA). Totusi, nu a putut fi realizat un buget multianual din cauza nemodificarii la timp a Constitutiei pentru a permite un astfel de demers.
6. Transparenta in utilizarea banului public si bune practici de raportare bugetara.	Realizat. Pentru prima data in Romania, datele detaliate privind bugetul si datoria publica, in format accesibil, au fost publicate pe siteul nou infiintat www.mbuget.ro , aducand un nivel de transparenta fara precedent in dezbaterea publica despre buget. A fost aprobată O.U.G. nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organisme internationale,

	precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
7. Managementul adecvat al datoriei publice	Realizat. Romania s-a imprumutat in 2013 la minime istorice, atat pe piata interna cat mai ales pe piata externa (de exemplu, 4,15% la emisiunea de eurobonduri cu maturitate pe 7 ani). Datorita acestor evolutii, la a doua rectificare bugetara au fost obtinute economii de peste 600 milioane lei din rambursarile de credite.

Consolidarea bugetară aferentă anului 2013 nu s-a realizat prin creșterea arieratelor, ci dimpotrivă a fost o dublă consolidare efectuată, atât prin diminuarea deficitului, cât și prin reducerea arieratelor la companiile de stat, cât și la administrația publică locală și centrală.

2.3. Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2014-2016)

Având în vedere evoluția potențialului de creștere economică, pentru perioada 2014-2016 se estimează că economia românească își va relua creșterea mai susținută, fiind posibilă o creștere a produsului intern brut, în medie, cu 2,6% anual.

Scenariul se bazează pe îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei, în special în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, precum și în sectorul construcțiilor, care poate fructifica necesarul de infrastructură existent în toate domeniile.

Creșterea economică	2014	2015	2016
<i>Modificări procentuale anuale</i>			
PIB real	2,2	2,5	3,0
PIB nominal	5,3	5,1	5,5
<i>Componentele PIB-ului real</i>			
Consumul final	1,7	2,0	2,2
- Cheltuielile cu consumul privat	1,6	2,1	2,2
- Cheltuielile cu consumul guvernamental	1,7	1,5	1,9
Formarea brută de capital fix	4,0	5,1	7,3
Exporturi de bunuri și servicii*)	5,5	4,9	5,0
Importuri de bunuri și servicii*)	5,4	5,6	6,0
<i>Contribuții la creșterea PIB (procente)</i>			
Cererea internă finală	2,3	2,9	3,6
Modificarea stocurilor	0,0	0,0	0,0
Export net	-0,1	-0,4	-0,6

*) Exporturile și importurile de bunuri și servicii sunt exprimate în termeni reali (de volum)

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Cererea internă va fi motorul acestei evoluții, cu o medie anuală estimată la 2,8%. Formarea brută de capital fix se va accelera pe fondul îmbunătățirii finanțării proiectelor de infrastructură prioritare, cu un ritm mediu anual de 5,5%. Cheltuielile cu consumul privat se vor majora, în medie, cu ritmuri de 2,0%, în condițiile creșterii veniturilor disponibile și a încrederii în climatul economic, iar cheltuielile cu consumul guvernamental, care include consumul individual și colectiv al acestuia, vor înregistra ritmuri medii de circa 1,7%, care vor asigura reducerea ponderii lor în produsul intern brut și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor bugetare. Exporturile și importurile de bunuri și servicii vor înregistra ritmuri de creștere, în termeni reali, cu o medie anuală de 5,1%, respectiv 5,7%, exportul net având efect negativ asupra produsului intern brut, diminuându-i creșterea.

Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, se va majora în medie cu 1,4% anual, iar **rata șomajului înregistrat** la sfârșitul anului se va diminua până la 4,5% la sfârșitul anului 2016.

Pornind de la ipoteza unor creșteri economice temperate la nivel mondial, cu efect pozitiv pe creșterea cererii externe și, implicit, a **comerțului exterior** românesc, în perioada 2014-2016 se estimează creșteri medii anuale ale exporturilor de bunuri cu 7,3%, iar ale importurilor cu 7,1%.

- mil. euro -

Comerțul exterior și contul curent	2014	2015	2016
Export FOB ^{*)}	51.700	55.400	59.445
- modificare procentuală anuală, %	7,3	7,2	7,3
Import CIF ^{*)}	58.615	62.905	67.625
- modificare procentuală anuală, %	6,6	7,3	7,5
Import FOB ^{*)}	56.200	60.315	64.835
- modificare procentuală anuală, %	6,6	7,3	7,5
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-4.500	-4.915	-5.390
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-6.915	-7.505	-8.180
Soldul contului curent	-1.910	-2.525	-3.125
- % din PIB	-1,3	-1,6	-1,9

^{*)} Exportul și importul de bunuri sunt valori nominale exprimate în euro.

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Nivelul **deficitului de cont curent** se va menține la valori de 1,9 - 3,1 miliarde euro, reprezentând în medie 1,6% din PIB.

Pentru perioada 2014-2016, tendința de reducere a **inflației** va continua, manifestându-se atât la nivelul inflației anuale, cât și ca medie anuală. Consolidarea procesului de reducere a inflației va fi susținută de rezultatele bune ale producției agricole din anul 2013 cât și de efectele măsurilor de reducere a cotei de TVA de la 24% la 9% la pâine și făină, care determină pentru anul 2014 un efect de bază ce va influența favorabil dinamica prețurilor din primele trei trimestre. Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului pentru anii următori.

De asemenea, menținerea unei conduite ferme a politicii monetare, promovarea unei politici salariale prudente și continuarea reformelor structurale vor menține procesul de dezinflație pe o traiectorie sustenabilă. Astfel, rata inflației urmează să scadă până la nivelul de 2,3% în anul 2016, cu o medie anuală de 2,5%. De asemenea, continuarea procesului de dezinflație va contribui la scăderea suplimentară a așteptărilor inflaționiste. Un alt mijloc eficient de ancorare a anticipațiilor inflaționiste va fi volatilitatea redusă a monedei naționale în raport cu euro. Acest fapt este posibil dacă se are în vedere perspectiva unei creșteri mai accelerate de productivitate în economia românească, față de principalii săi parteneri externi.

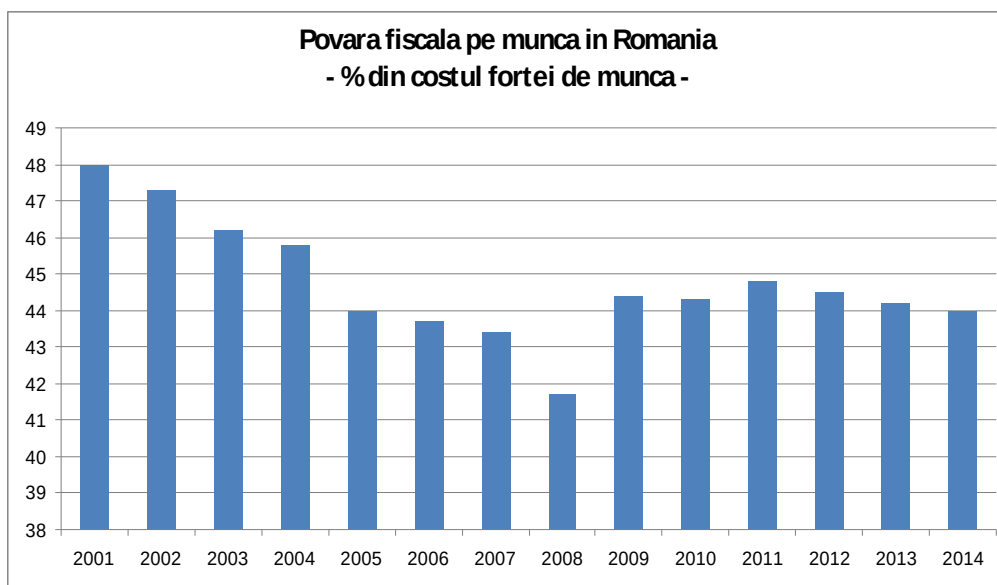
	- %-		
Inflația	2014	2015	2016
- sfârșitul anului	3,0	2,5	2,3
- medie anuală	2,4	2,8	2,5

3. Cadrul fiscal-bugetar

Comparații privind povara fiscală în statele membre ale Uniunii Europene

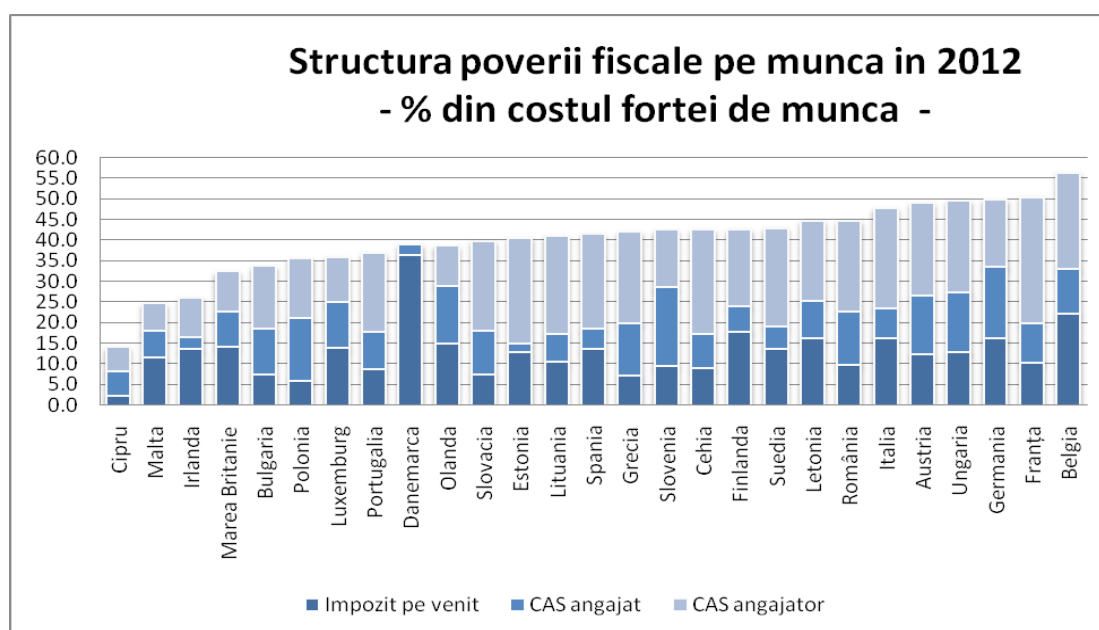
Povara fiscală pe forța de muncă, deși a cunoscut o tendință permanentă de reducere, rămâne printre cele mai ridicate din UE.

În anul 2012 povara fiscală totală (ca pondere în costul forței de muncă a impozitului pe salariu și a contribuțiilor sociale) a fost de 44,5%, cu 0,3 puncte procentuale sub cea din 2011 și cu 3,5 puncte procentuale sub nivelul din 2001. Contribuțiile sociale ale angajatorilor, în anul 2012, au reprezentat 21,9%, cu 0,5 puncte procentuale sub nivelul din 2011 și cu 8,9 puncte procentuale sub ponderea înregistrată în 2001.

În condițiile reducerii contribuțiilor de asigurări sociale la angajator cu 5 puncte procentuale de la 1 iulie, povara fiscală se va reduce cu 1,6 puncte procentuale față de 2013, urmând să ajungă la 42,6% din costul forței de muncă.

Cu toate acestea Romania se situa, dupa povara fiscala, pe locul 7 in UE dupa Belgia (56%), Franta (50,2%), Germania (49,7%), Ungaria (49,4%), Austria (48,9%) si Italia (47,6%).

Proiecția politicii fiscal-bugetare pe termen mediu se bazează pe ancorarea acesteia în câteva repere economice și instituționale esențiale: [echilibrul macroeconomic](#), [responsabilitatea fiscal-bugetară](#) și [disciplina financiară](#). Se continuă practic conduita echilibrată, începută în a doua parte a anului 2012, de consolidare fiscală sustenabilă și, în acest cadru, de relansare economică.

Între obiectivele fundamentale privind fiscalitatea, menționate în Programul de Guvernare 2013-2016, se înscriu [simplificarea fiscalității](#) și [crearea predictibilității într-un cadru fiscal - bugetar stimulat](#)iv pentru dezvoltarea mediului economic privat și public.

Principalele trăsături ale pilonului II de pensii

Introduse în anul 2007, fondurile obligatorii de pensii administrate privat (pilonul II) sunt obligatorii pentru persoanele cu vârsta sub 35 de ani și facultative pentru persoanele din categoria de vârstă între 36 și 45 de ani. Contribuția la aceste fonduri a fost stabilită la 2% din venitul salarial brut pentru primul an, urmând să crească la 6% până la sfârșitul anului 2016 (cu o creștere anuală de 0,5%). În anul 2009 guvernul a decis înghețarea contribuțiilor la 2%, dar, începând cu anul 2010, calendarul de creștere a contribuțiilor către pilonul II cu 0,5% anual a fost reintrodus.

Fondurile obligatorii de pensii sunt administrate de nouă societăți private de administrare a pensiilor. Aceste societăți practică, conform legii, comisioane de administrare constituite din:

- până la 2,5% din contribuțiile plătite;
- până la 0,05% din activul net total al fondului de pensii.

Valoarea activelor nete înregistrată de fondurile obligatorii de pensii administrate privat a fost de 9,64 miliarde de lei (2,18 miliarde de euro, BNR – curs de schimb 31 decembrie 2012), cu 50,2% mai mare decât în decembrie 2011 (creștere cu 46,5% raportat la moneda euro).

La 31 decembrie 2012, primele trei fonduri de pensii administrate privat (ING, AZT VIITORUL TĂU și ARIPI) dețineau 69% din total active nete.

La sfârșitul anului 2012, un număr de 5.772,51 mii de persoane erau înregistrate în Registrul participanților, în creștere cu 1,94% față de semestrul I al anului 2012 și cu 4,65% mai mult față de sfârșitul anului 2011.

La sfârșitul anului 2012, valoarea medie a unui cont individual a fost de 1.728 lei, reprezentând 390 euro, 69% dintre participanți situându-se sub medie.

La sfârșitul anului 2012, aproximativ 5,58 milioane de participanți erau înregistrați cu cel puțin o contribuție virată de la începutul funcționării sistemului de pensii administrate privat, în mai 2008.

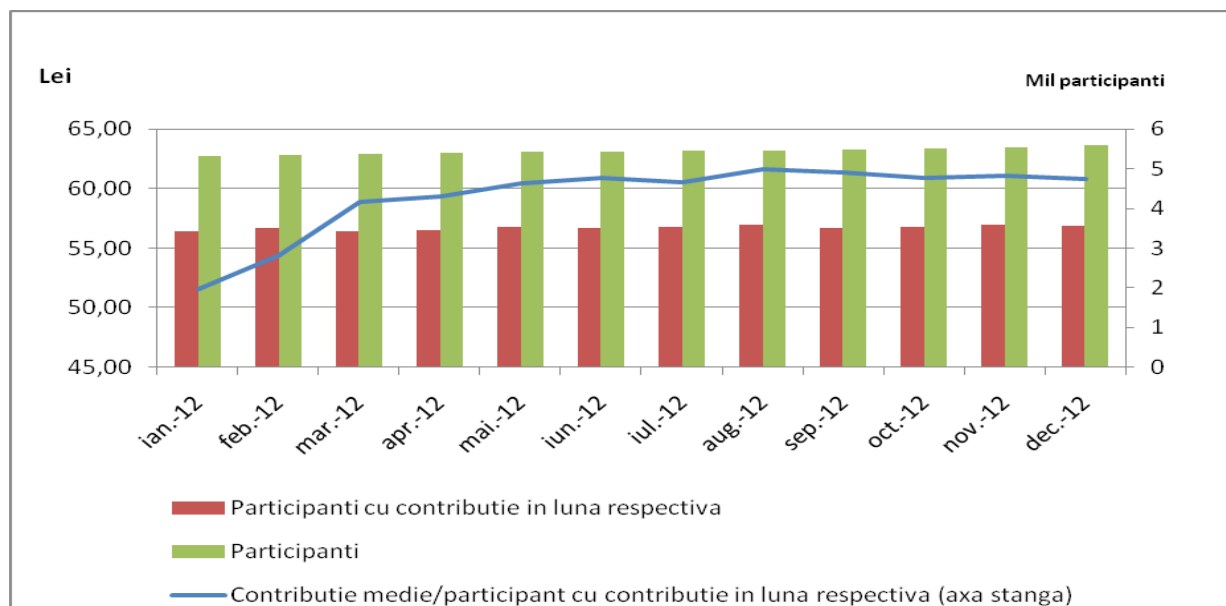
În 2012, cele mai bine reprezentate activități economice au fost: serviciile comerciale, cu 36,48% și sectorul industrial împreună cu construcțiile cu 28,54% din totalul participanților. Cea mai slab reprezentată activitate a fost agricultura, cu 1,97% din totalul participanților.

În condițiile unei **cote de contribuție** de 3,5% din venitul brut realizat, în 2012 au fost virate către fondurile de pensii administrate privat 2,5 miliarde lei (0,6 miliarde euro), în creștere cu 26,6% față de anul 2011.

Contribuția medie pe participant în luna decembrie 2012 a fost de 60,85 lei, în creștere față de finalul anului 2011 cu 21,43%, influențat de creșterea cotei de contribuție în sistem la 3,5%.

Numărul participanților cu cel puțin o contribuție înregistrată de la începutul funcționării sistemului de pensii administrate privat a fost de 5,58 de milioane, reprezentând 96,61% din totalul participanților, peste nivelul de 95,68% din decembrie 2011.

Pilon II Contribuția medie/participant cu cel puțin o contribuție

Sursa: CSSPP.

Din punct de vedere valoric, la sfârșitul anului 2012, comparativ cu decembrie 2011, **activele totale** s-au majorat cu 50,17%. În structură depozitele bancare au înregistrat scăderi cu 32,36% și obligațiunile municipale cu 37,85%, în timp ce restul claselor de active au înregistrat creșteri de până la 72,67% (titluri de stat).

3.1. Politica fiscală

3.1.1 Caracteristici, priorități, premise privind politicile fiscale și de administrare fiscală

Proiecția politicii fiscal-bugetare pe termen mediu se bazează pe ancorarea acesteia în câteva repere economice și instituționale esențiale: **echilibrul macroeconomic, responsabilitatea fiscal-bugetară și disciplina financiară**. Se continuă practic conduita echilibrată, începută în a doua parte a anului 2012, de consolidare fiscală sustenabilă și, în acest cadru, de relansare economică.

Între obiectivele fundamentale privind fiscalitatea, menționate în Programul de Guvernare 2013-2016, se înscriu simplificarea fiscalității și crearea predictibilității într-un cadru fiscal - bugetar stimulat pentru dezvoltarea mediului economic privat și public.

Caracteristicile politicii fiscale pe perioada 2014-2016:

- fiscalitatea trebuie subordonată obiectivului fundamental al dezvoltării economice;

- viziunea fiscală trebuie să fie una calitativă, să stimuleze mediul economic, investițiile și inițiativa antreprenorială.
- Eficiența cheltuirii banilor publici și promovarea investițiilor.

Măsuri

- ✓ Pentru anul 2013 deficitul pe baze cash este de 2,5%, cel ESA 2,6 % iar cel structural 2,0 % din PIB.
- ✓ Pentru perioada 2015-2016 deficitele cash si ESA se situeaza la 1,4 % din PIB.
- ✓ Deficitul structural în anul 2015 este estimat la 1% din PIB
- ✓ **Limitarea deficitului structural** promovată prin *Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul Uniunii Economice și Monetare* semnat și de România la 2 martie 2012 va conduce la imposibilitatea practicării unor politici fiscale prociclice, la o disciplină fiscală pronunțată, cheltuirea responsabilă a banilor publici, ceea ce pentru o țară ca România, dată fiind experiența istorică negativă, poate fi un avantaj semnificativ.
- ✓ **Mutarea accentului în cadrul politicii fiscale, după anul 2012 pe țintirea echilibrului structural** va permite acestuia să joace un rol de stabilizator pe întregul ciclu economic, aspect posibil prin instalarea cadrului instituțional impus de Noul Tratat Fiscal - instrument important pentru întărirea disciplinei fiscale și a elaborării politicilor.

3.1.2 Măsuri fiscale și tendințe ale principalelor taxe și impozite

Evoluția principalelor venituri ale bugetului general consolidat în anii 2011-2016

Proiecția veniturilor bugetului general consolidat s-a realizat pe baza indicatorilor macroeconomici estimați pentru orizontul 2014-2016, precum și a reglementărilor ce vor fi întreprinse în domeniul fiscal.

În perioada 2014-2016 veniturile bugetare sunt estimate la 32,9-33,1% din PIB datorită creșterii economice preconizate pentru această perioadă, măsurilor privind îmbunătățirea colectării, precum și datorită creșterii gradului de absorbție a fondurilor europene.

Estimarea veniturilor bugetare va avea în vedere în **anul 2016 atingerea unui nivel al deficitului bugetar cash de 1,4% din PIB, față de 2,2 % din PIB pentru anul 2014**, prognozat în funcție de ceilalți indicatori macroeconomici, evoluția cadrului macroeconomic fiind influențată de evoluțiile din zona euro.

Pe termen mediu, pe fondul revigorării economice, dar și ca urmare a măsurilor avute în vedere de ANAF privind reducerea evaziunii fiscale, veniturile bugetare se vor înscrie pe un trend ascendent în valoare absolută.

În cadrul veniturilor bugetare, pe orizontul de referință **cele mai mari ponderi sunt înregistrate de contribuțiile sociale (8,8% din PIB), TVA (8,3-8,2) din PIB, accize (3,7 din PIB)**. În momentul în care economia înregistrează un curs ascendent, randamentul fiscal al impozitelor din TVA și accize este mai ridicat.

Tendențe ale principalelor taxe și impozite pe orizontul 2014-2017

I. CODUL FISCAL	
Impozitul pe profit	- Elaborarea Strategiei pentru noul regim de impozitare în domeniul petrolului și gazelor naturale în perioada 2015-2024. - Scutirea câștigurilor de capital pentru favorizarea societăților de tip holding; - Schimbarea anului fiscal diferit de cel calendaristic, pentru reducerea regulilor

	de administrare a impozitului; - Revizuirea regimului fiscal aplicabil cheltuielilor cu sponsorizarea.
Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor	- Introducerea contribuabililor care realizează venituri de până la 20% din consultanță și management; - Eliminarea din baza de impozitare a diferențelor de curs valutar și a reducerilor comerciale acordate.
Impozit pe venit	- Introducerea impozitului diferentiat pe venitul salarial cu deductibilități fiscale: cote 8%, 12% și 16 % ce vor putea fi stabilite pe grile de venit.
Contribuții sociale obligatorii	- Reducerea semnificativă a CAS cu 5 puncte procentuale începând cu luna iulie 2014, care prin măsurile ce vor fi întreprinse va avea un impact bugetar neutru.
Impozite și taxe locale	- Revizuirea bazei impozabile pentru impozitele pe proprietate, acestea variind în funcție de destinația proprietății și nu în funcție de statutul juridic al proprietarului. - Indexarea impozitelor și taxelor locale, ținând cont de evoluția ratei inflației de la ultima indexare, respectiv rata inflației pentru perioada 2013-2015
TVA	Pentru perioada 2014-2017 1. Continuarea perfecționării legislației pentru a corespunde criteriilor de armonizare cu legislația comunitară, prin transpunerea în legislația națională a directivelor adoptate la nivel european în domeniul TVA. În acest context, menționăm ca la 1 ianuarie 2015 vor intra în vigoare prevederile art. 5 ale Directivei 2008/8/CE a Consiliului din 12 februarie 2008 de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește locul de prestare a serviciilor. Aceste modificări vizează extinderea prevederilor regimului special aplicabil în prezent pentru persoanele impozabile nestabilite în Comunitate, care prestează servicii electronice persoanelor neimpozabile și asupra serviciilor de telecomunicații, radiodifuziune și televiziune, precum și aplicarea aceluiași regim special pentru persoanele impozabile stabilite în Comunitate care prestează servicii de această natură în statele membre în care nu sunt stabilite în scopuri de TVA. 2. Îmbunătățirea legislației privind TVA în funcție de fenomenele evazioniste, în vederea contracarării acestora. 3. Analizarea posibilității de reducere a cotei standard de TVA pentru perioada 2014-2016 pe măsura îmbunătățirii colectării veniturilor bugetare.
Accize	- Respectarea calendarului de creștere graduală a accizelor pentru țigarete prevăzut în anexa nr. 6 de la titlul VII din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu cerințele Directivei 2011/64/UE privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat. - Respectarea angajamentelor asumate de România cu instituțiile financiare internaționale; - Transpunerea în legislația națională a directivelor ce se adoptă de Comisia Europeană în domeniul accizelor, în termenele prevăzute de respectivele directive.

Alte măsuri fiscale pe orizontul 2014-2016

- Extinderea bazei de impozitare a construcțiilor prin instituirea unui impozit asupra valorii construcțiilor, altele decât clădirile.
- Respectarea calendarului de creștere graduală a accizelor pentru țigarete prevăzut în anexa nr. 6 de la titlul VII din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu cerințele Directivei 2011/64/UE privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat.

- Respectarea angajamentelor asumate de România prin Scrisoarea de intenție adresată Fondului Monetar Internațional;
- Transpunerea în legislația națională a directivelor ce se adoptă de Comisia Europeană în domeniul accizelor, în termenele prevăzute de respectivele directive.

3.1.3. Politica de administrare fiscală

I. Politica de administrare fiscală în perioada ianuarie –septembrie 2013

Rezultatele obținute de ANAF în primele nouă luni ale anului 2013 relevă o creștere semnificativă a eficienței și dinamicii activității de administrare fiscală. Astfel, veniturile bugetare totale încasate, în sumă de 128.627,5 mil. lei, au depășit cu 4,3% încasările din aceeași perioadă a anului 2012.

Evoluția favorabilă a încasărilor s-a datorat atât îmbunătățirii conformării voluntare la declarare și, implicit, la plată, trendului favorabil al încasărilor din arierate cât și sumelor suplimentare rezultate ca urmare a verificărilor desfășurate de cele trei structuri de control (Inspekția fiscală, Garda Financiară, Autoritatea Națională a Vămiror).

1. Cele mai importante acțiuni legislative și organizatorice

În perioada ianuarie - octombrie 2013, ANAF a pus în practică măsuri organizatorice și legislative care au vizat, pe de o parte combaterea evaziunii fiscale, iar pe de altă parte prevenirea indiscipliniei fiscale și creșterea gradului de conformare voluntară. Principalele acte normative elaborate de Agenția Națională de Administrare Fiscală în perioada ianuarie – octombrie 2013:

- OPANAF nr. 195/2013 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 342/2013 pentru modificarea și completarea anexei nr.1 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.221/2009 privind Procedura de aprobare a regimului de declarare derogatoriu;
- OPANAF nr. 608/2013 pentru modificarea și completarea anexei nr.6 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- OPANAF nr. 184/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 476/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 641/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 65/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1081/2011 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de declarații informative;
- OPANAF nr. 339/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, din oficiu, în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare și a Procedurii de radiere, din oficiu, din Registrul

persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, precum și a modelului și conținutului unor formulare;

- OPANAF nr. 606/29. 05.2013 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 700/2012 pentru aprobarea Procedurii de modificare, din oficiu, a vectorului fiscal cu privire la TVA, precum și a modelului și conținutului unor formulare;
- OPANAF nr. 607/29.05.2013 privind aprobarea Procedurii de implementare și de administrare a grupului fiscal unic, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- Ordinul viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice nr. 426/2013 pentru completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 33/2012 pentru aprobarea Procedurii de certificare a declarației privind nedeductibilitatea TVA aferentă cheltuielilor cuprinse în cererea de rambursare, precum și a modelului și conținutului formularului "Certificat privind nedeductibilitatea TVA aferentă cheltuielilor cuprinse în cererea de rambursare";
- OPANAF nr. 296/2013 pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea sumei reprezentând timbrul de mediu pentru autovehicule și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- Ordinul comun al viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice, al ministrului afacerilor interne și al ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 608/76/1595/2013 privind constituirea Evidenței autovehiculelor înmatriculate sau transcrise care intră sub incidența timbrului de mediu pentru autovehicule;
- OPANAF nr. 622/2013 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 296/2013 pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea sumei reprezentând timbrul de mediu pentru autovehicule și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- OMFP nr. 250/2013 privind modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 262/2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor;
- OPANAF nr. 17/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare a acordurilor privind declararea și plata contribuțiilor sociale, încheiate de angajatorii nerezidenți cu persoane fizice rezidente sau nerezidente care își desfășoară activitatea în România și obțin venituri din salarii, precum și pentru reglementarea unor aspecte procedurale;
- OPANAF nr. 24/2013 pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 52/2012 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la Titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările ulterioare;
- OPANAF nr. 504/2013 pentru aprobarea „Procedurii privind accesul la informațiile publice prin intermediul serviciului de mesaje scurte – SMS”;
- OPANAF nr. 8 din 7 ianuarie 2013 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului 172 "Declarație-inventar privind redevențele restante rezultate din contractele de concesiune, arendă și din alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, aflate în sold la data de 15 noiembrie 2012 și neachitate";
- OPANAF nr. 490/407 din 29 martie 2013 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prevăzute la art. 7, 9 și 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, precum și a sumelor stabilite de instanțele de judecată prin hotărâri definitive și irevocabile;
- OPANAF nr. 618 din 30.05.2013 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.294/2007 privind impozitele, contribuțiile și alte sume reprezentând creanțe fiscale, care se plătesc de contribuabili într-un cont unic;
- OPANAF nr. 230 din 1.03.2013 pentru aprobarea Procedurii de accesare a informațiilor cuprinse în dosarul fiscal, puse la dispoziția contribuabililor pe pagina de internet a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în spațiul privat al contribuabilului;
- OPANAF nr. 393/2013 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor și documentelor utilizate

în activitatea de verificare fiscală a persoanelor fizice;

- Ordinul vicepresedintelui ANAF care conduce ANV nr. 1.718/2013 pentru aprobarea Instrucțiunilor de lucru privind întocmirea, evaluarea și valorificarea sechestrelor asupra bunurilor mobile și imobile;
- Ordinul vicepresedintelui ANAF care conduce ANV nr. 1.717/2013 pentru aprobarea Instrucțiunilor de lucru privind executarea silită prin poprire;
- Ordinul vicepresedintelui ANAF care conduce ANV nr. 1.789/2013 pentru aprobarea Instrucțiunilor de lucru privind actualizarea periodică a obligațiilor de plată accesorii, evidențierea acestora în contabilitate pe baza titlurilor de creanță emise și comunicarea acestora debitorilor;
- OPANAF nr. 282/2013, de aprobare a Procedurii privind monitorizarea transporturilor de bunuri provenind din țări membre ale Uniunii Europene, de către personalul Agenției Naționale de Administrare Fiscală;
- OPANAF nr. 330/2013, privind desfășurarea activităților de informare și instruire în cadrul ANAF;
- OPANAF nr. 704/2013 privind crearea Compartimentului pentru lupta antifraudă în cadrul Direcției generale de informații fiscale;
- OPANAF nr. 762/2013 pentru aprobarea ștatului de funcții pentru aparatul propriu al ANAF;
- OPANAF nr. 782/2013 pentru aprobarea structurilor organizatorice ale direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București și a ștatelor de funcții ale direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București;
- OPANAF nr. 497/2013 privind unele măsuri organizatorice;
- OPANAF nr. 877/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare fiscală a contribuabililor nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente, precum și a formularului 013 "Declarație de înregistrare fiscală / Declarație de mențiuni pentru contribuabilii nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente";
- OPANAF nr. 878/2013 pentru modificarea și completarea OPANAF nr. 1.950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă ;
- OPANAF nr. 938/2013 pentru aprobarea formularului "Decizie de impunere anuală pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate";
- OPANAF nr. 2.211/2013 pentru aprobarea competenței teritoriale de administrare;
- OPANAF nr. 2.223/2013 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (307) "Declarație privind sumele rezultate din ajustarea/corecția ajustărilor/regularizarea taxei pe valoarea adăugată";
- OPANAF nr. 2.224/2013 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (311) "Declarație privind Taxa pe valoare a adăugată colectată, datorată de către persoanele impozabile al căror cod de înregistrare în scopuri de TVA a fost anulat conform art. 153 alin. (9) lit. a)-e) sau g) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal ";
- Ordinul viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice nr. 1504/2013 privind stabilirea modelului declarației de patrimoniu și de venituri, precum și a elementelor de patrimoniu și de venituri ce trebuie declarate de persoana fizică supusă verificării situației fiscale personale.
- OPANAF nr. 1022/2013 privind aprobarea modelului și conținutului unor documente întocmite în activitatea de inspecție fiscală pentru persoane fizice care desfășoară activități independente în mod individual și/sau într-o formă de asociere;
- Ordin nr. 1081/2013 al viceprim-ministrului, ministrului finanțelor publice, pentru abrogarea unor ordine privind modelul și conținutul unor documente și formulare utilizate în activitatea de inspecție fiscală;
- OPANAF nr. 1024/2013 privind aprobarea modelului și conținutului formularului „Decizie privind nemodificarea bazei de impunere urmare a inspecției fiscale”;

- OPANAF nr. 1023/2013 pentru modificarea OPANAF nr 1415/2009 privind aprobarea modelului și conținutului unor documente și formulare utilizate în activitatea de inspecție fiscală la persoane fizice;
- OPANAF nr. 1021/2013 privind aprobarea modelului și conținutului formularului „Decizia de impunere privind obligațiile fiscale suplimentare de plată stabilite de inspecția fiscală pentru persoane juridice”.
- OPANAF nr. 3136/2013 pentru modificarea și completarea OPANAF nr.1950/2012 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă;
- [OPANAF nr. 3331/2013](#) pentru aprobarea Procedurii de modificare, din oficiu, a vectorului fiscal cu privire la TVA, precum și a modelului și conținutului unor formulare;
- [OPANAF nr. 3329/2013](#) pentru modificarea Anexei la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr.2211/2013 pentru aprobarea competenței teritoriale de administrare;
- OPANAF nr. 3330/2013 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în scopuri de taxă pe valoarea adăugată potrivit prevederilor art. 153 alin. (9¹) lit. b) - d) din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare;
- OPANAF nr. 3361/2013 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare utilizate în certificarea plății accizelor în cazul vehiculelor achiziționate intracomunitar;
- OMFP privind organizarea și funcționarea Biroului central de legătură pentru contactele cu alte state membre în domeniul asistenței reciproce la recuperare, precum și cu Comisia Europeană;
- OMFP privind modificarea și completarea Instrucțiunilor de completare a numărului de evidență a plății, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1870/2004.
- OPANAF nr 467/2013 privind condițiile și modalitățile de suspendare a inspecției fiscale;

În perioada ianuarie - septembrie 2013, în domeniul evaziunii fiscale, ANAF a continuat demersurile întreprinse anterior și a inițiat noi acțiuni prioritare:

- ⌚ verificări ce au vizat contribuabilii care prezintă risc fiscal ridicat, conformare voluntară redusă sau inexistentă;
- ⌚ acțiuni de inspecție fiscală complexe realizate de către structurile cu atribuții de inspecție fiscală din subordine, în colaborare cu organele de urmărire penală (DNA, DIICOT, IGPR), desfășurate pe domenii de activitate și la contribuabili cu risc fiscal ridicat.

Activitatea Gărzii Financiare s-a desfășurat pe trei paliere de acțiune:

- ⌚ Palierul I – combaterea fraudelor în domeniul tranzacțiilor intracomunitare;
- ⌚ Palierul II – combaterea evaziunii fiscale – s-au avut în vedere solicitările organelor de cercetare și urmărire penală ale Curții de Conturi și ale altor instituții, inclusiv petiții, sesizări;
- ⌚ Palierul III – acțiuni tematice și operative pe baza analizei de risc care vizează combaterea evaziunii fiscale.

În vederea sprijinirii mediului de afaceri, au fost aprobate:

- ⌚ OUG 12/2013 pentru reglementarea unor măsuri financiar – fiscale și prorogarea unor termene, prin care procentul de garanție suplimentară a fost diminuat de la 40% la 16% din sumele eșalonate la plată, în cazul garanțiilor constituite prin instituirea sechestrului asiguratoriu, dacă bunurile sunt ipotecate/gajate în favoarea altor creditori. În plus, în cazul contribuabililor cu risc fiscal mic, organul fiscal competent poate aproba eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale restante, pe o perioadă de cel mult 12 luni, condițiile de aprobare fiind mai permissive.

● OUG nr. 50/2013 prin care se reglementează posibilitatea acordării de noi facilități fiscale sub forma amânării la plată a obligațiilor fiscale administrate de ANAF sau a altor sume datorate bugetului general consolidat și transmise spre recuperare acestei instituții pentru contribuabilii care au de încasat sume certe, lichide și exigibile de la autorități cu competențe în gestionarea fondurilor europene în baza contractelor de finanțare încheiate de acestea.

ANAF implementează "Proiectul de modernizare a administrației fiscale", realizat cu sprijinul Băncii Mondiale, pe o perioadă de 5 ani, și se axează în principal, pe următoarele obiective:

- dezvoltarea instituțională (reorganizare, restructurare, regionalizare);
- îmbunătățirea eficienței operaționale (retehnologizare și dezvoltare I.T.);
- dezvoltarea serviciilor pentru contribuabili.

Acesta a intrat în efectivitate în data de 9 august 2013. Reuniunea de lansare a Proiectului RAMP a avut loc în data de 10 septembrie 2013.

ANAF se află într-un amplu proces de reorganizare, ce se va derula până în anul 2015, care are ca scop final:

- restructurarea aparatului central;
- crearea a 8 direcții regionale;
- crearea a 47 de unități teritoriale.

Reorganizarea urmărește modernizarea Agenției prin:

- îmbunătățirea serviciilor pentru contribuabili;
- îmbunătățiri organizaționale și modificări ale infrastructurii informatice necesare pentru funcționarea optimă a unui sistem informatic integrat;
- creșterea capacității administrației pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale;
- creșterea gradului de conformare voluntară la plată în vederea îmbunătățirii substanțiale a colectării impozitelor și a contribuțiilor sociale.

Astfel, s-au aprobat **OUG 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative** și **HG 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală**, urmând ca până la 1 noiembrie 2013 să fie recrutat personal de specialitate pentru Direcția Generală de Antifraudă Fiscală.

Până la 1 octombrie 2013, în procesul de reorganizarea al ANAF, au avut loc schimbări majore:

- crearea celor 8 direcții regionale prin fuziunea prin absorbție a celorlalte direcții generale ale finanțelor publice județene din aria de competență, care își pierd personalitatea juridică, inclusiv a structurilor subordonate;
- absorbția Autorității Naționale a Vămirilor prin fuziunea cu ANAF;
- desființarea Gărzii Financiare și preluarea activității acesteia de ANAF;
- înființarea Direcției Generale Antifraudă Fiscală. Operaționalizarea acestei direcții se va realiza până la 15 noiembrie 2013.

2. Realizările ANAF în perioada ianuarie-septembrie 2013

2.1. Activitatea de colectare a veniturilor

Totalul veniturilor bugetare realizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, au fost în sumă de 128.627,5 mil. lei, înregistrând o depășire cu 4,3% a nivelului veniturilor realizate în primele noua luni ale anului 2012.

Arieratele recuperabile la data de 30 septembrie 2013 au înregistrat o scădere cu 16,1% față de 30 septembrie 2012. Raportat la Produsul Intern Brut, ponderea arieratelor rămase de recuperat la bugetele administrate de ANAF a scăzut de la 3,4% la 30 septembrie 2012 la 2,7 % la 30 septembrie 2013.

Prin executare silită, în primele nouă luni ale anului 2013 au fost încasate creanțe fiscale în sumă de 12.690,0 mil. lei, cu 1,6 % mai mult față de aceeași perioadă a anului 2012.

2.2. Sprijinirea conformării voluntare

Serviciile electronice promovate în continuare de ANAF sunt o oportunitate pentru o conformare rapidă, sigură și economică.

De la 1 iunie 2013, Agenția Națională de Administrare Fiscală a implementat serviciul "Poșta electronică securizată, care permite contribuabililor să primească pe e-mail documentele emise de Fisc. De asemenea, ANAF a lansat un nou serviciu pentru contribuabili, "Acces date prin SMS", prin care se pot obține informații publice referitoare la agenții economici: codul de identificare fiscală, denumire, dacă sunt înregistrați în scopuri de TVA, dacă sunt activi/inactivi fiscal, dacă aplică TVA la incasare.

A fost actualizată pagina web de pe portalul ANAF a programului de îmbunătățire a conformării fiscale a persoanelor fizice cu averi mari, această pagină web având drept scop consolidarea instruirii persoanelor fizice cu averi mari prin informarea cu privire la programul de creștere a conformării derulat de administrația fiscală. În egală măsură, este utilă și în cazul necesităților de informare a reprezentanților mass-media și a publicului.

Au fost puse la dispoziția contribuabililor, gratuit, prin publicare pe site, o serie de ghiduri care să faciliteze conformarea contribuabililor:

- ☞ "Ghidul fiscal al contribuabililor care au obligația de declarare a veniturilor realizate din România";
- ☞ "Ghidul privind recuperarea TVA achitată în alt stat membru al Uniunii Europene";
- ☞ "Ghidul fiscal privind obligațiile declarative ale persoanelor fizice care realizează venituri din străinătate și desfășoară activitate în România, ale persoanelor fizice române angajate ale misiunilor diplomatice și posturilor consulare acreditate în România, precum și ale angajaților acestora";
- ☞ "Ghidul contribuțiilor sociale".

Au fost elaborate și difuzate comunicate de presă privind obligațiile fiscale ale contribuabililor, care decurg din reglementările în materie.

În primele nouă luni ale anului 2013, gradul de conformare voluntară la declarare și la plată a crescut cu 3,25 p.p. (de la 89,55% la 92,80%), față de perioada ianuarie – septembrie 2012, respectiv 2,13 p.p. (de la 79,23% la 81,36%).

2.3. Combaterea evaziunii și fraudei fiscale

Lupta cu evaziunea fiscală – axă prioritară a activității de administrare fiscală

Activitatea de verificare și control desfășurată de cele trei structuri de specialitate ale ANAF este orientată cu prioritate în direcția asigurării egalității cetățenilor în fața obligațiilor lor fiscale și a menținerii unei concurențe corecte între agenții economici, prin diminuarea susținută a evaziunii fiscale care afectează veniturile bugetare și distorsionează mediul de afaceri.

În perioada ianuarie – septembrie 2013, structurile de specialitate ale ANAF au desfășurat, în total, 179.105 controale și inspecții. Rezultatele s-au materializat în obligații fiscale suplimentare stabilite de 8.687,0 mil. lei (cu 56,7% peste nivelul celor înregistrate în primele nouă luni ale anului 2012), amenzi aplicate în sumă de 124,7 mil. lei. A fost transmis către organele abilitate, un număr de 5.209 sesizări penale, pentru prejudicii în valoare de 7.499,4 mil. lei (+11,6%).

Au fost confiscate produse și numerar în valoare estimativă de 123,2 mil. lei.

Diminuarea pierderii fiscale a fost de 991,1 mil. lei.

Activitatea de inspecție fiscală

Numărul verificărilor a fost de 65.166, iar obligațiile suplimentare au fost stabilite la valoarea de 6.835,6 mil. lei, în creștere cu 39,62% față de perioada ianuarie – septembrie 2012.

Pierderea fiscală a fost diminuată cu suma de 991,1 mil. lei. S-au dispus măsuri asigurătorii pentru suma de 2.234,1 mil. lei.

Pentru contravențiile și infracțiunile depistate s-au aplicat 9.302 amenzi contravenționale, valoarea acestora însumând 15,4 mil. lei și au fost transmise 2.517 sesizări penale (+2,4%), prejudiciul aferent sesizărilor penale înaintate fiind de 4.430,5 mil. lei (+25,7%).

Activitatea de verificări fiscale

În luna februarie a fost derulat un Program de notificare de nedeclarare privind veniturile obținute din străinătate în anul 2011 adresat persoanelor fizice cu averi/venituri mari care fac parte din grupul țintă și care nu au depus Declarația 201 aferentă acestor venituri, urmat în luna mai de un Program de notificare amiabilă privind declararea veniturilor obținute din străinătate în anul 2012. La data de 24 mai 2013 au fost expediate 357 de notificări către persoanele fizice cu averi mari în vederea creșterii conformării voluntare.

În cadrul celor 30 de verificări fiscale prealabile documentare care se află în desfășurare la nivelul ANAF au fost prelucrate și analizate datele și informațiile primite în perioada ianuarie-iunie 2013 ca urmare a solicitărilor de informații adresate terților.

Activitatea Gărzii Financiare

Numărul de controale desfășurate de Garda Financiară în perioada ianuarie – septembrie 2013 a fost de 91.314 față de 90.000 în perioada ianuarie – septembrie 2012.

Rezultatele obținute s-au concretizat în 910 măsuri asigurătorii, în valoare de 1.313,8 mil. lei, un număr de 26.969 amenzi aplicate, în valoare de 57,3 mil. lei. De asemenea, confiscările de bunuri și numerar au avut o valoare estimativă de 4,5 mil. lei. Au fost transmise 2.313 sesizări penale cu un prejudiciu stabilit de 2.895,6 mil. lei (+0,8%).

Activitatea Autorității Naționale a Vămilelor

În urma inspecțiilor fiscale și acțiunilor de control ulterior, au fost stabilite obligații suplimentare în sumă de 1.851,4 mil. lei (cu 185,8% mai mult decât în primele nouă luni ale anului 2012). Au fost aplicate amenzi contravenționale în valoare de 51,9 mil. lei. De asemenea, au fost înaintate 379 sesizări penale în valoare de 173,3 mil lei. Valoarea măsurilor asigurătorii a fost de 143,3 mil lei.

II. Obiective strategice ale ANAF pe termen scurt și mediu – prezentare selectivă

1. Politica de administrare fiscală în anul 2014

Combaterea fermă a evaziunii fiscale

Acțiuni prioritare

- ✓ perfecționarea și actualizarea bazelor de date cu cazuri fiscale speciale identificate;
- ✓ optimizarea procedurilor de rambursare a TVA pe baza unei analize de risc, pentru a reduce semnificativ timpul alocat controalelor fiscale în acest domeniu și pentru a reduce timpul necesar soluționării cazurilor de restituiri până în luna iunie 2014;
- ✓ continuarea inițiativei privind Persoanele Fizice cu Averi Mari (PFAM), respectiv efectuarea de verificări conform codului de procedură fiscală și relansarea campaniei de notificare prin transmiterea de scrisori către contribuabili ce prezentau riscul de nedeplinire a declarației de venit din străinătate;

- ✓ combaterea fraudei la TVA, în special fraudă intracomunitară, prin organizarea de inspecții fiscale parțiale (la operatorii economici plătitori de accize implicați în importuri, achiziții, livrare, producție de produse accizabile, care datorează accize), ca urmare a faptelor sesizate din operațiuni operative și prin gestionarea de profile de risc specifice și efectuarea unui schimb eficient de informații de risc;
- ✓ implementarea și dezvoltarea controlului comerțului electronic;
- ✓ întărirea controlului vamal:
 - dezvoltarea politicii de securitate IT;
 - creșterea eficienței acțiunilor echipelor mobile, prin prezența mai activă în teren și prin efectuarea controalelor în trafic;
 - gestionarea în continuare a activităților specifice pentru implementarea Convenției Schengen;
 - protejarea teritoriului vamal național și comunitar prin combaterea traficului ilicit de droguri, precursori, produse cu regim special, mărfuri contrafăcute și pirat, bunuri culturale mobile, specii sălbatice de floră și faună, metale și pietre prețioase, aliaje ale acestora, a traficului de mărfuri cu risc pentru sănătatea și siguranța consumatorului precum și prin controlul mișcării de numerar la frontiera comunitară;
 - creșterea gradului de monitorizare și control al producției, achiziției și importului de produse energetice, alcool și băuturi alcoolice. În acest domeniu ANAF va introduce supravegherea permanentă pe baza analizei de risc;
 - întărirea controalelor la frontiera externă a UE pentru a combate traficul ilicit de țigarete și alte produse din tutun prelucrat.

◉ Îmbunătățirea conformării voluntare

Acțiuni prioritare

- ✓ continuarea aplicării sistemului stabil de înlesniri la plata obligațiilor pentru contribuabilii aflați în dificultate generată de lipsa temporară a disponibilităților bănești;
- ✓ simplificarea accesului contribuabilului la propriul dosar fiscal;
- ✓ întărirea sistemului de arhivare electronică a informațiilor, documentelor și a procedurilor astfel încât să se permită circulația documentelor, în cadrul ANAF, fără retipărirea acestora;
- ✓ continuarea simplificării declarațiilor fiscale precum și dezvoltarea declarării electronice;
- ✓ crearea condițiilor tehnice și procedurale pentru plata obligațiilor fiscale prin toate instrumentele bancare;
- ✓ continuarea implementării standardelor de calitate pentru serviciile furnizate și optimizarea proceselor de activitate;
- ✓ dezvoltarea serviciilor destinate contribuabililor, oferite spre exemplu prin portalul ANAF (considerat a fi un "ghișeu unic") până la data de 30 iunie 2014, și prin asigurarea unei interpretări lipsite de ambiguitate a legislației fiscale prin publicarea unei proceduri comune cu MFP și înființarea unui singur canal care să se ocupe de toate solicitările de interpretare a legislației fiscale până la data de 31 decembrie 2014;
- ✓ Dezvoltarea canalelor de interacțiune informatică cu contribuabilii.

2. Obiective în perioada 2015 - 2016

◉ Combaterea fermă a evaziunii fiscale

Acțiuni prioritare

- ✓ dezvoltarea analizei de risc generalizată la nivelul întregii activități de administrare fiscală, în baza informațiilor de natură fiscală despre contribuabili;
- ✓ dezvoltarea aplicațiilor informatice în vederea efectuării de analize ale rezultatelor acțiunilor de inspecție fiscală inițiate ca urmare a analizei de risc, în vederea confirmării criteriilor de risc și a furnizării de informații pentru analize de risc viitoare;
- ✓ perfecționarea și actualizarea bazelor de date cu cazuri fiscale speciale identificate;

- ✓ dezvoltarea și implementarea unui program automatizat de analiză a informațiilor primite de la contribuabili pe bază declarativă, pentru a operaționaliza verificarea din birou așa cum este deja susținută în Codul de procedură fiscală. Va fi pusă în aplicare procedura de control documentar.
- ✓ combaterea fraudei la TVA, în special fraudă intracomunitară, prin organizarea de inspecții fiscale parțiale (la operatorii economici plătitori de accize implicați în importuri, achiziții, livrare, producție de produse accizabile, care datorează accize), ca urmare a faptelor sesizate din operațiuni operative și prin gestionarea de profile de risc specifice și efectuarea unui schimb eficient de informații de risc;
- ✓ dezvoltarea controlului comerțului electronic;
- ✓ întărirea controlului vamal:
 - dezvoltarea politicii de securitate IT;
 - creșterea eficienței acțiunilor echipelor mobile, prin prezența mai activă în teren și prin efectuarea controalelor în trafic;
 - gestionarea în continuare a activităților specifice pentru implementarea Convenției Schengen;
 - protejarea teritoriului vamal național și comunitar prin combaterea traficului ilicit de droguri, precursori, produse cu regim special, mărfuri contrafăcute și pirat, bunuri culturale mobile, specii sălbatice de floră și faună, metale și pietre prețioase, aliaje ale acestora, a traficului de mărfuri cu risc pentru sănătatea și siguranța consumatorului precum și prin controlul mișcării de numerar la frontiera comunitară;
 - creșterea gradului de monitorizare și control al producției, achiziției și importului de produse energetice, alcool și băuturi alcoolice. În acest domeniu ANAF va introduce supravegherea permanentă pe baza analizei de risc;
 - întărirea controalelor la frontiera externă a UE pentru a combate traficul ilicit de țigarete și alte produse din tutun prelucrat.

● Îmbunătățirea conformării voluntare

Acțiuni prioritare

- ✓ realizarea, împreună cu Asociația Română a Băncilor, a unui sistem electronic eficient de înființare/ridicare a popririlor asupra disponibilităților bănești aflate în conturile bancare ale debitorilor;
- ✓ simplificarea accesului contribuabilului la propriul dosar fiscal;
- ✓ continuarea simplificării declarațiilor fiscale precum și dezvoltarea declarării electronice;
- ✓ continuarea implementării standardelor de calitate pentru serviciile furnizate și optimizarea proceselor de activitate;
- ✓ dezvoltarea Call-center-ului ANAF prin creșterea numărului de posturi și crearea unor servicii de sprijin pentru operatorii telefonici implicați în această activitate; înființarea unor centre regionale în vederea creșterii operativității în oferirea informațiilor solicitate;
- ✓ Dezvoltarea canalelor de interacțiune informatică cu contribuabilii.

● Creșterea eficienței colectării veniturilor

Acțiuni prioritare

- ✓ întărirea componentei de formare profesională, atât în sensul dezvoltării și îmbunătățirii acestei activități, inclusiv prin elaborarea unei strategii de formare, cât și în ceea ce privește creșterea nivelului de competență profesională a personalului propriu al ANAF;
- ✓ implementarea unui sistem IT integrat, unitar, care să reprezinte cea mai bună valoare pentru banii investiți;
- ✓ automatizarea și eficientizarea proceselor funcționale ale ANAF, prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor, în condițiile reorganizării agenției;
- ✓ îmbunătățirea asistenței contribuabililor prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor.

3.1.4. Venituri bugetare (metodologie cash)

Estimarea evoluției principalelor categorii de impozite și taxe pe termen mediu are la bază cea mai recentă proiecție a indicatorilor macroeconomici.

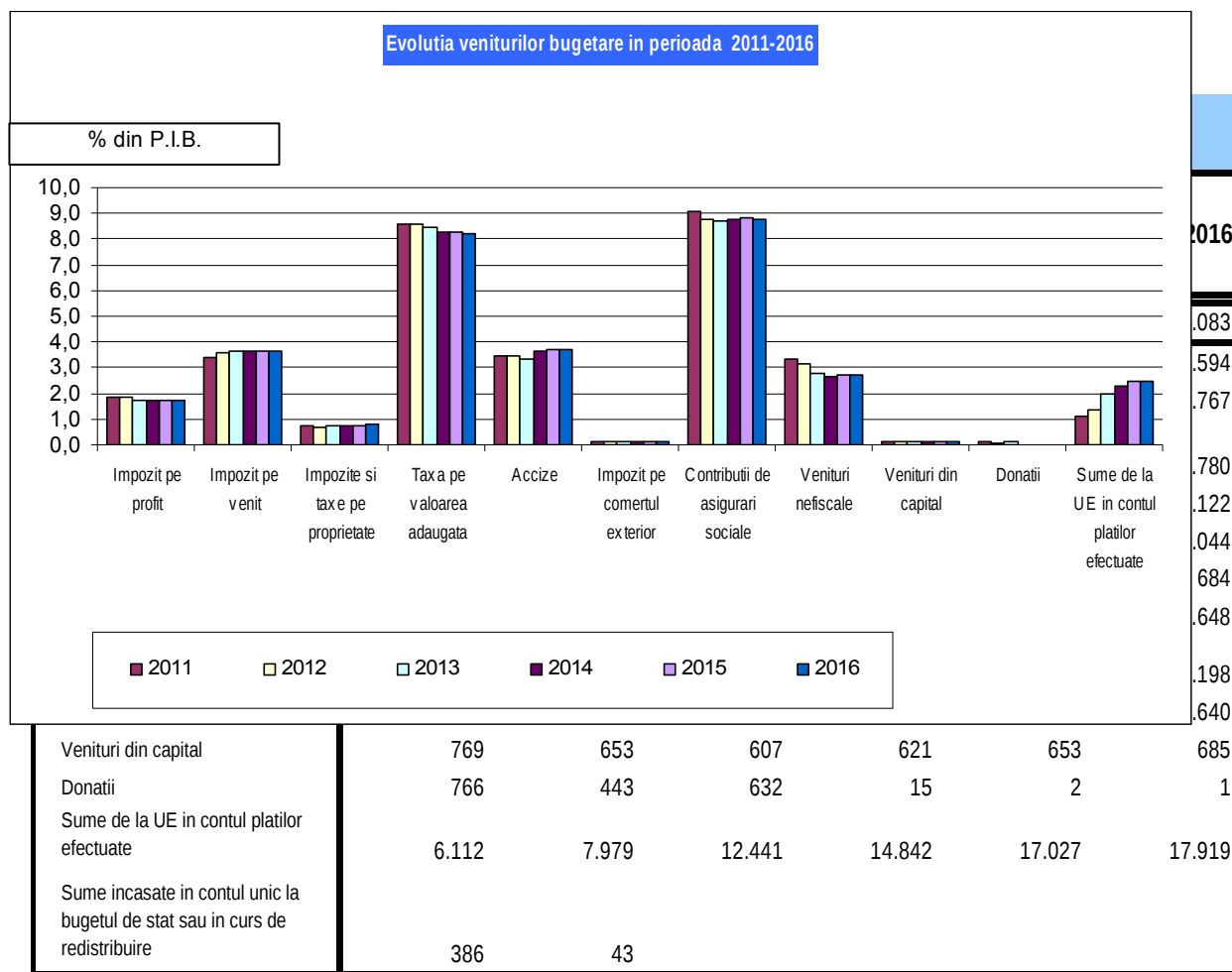
Direcțiile de acțiune pe termen mediu au în vedere:

- lărgirea bazei de impozitare;
- simplificarea sistemului de taxe;
- creșterea colectării veniturilor bugetare;
- reducerea evaziunii fiscale.

În valoare nominală veniturile bugetare vor înregistra o creștere cu aproximativ 17,5% față de nivelul din anul 2013, ceea ce corespunde unei traiectorii aproape stabilă relativ la PIB, în jurul valorii de 33% din PIB.

În termeni nominali, atât impozitul pe profit cât și impozitul pe venit, impozitele pe proprietate, accizele și taxa pe valoarea adăugată sunt estimate în creștere cu peste 13% în anul 2016 față de anul 2013.

Contribuțiile de asigurări sociale sunt estimate cu o dinamică nominală pozitivă de circa 18,2%, contribuind în mod semnificativ la tendința generală a veniturilor bugetare.

Cea mai mare pondere în veniturile bugetului general consolidat o deține Bugetul de stat, urmat de Bugetele locale și Bugetul asigurărilor sociale de stat.

Cele mai mari subvenții de la Bugetul de stat le primește Bugetul asigurărilor sociale de stat pentru corectarea dezechilibrului sistemului public de pensii.

Veniturile bugetului general consolidat - pe bugete componente - - mil. lei -						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total, din care:	181.920	193.148	205.964	216.808	230.169	242.083
3.2 Politica bugetara						
Bugetul de stat	79.379	87.171	95.318	100.932	106.491	112.145
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	51.962	53.442	56.689	60.540	61.994	64.246
Bugetul asigurarilor sociale de stat	48.144	48.858	50.242	52.200	54.334	57.545
Bugetul asigurarilor pentru somaj	2.407	1.915	1.875	2.072	2.069	2.099
Bugetul Fondului pentru asigurari sociale de sanatate	17.821	19.085	22.830	22.560	22.617	23.202
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	18.696	18.064	17.273	17.675	19.579	20.400
Alte componente ale bugetului general consolidat	10.116	8.977	8.494	8.444	9.879	10.770
Transferuri intre bugete si operatiuni financiare(se scad)	-46.606	-44.364	-46.757	-47.614	-46.794	-48.325

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

Coordonatele predominante ale politicii bugetare pe anul 2014:

- Asigurarea in anul 2014 a resurselor pentru dezvoltarea economică sustenabilă prin cresterea cu 9,4 miliarde lei a cheltuielilor bugetului general consolidat.
- cresterea eficientei alocărilor bugetare si reduceri de cheltuieli pentru identificarea de economii in vederea creării spațiului de manevră pentru domenii prioritare cu influență asupra cresterii economice: marile proiecte in infrastructura, educatie, cercetare, agricultura, etc.

Cheltuielile bugetare estimate pentru anul 2014 sunt prevăzute în sumă de 231,3 miliarde lei, respectiv 35,1% din PIB ajungând în anul 2016 la 252,7 miliarde lei, respectiv 34,6% din PIB reprezentând o scădere de 0,5 puncte procentuale ceea ce denotă o continuare a procesului de ajustare, folosirea cu eficiență a banilor publici pentru a lăsa spațiul fiscal pentru cheltuielile de investiții care în anul 2016 ajung la 6,5% din PIB.

Cheltuielile de personal

Anvelopa salarială se va încadra în 7,3% din PIB și va avea un trend descrescător pe orizontul de referință fiind corelată mai bine cu evoluția productivității muncii.

Pentru anul 2014 politica salarială promovată este în concordanță cu ultimele evoluții ale mediului intern și internațional, cadrul legislativ în vigoare, precum și măsurile fiscale și bugetare ce se vor implementa pe orizontul de referință.

Pentru anul 2014 se are în vedere aplicarea etapizată a Legii-cadru nr.284/2010 prin stabilirea de măsuri în domeniu astfel să se asigure încadrarea în plafonul nominal al cheltuielilor de personal.

Totodată, în anul 2014 se asigură **plata tranșei de 25% din titlurile executorii** având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.71/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Măsurile salariale, precum și alte reglementări în domeniul cheltuielilor de personal în anul 2014 vor face obiectul legii speciale de salarizare elaborate în baza Legii-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

Politica privind ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice s-a relaxat prin aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2013 pentru stabilirea unor măsuri privind asigurarea funcționalității administrației publice locale, a numărului de posturi și reducerea cheltuielilor la instituțiile și autoritățile publice din subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Guvernului ori a ministerelor. De la data intrării în vigoare a acestui act normativ ocuparea posturilor vacante din cadrul autorităților și instituțiilor publice se face pe baza principiului "unu la unu", respectiv la un post ocupat devenit vacant, un post ocupat.

Cheltuielile cu investițiile

Acestea vor fi de 39,7 miliarde lei în anul 2014, în creștere cu 3,5 miliarde lei față de anul 2013 și o pondere în PIB în anul 2014 de 6,0 % ajungând în anul 2016 la 47,7 miliarde lei, respectiv o creștere de 8,0 miliarde lei.

În anii următori, pentru a respecta regulile impuse de noul pact fiscal, legate de deficitele ce vor fi atinse, absorbția fondurilor UE apare ca o soluție de stimulare a economiei în condițiile unui spațiu mult mai limitat la nivelul politicii fiscal-bugetare și a dimensiunii reduse a stabilizatorilor automați.

Cheltuielile cu bunurile și serviciile

Reducere substanțială a unor categorii de cheltuieli materiale și de servicii ineficiente și oneroase pentru contribuabili, ca efect al întăririi cadrului legislativ privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare, Astfel, cheltuielile cu bunurile și serviciile în anul 2014 reprezintă 6,0% din PIB având un trend descrescător până în anul 2016 ajungând la 5,7% din PIB.

Subvențiile

Acestea reprezintă în anul 2016 0,8% din PIB față de 0,9% din PIB în anul 2014, ceea ce arată diminuarea intervenției statului în economie și intensificarea acțiunii regulilor economiei de piață.

Cheltuielile cu dobânzile

Acestea se situează la 1,7 % din PIB în anul 2014 , la același nivel ca și în anul 2013, lăsând spațiu de manevră pentru alte naturi de cheltuieli.

Continuarea reformelor structurale:

Vor continua reformele în sistemul sanitar, transporturi și energie, care au rolul restabilirea încrederii și stabilizarea situației economice și financiare, și vor pune bazele unei redresări economice durabile, generatoare de locuri de muncă, conducând la transformarea economiei pe termen mediu.

- ✓ Noul Cod al Muncii a îmbunătățit în mod semnificativ funcționarea pieței muncii. Contractele pe durată determinată au contribuit la creșterea gradului de ocupare, acestea crescând de la 4,1 % la finele lunii august 2013 față de nivelul din urma cu un an, totalul contractelor active crescând cu la 1,9% în aceeași perioadă.

- ✓ Continuarea monitorizării implementării Legii Dialogului Social, asigurându-ne ca toate amendamentele vor fi implementate prin consultare cu părțile implicate printr-un proces legislativ normal.
- ✓ Având în vedere șomajul ridicat în rândul populației tinere din România, se continuă implementarea Planului Național de Locuri de Muncă avându-se în vedere elaborarea indicatorilor de evoluție pentru monitorizarea progreselor.
- ✓ Se va elabora un plan de acțiune pentru implementarea măsurilor care s-ar putea califica pentru a fi susținute în cadrul Inițiativei Ocuparea Tinerilor, în conformitate cu concluziile Consiliului European din iunie 2013.
- ✓ Vor fi finalizate normele metodologice la Legea Uceniciei ce introduce un model dual de ucenicie și si o lege ce facilitează obținerea de experiență profesională de către tinerii absolvenți, de studii superioare.

Efectele măsurilor întreprinse

Refacerea echilibrului macroeconomic pe termen mediu prin respectarea corelațiilor economice fundamentale. **Pachetul de guvernare economică, viitoarea participare a României la Tratatul fiscal au determinat întreprinderea de măsuri pe linia celor menționate în sensul reducerii deficitului bugetar, acțiuni care au început deja să își arate beneficiile.**

3.2.2. Politici publice

Politica salarială

Măsuri de politică salarială în anul 2014

Pentru anul 2014 politica salarială promovată este în concordanță cu ultimele evoluții ale mediului intern și internațional, cadrul legislativ în vigoare, precum și măsurile fiscale și bugetare ce se vor implementa pe orizontul de referință.

Plafonul nominal al cheltuielilor de personal, aferente bugetului general consolidat, este stabilit la nivelul de 47,8 miliarde lei, respectiv 7,3% din PIB.

Pentru anul 2014 s-au avut în vedere următoarele:

- acordarea unor majorări salariale pentru cadrele didactice din învățământul universitar de stat și preuniversitar de stat cu vechime în învățământ de până la 6 ani, dar nu mai mult decât salariul prevăzut de Legea-cadru nr. 284/2010. Astfel, se începe procesul de aliniere etapizată a salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice la nivelurile prevăzute de Legea unitară de salarizare;
- creșterea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată de la 800 lei/lună la 850 lei de la 1 ianuarie și la 900 lei de la 1 iulie;
- asigurarea sumelor aferente plății tranșei de 25% din titlurile executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.71/2009, cu

Ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice

modificările și completările ulterioare (2 miliarde lei);
- neacordarea de premii, prime de vacanță, tichete de vacanță, tichete de masă (cu excepția personalului din instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii), compensarea numai cu timp liber corespunzător a orelor efectuate peste durata normală a timpului de muncă.

Politica privind ocuparea posturilor vacante din instituții și autorități publice s-a relaxat prin aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2013 pentru stabilirea unor măsuri privind asigurarea funcționalității administrației publice locale, a numărului de posturi și reducerea cheltuielilor la instituțiile și autoritățile publice din subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Guvernului ori a ministerelor.

De la data intrării în vigoare a acestui act normativ ocuparea posturilor vacante din cadrul autorităților și instituțiilor publice se face pe baza principiului "unu la unu", respectiv la un post ocupat devenit vacant, un post ocupat. Astfel, se estimează un număr maxim de 1.185.000 posturi finanțate;

Politica în domeniul ocupării forței de muncă

La nivel european, în cadrul Consiliul European din martie 2011 a fost asumat de către 23 state membre ale UE, printre care și România, Pactul Euro Plus (PEP) care reprezintă un angajament politic ce vizează consolidarea financiară și susținerea competitivității economice a Uniunii.

Cei patru piloni ai Pactul Euro Plus sunt: promovarea competitivității, *promovarea ocupării forței de muncă*, consolidarea sustenabilității finanțelor publice și consolidarea stabilității financiare.

În scopul atingerii acestor obiective, **România** a elaborat o listă cu măsuri concrete, aprobată de Guvern, prin memorandum la data de 29 aprilie 2011. Măsurile care vizează *promovarea ocupării forței de muncă*, au fost incluse și în *Programul Național de Reformă 2011 – 2013*.

Pe fondul îngrijorător al atingerii în **Uniunea Europeană**, a unor niveluri-record a șomajului și în condițiile în care perspectivele economice pentru următoarele luni nu erau încurajatoare, *Comisia Europeană a prezentat pe 18 aprilie 2012 Pachetul privind ocuparea forței de muncă ce cuprinde o serie de măsuri concrete pentru impulsionarea creării de locuri de muncă*.

În cadrul acestor măsuri se propunea reducerea impozitării veniturilor salariale și promovarea anteprenoriatului. De asemenea, erau identificate domeniile cu potențial de creare de locuri de muncă pentru viitor, respectiv: economia ecologică, serviciile de sănătate, TIC.

Pachetul privind ocuparea forței de muncă pregătește terenul pentru o mai bună coordonare și monitorizare a politicilor de ocupare a forței de muncă la nivelul UE, în conformitate cu principiile UE de guvernare economică.

De asemenea, în Comunicarea privind consolidarea dimensiunii sociale a Uniunii Economice și Monetare, Comisia Europeană a propus crearea unui nou tablou de bord pentru a permite o identificare mai bună și mai precoce a principalelor probleme sociale și în materie de ocupare a forței de muncă în cadrul semestrului european, ciclul anual al UE de elaborare a politicilor economice. Scopul este acela de a oferi un sistem de evaluare comparativă/benchmarking ce va evidenția exemplele de bune practici și va permite monitorizarea elementelor cheie din domeniul social și cel al ocupării forței de muncă în cadrul EMU (Uniunea Economică și Monetară), într-o manieră sistematică, pentru a asigura că în momentul în care sunt detectate disparități/probleme, răspunsul politic este prompt și ușor de pus în practică.

Pentru perioada 2014-2016, în domeniul ocupării forței de muncă, România continuă să aibă în vedere atingerea țintei naționale de creștere a ratei de ocupare până la 70% pentru populația din grupa de vârstă 20-64 ani în orizontul anului 2020, în contextul Strategiei Europa 2020. Așa cum indică cei mai relevanți indicatori statistici, creșterea economică ușoară înregistrată în anul 2012 a determinat și o creștere a ratei de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani, la 63,8% în anul 2012, la o distanță de 6,2 puncte procentuale față

de ținta națională de 70% asumată pentru anul 2020. Conform celor mai recente date pentru anul 2013, respectiv cele aferente trimestrului II 2013, rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani a fost de 64,4%, în creștere ușoară față de trimestrul II 2012 când a fost înregistrată valoarea de 64,3%. Pe sexe, se păstrează diferențele ridicate de peste 15 puncte procentuale între nivelul ratei de ocupare pentru bărbați (71,4 % în anul 2012) și cel pentru femei (56,3% în anul 2012). Din punct de vedere al rezidenței, rata de ocupare a fost mai ridicată în mediul rural (65,7% în anul 2012), decât în mediul urban (62,5% în anul 2012). Ocuparea ridicată în mediul rural se explică prin faptul că foarte multe persoane se declară ocupate în agricultură ca lucrători pe cont propriu și ca lucrători familiali neremunerați.

Referitor la situația șomajului, în anul 2012 rata șomajului conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (BIM) a fost de 7%, în scădere față de anul 2011, când rata șomajului a fost de 7,4%. În trimestrul II 2013 rata șomajului a atins valoarea de 7,5% valoare egală cu cea din trimestrul anterior (trim.I 2013), dar în creștere față de trimestrul corespunzător din anul precedent (6,9%).

Nivelul șomajului în rândul tinerilor (conform celor mai recente date comunicate de Institutul Național de Statistică) rămâne destul de ridicat – 23,3% în trim.II 2013, în scădere cu 0,5 puncte procentuale față de trimestrul anterior (trim.I 2013) și în creștere cu 1,8 puncte procentuale față de același trimestru din anul 2012, dar mult mai redus față de nivelul înregistrat în unele state membre UE precum Grecia și Spania (unde peste jumătate din tinerii cu vârsta între 15-24 de ani sunt șomeri).

În perioada 2014-2016, populația ocupată, se va majora în special, pe baza creșterii numărului de salariați. Productivitatea muncii se va îmbunătăți ca urmare a creșterii mai rapide a produsului intern brut comparativ cu creșterea populației ocupate.

Direcții de acțiune

- implementarea de măsuri care au în vedere ambele segmente ale pieței muncii (angajator și persoană aflată în căutarea unui loc de muncă), dezvoltarea relațiilor personalizate cu angajatorii;
- intensificarea procesului legislativ și de aplicare a măsurilor instituționale care vizează reducerea muncii la negru;
- alinierea legislației în domeniul relațiilor de muncă la normele europene și asigurarea respectării acesteia;
- reducerea condiționalităților pentru firmele care angajează șomeri și persoane aparținând grupurilor vulnerabile.

Pachetul de măsuri destinate stimulării ocupării forței de muncă trebuie să sprijine persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă în vederea consolidării capacității individuale de ocupare (prin oferirea de programe de informare și consiliere în carieră personalizate, formare și perfecționare profesională și stimularea inițiativei antreprenoriale individuale) având la bază un cadru legal reformat privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și promovare a ocupării forței de muncă.

Un prim pas în direcția reformării cadrului legal s-a produs prin adoptarea *Legii nr.250/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și pentru modificarea Legii nr.116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale*. Măsurile avute în vedere prin amendarea acordului legislativ sunt în concordanță cu prioritățile politicii Uniunii Europene privind flexibilizarea pieței muncii, reducerea șomajului în rândul tinerilor și a segmentării pieței muncii, facilitarea tranzițiilor de la sistemul de educație la viața profesională, precum și consolidarea dialogului cu partenerii sociali, în vederea creșterii ratei de ocupare și atingerea țintei de 70% asumate prin Programul Național de Reformă 2011-2013 în contextul Strategiei Europa 2020.

Măsurile prevăzute în *Legea nr.250/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările*

☉acordarea de servicii gratuite de evaluare a competențelor dobândite pe alte căi decât cea formală, cu scopul de a facilita și urgenta obținerea unui certificat de competențe profesionale; de această măsură vor beneficia anual, minim 400 persoane;

☉acordarea primelor de mobilitate inclusiv șomerilor de lungă durată, măsură ce țintește stimularea mobilității teritoriale în vederea ocupării, prin acordarea primei de încadrare (2 X valoarea indicatorului social de referință) și a primei de instalare (7 X valoarea indicatorului social de referință); de această măsură vor beneficia anual, aproximativ 2.000 persoane;

☉reducerea condiționalităților de implementare a unor măsuri active prin reducerea de la 3 la 1,5 ani, respectiv de la 2 la 1,5 ani, a obligației de menținere a raporturilor de

ulterioare, și pentru
modificarea Legii
nr.116/2002 privind
prevenirea și
combaterea
marginalizării sociale
vizează:

muncă sau de serviciu pentru angajatorii care angajează absolvenți în condițiile art.80, respectiv șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale și persoane cu handicap, în condițiile art. 85; de aceste măsuri vor beneficia anual, aproximativ 20.000 persoane;

⌚ Promovarea măsurii prin care angajatorii care încadrează în muncă, potrivit legii, șomeri care în termen de 5 ani de la data angajării îndeplinesc, conform legii, condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, dacă nu îndeplinesc condițiile de a solicita pensia anticipată parțială, beneficiază lunar, pe perioada angajării, până la data îndeplinirii condițiilor respective, de o sumă egală cu valoarea indicatorului social de referință în vigoare, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, față de termenul de 3 ani prevăzut în legea actuală; de această măsură vor beneficia anual, aproximativ 9.500 persoane;

⌚ Promovarea participării pe piața muncii a tinerilor în risc de marginalizare socială, prin stimularea angajatorilor care încadrează tineri aflați în această categorie, măsură prin care acești angajatori numiți de inserție beneficiază, pentru fiecare tânăr angajat, din această categorie, lunar, la cerere, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o sumă egală cu salariul de bază stabilit la data angajării tânărului, dar nu mai mult de două ori valoarea indicatorului social de referință, în vigoare la data încadrării în muncă, pentru o perioadă egală cu perioada contractului de solidaritate încheiat între ANOFM și tânărul respectiv, pe o durată de până la 3 ani, dar nu mai puțin de un an. De asemenea acești angajatori de inserție mai pot beneficia pentru o perioadă de maximum 2 ani de acordarea unei sume lunare în cuantum de 50% din indemnizația de șomaj cuvenită conform legii, pe care tânărul ar fi primit-o dacă ar fi fost disponibilizat la data expirării contractului individual de muncă dacă după această dată încheie pe perioadă nedeterminată un contract individual de muncă cu tânărul aflat în risc de marginalizare socială; de această măsură vor beneficia anual, aproximativ 2.300 persoane.

⌚ Eliminarea scutirilor de la plata contribuției datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj aferentă persoanelor încadrate din anumite categorii vulnerabile, acordate angajatorilor.

În vederea abordării situației dificile cu care se confruntă tinerii pe piața muncii, agravată de consecințele crizei economice și financiare, și în contextul Declarației membrilor Consiliului European „Spre o consolidare favorabilă creșterii și o creștere favorabilă ocupării forței de muncă” din 30 ianuarie 2012, care recomandă implementarea unor măsuri concrete cu privire la ocuparea forței de muncă, educație și la formare profesională, precum și a altor documente și inițiative europene care abordează problematica tinerilor (Tineretul în mișcare, Inițiativa Oportunități pentru Tineret, Pachetul privind Ocuparea Tinerilor) a fost elaborat Planul național pentru stimularea ocupării tinerilor 2013, care conține o serie de măsuri care să faciliteze implementarea în România a programelor de tip „garanția pentru tineri”, având ca obiective:

- ⌚ dezvoltarea oportunităților de ocupare pentru tineri în anul 2013 prin adoptarea unor măsuri specifice de stimulare a pieței muncii;
- ⌚ adaptarea continuă a educației și formării profesionale a tinerilor la cerințele pieței muncii.

Planul național pentru Stimularea Ocupării Tinerilor 2013 a fost aprobat de Guvernul României, prin Memorandum în luna aprilie 2013, este în implementare și se monitorizează trimestrial.

În vederea realizării obiectivelor Planului Național pentru Stimularea Ocupării Tinerilor 2013, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice:

- a modificat și completat Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, (prin Legea nr.250/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și pentru modificarea Legii nr.116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale);

- a modificat și completat cadrul legislativ ce reglementează ucenicia la locul de muncă (prin Legea

nr.179/2013 de modificare și completare a Legii nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată);

- a elaborat Legea privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior(adoptată de Guvern în data de 8 mai și aflată la acest moment în dezbateri la Camera Deputaților);
- a modificat și completat Ordonanța Guvernului nr.129/2000 privind formarea profesională a adulților (realizată prin Legea nr.167 din 28 mai 2013).

a) Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, a fost inițiat ținând cont mai ales de necesitatea actualizării cadrului juridic care să răspundă nevoii de sprijinire a tinerilor care au abandonat școala să își continue studiile și să obțină o calificare și s-a adoptat prin Legea nr.179/2013 de modificare și completare a Legii nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, care a fost publicată în Monitorul Oficial partea I nr.348/13.06.2013.

**Principalele obiective
ale modificării
legislative vizează:**

- obținerea, de către tineri, a unei formări profesionale de calitate și a unor competențe recunoscute la nivel național, care să permită ocuparea unui loc de muncă și continuarea învățării;
- asigurarea necesarului de forță de muncă calificată, de calitate, în funcție de cerințele proprii ale angajatorilor;
- simplificarea atribuțiilor angajatorilor care organizează ucenicia la locul de muncă,
- extinderea posibilității de finanțare pentru acest tip de formare profesională, inclusiv prin utilizarea fondurilor europene.

b) Pentru a facilita integrarea profesională a absolvenților de studii superioare și tranziția acestora de la sistemul educațional la piața muncii, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice a elaborat proiectul de Lege privind efectuarea stagiului de către absolvenții de învățământ superior. Proiectul de act normativ are în vedere asigurarea unor condiții de muncă decente pentru stagiați prin reglementarea condițiilor minime care caracterizează un stagiu ca fiind de calitate, consolidarea formării profesionale a acestora, definirea drepturilor și obligațiilor ferme pentru toate părțile implicate, prin încheierea de acorduri contractuale în care sunt implicate întreprinderile, dar și serviciile publice de ocupare, etc..

c) Modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.129/2000 privind formarea profesională a adulților, realizată prin Legea nr.167 din 28 mai 2013 (M.O. nr.318/03.06.2013) a avut în vedere consolidarea competențelor profesionale ale forței de muncă. Măsura a constituit atât parte integrantă a Planului Național pentru Stimularea Ocupării Tinerilor 2013, cât și condiționalitate ex-ante ce trebuie îndeplinită pentru ca România să beneficieze de alocările FSE(Fonduri Social Economice) în perioada 2014-2020. Noul cadru legislativ vizează realizarea formării profesionale de către persoane fizice și juridice, de drept public sau privat, stabilite atât în România, cât și în alte state membre sau în state aparținând Spațiului Economic European, conform Directivei 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne.

**Programul de
Guvernare are în
vedere asigurarea
unui cadru legislativ
flexibil pentru
creșterea ratei de
ocupare a forței de
muncă, printre care:**

- creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, cu focalizare pe următoarele grupuri-țintă: tineri cu vârste între 15 și 25 de ani; lucrători cu vârsta între 50 și 64 de ani; femei; lucrători necalificați; persoane cu handicap; persoane cu responsabilități familiale complexe; minorități etnice, inclusiv minoritatea romă;
- stimularea investițiilor care au ca destinație îmbunătățirea condițiilor de muncă ale salariaților, cu accent pentru locurile de muncă verzi;
- susținerea celui de al treilea sector, economia socială și a întreprinderilor sociale, având drept scop creșterea coeziunii și inserției sociale a persoanelor provenind din grupuri vulnerabile prin înființarea, în interes local, de noi locuri de muncă și/sau servicii sociale;
- introducerea procedurii de șomaj parțial care să permită, pe o perioadă limitată, cumularea veniturilor din muncă în regim part-time cu o parte din indemnizația de șomaj;
- introducerea cazierului social în raport cu accesul la achizițiile/contractele publice;
- reducerea fenomenului muncii la negru și întărirea disciplinei fiscale concomitent cu reducerea barierelor și costurilor administrative pentru angajator, cu până la 18%, prin crearea cardului de asigurat în sistemul asigurărilor sociale;

- limitarea fenomenului de „migrație a creierelor”;
- stimularea și extinderea măsurilor de încurajare a angajării tinerilor pe piața muncii, în special a celor proveniți din centrele de plasament și a persoanelor cu handicap;
- promovarea de programe integrate pentru incluziunea socială a romilor.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin „Programul de ocupare a forței de muncă”, implementează un set integrat de măsuri de stimulare a ocupării în conformitate cu oportunitățile oferite de piața muncii și cerințele persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

**Obiective generale ale
Programului de
ocupare a forței de
muncă**

- creșterea gradului de ocupare și promovarea incluziunii sociale;
- creșterea gradului de ocupare a tinerilor și a persoanelor de etnie romă;
- facilitarea tranziției de la șomaj către ocupare;
- îmbunătățirea și consolidarea competențelor profesionale ale persoanelor în căutarea unui loc de muncă.

**Obiective specifice ale
Programului de
ocupare a forței de
muncă**

- combaterea efectelor șomajului prin activități specifice Serviciului Public de Ocupare oferite persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- facilitarea accesului pe piața forței de muncă al persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile și îndrumarea acestora spre programe de formare adecvate nivelului de educație în vederea obținerii unei calificări;
- corelarea nevoilor de formare profesională a forței de muncă cu cerințele pieței muncii;
- asigurarea egalității de șanse pe piața muncii prin facilitarea accesului nediscriminatoriu al tuturor persoanelor, indiferent de mediul social, sex, religie, etnie etc., la un loc de muncă;
- menținerea unui nivel redus al șomajului chiar și în condițiile stagnării economice, prin creșterea calității ocupării și a siguranței locului de muncă, simultan cu crearea de oportunități de pregătire profesională adaptată la cerințele pieței muncii.

În cadrul Contractului de performanță managerială pentru anul 2013 încheiat între ANOFM (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă) și MMFPSPV (Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice) s-a prevăzut printre altele, un obiectiv specific referitor la acțiuni de integrare pe piața muncii a tinerilor înregistrați în evidențele serviciului public de ocupare. Aceasta prevede oferirea de oportunități de ocupare și de dezvoltare profesională tinerilor șomeri până în 25 de ani, în primele 4 luni de la înregistrare, prin integrarea în programe de formare profesională, includere în programe de ucenicie la locul de muncă, oferirea de locuri de muncă și plasarea pe locuri de muncă subvenționate.

**Măsurile prevăzute a
se implementa prin
Programul de
ocupare a forței de
muncă**

- ① acordarea de servicii gratuite de mediere pe locurile de muncă vacante sau nou create;
- ① acordarea de servicii gratuite de informare și consiliere profesională persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- ① stimularea reîncadrării în muncă prin acordarea de alocații pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea șomajului;
- ① stimularea mobilității forței de muncă prin acordarea de prime de încadrare sau de instalare, inclusiv pentru șomerii de lungă durată;
- ① organizarea de cursuri de formare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;
- ① acordarea gratuită de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri;
- ① acordarea de subvenții angajatorilor pentru încadrarea persoanelor aparținând unor categorii dezavantajate sau cu acces mai greu pe piața muncii;
- ① acordarea de acompaniament personalizat tinerilor cu risc de marginalizare

socială.

Prin măsurile care se vor implementa se prevede ocuparea, în anul 2013, a cel puțin 345.000 persoane.

Pentru perioada următoare, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice își propune să impulsioneze eforturile de a atinge ținta aferentă domeniului ocupare stabilită de România pentru anul 2020 prin elaborarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2013-2020.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2013-2020 este un document programatic, supus consultării publice, dialogului social și interinstituțional, propus a fi adoptat sub formă de hotărâre de Guvern și aflat încă la stadiul de proiect. Documentul oferă o diagnoză corectă a riscurilor acestui sector astăzi dar și pe termen mediu și, fără a oferi un panaceu, vine cu un plan de acțiuni realizabil în contextul în care se va colabora la nivel guvernamental la toate palierele: ocupare, educație, politici fiscale, politici de suport pentru familie. Obiectivele specifice sunt dezvoltate în Planul de acțiuni pe perioada 2013-2020 pentru implementarea Strategiei și vizează:

Obiectivul 1. Creșterea ocupării în rândul tinerilor și prelungirea vieții active a persoanelor în vârstă.

Obiectivul 2. Îmbunătățirea structurii ocupaționale și participării pe piața muncii în rândul femeilor și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile.

Obiectivul 3. Dezvoltarea unei resurse umane cu un nivel înalt de calificare și competențe adaptate la cerințele pieței muncii.

Obiectivul 4. Îmbunătățirea mecanismului de fundamentare, implementare, monitorizare și evaluare a politicilor cu impact pe piața muncii.

Finanțarea Strategiei se va realiza prin absorbția fondurilor europene nerambursabile și asigurarea resurselor financiare necesare pentru cofinanțarea proiectelor realizate cu acestea, precum și în limitele fondurilor aprobate anual instituțiilor publice implicate, prin legea bugetului de stat.

De asemenea, având în vedere nivelul ridicat al șomajului în rândul tinerilor, vom promova aplicarea începând cu anul 2014 a unor programe integrate de tipul Garanția pentru tineri orientate către tinerii care nu sunt nici ocupați și nici în sistemul de educație sau formare (NEETs). Conceptul „garanție pentru tineri” se referă la situația în care tinerilor li se asigură, în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la momentul în care nu mai participă la o formă de învățământ formal, o ofertă de bună calitate pentru ocuparea unui loc de muncă, pentru continuarea educației, intrarea în ucenicie sau pentru efectuarea unui stagiu. Schemele de „Garanții pentru tineri” vizează prevenirea abandonării timpurii a școlii, creșterea șanselor de obținere a unui loc de muncă și eliminarea barierelor practice din calea obținerii unui loc de muncă în conformitate cu Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind instituirea unei „Garanții pentru tineri” din data de 22 aprilie 2013.

Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice îi revine sarcina de a elabora *Schema Națională de Garanții pentru tineri* a cărei implementare se va baza pe finanțarea disponibilă din FSE și Inițiativa privind Ocuparea Tinerilor cât și pe fonduri naționale. În acest context, este importantă conștientizarea pe care susținerea financiară de la nivel național o poate avea asupra implementării cu succes a acestei Scheme și necesitatea alocării de resurse financiare adecvate în vederea susținerii acestui demers ce rezidă din calitatea României de stat membru al Uniunii Europene.

Politica în domeniul asigurărilor și asistenței sociale

Politica în domeniul pensiilor

Descrierea situației actuale

În prezent, țara noastră se află în plin proces de implementare a reformei în domeniul pensiilor, reformă adoptată prin Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare. Principalul obiectiv al reformei sistemului public de pensii este asigurarea sustenabilității financiare a

sistemului public de pensii. În acest sens au fost adoptate o serie de măsuri de reducere și echilibrare a cheltuielilor cu pensiile.

Direcții de acțiune

- majorarea anuală a valorii punctului de pensie cu 100% rata inflației la care se adaugă 50% creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat;
- asigurarea egalității de tratament pentru beneficiarii sistemului public de pensii;
- creșterea eșalonată a vârstelor standard de pensionare pentru bărbați și femei;
- descurajarea numărului de pensionări de invaliditate și pensionări anticipate parțiale;
- crearea cadrului legislativ pentru sistemul de pensii ocupationale.

Obiective și măsuri de implementare

- asigurarea sustenabilității sistemului public de pensii pe termen mediu și lung;
- implementarea unor criterii mai stricte în ceea ce privește accesul la pensia de invaliditate și descurajarea pensionărilor de invaliditate abuzive, nejustificate medical;

Rezultate așteptate

- ✓ sustenabilitatea financiară a sistemului public de pensii;
- ✓ implementarea măsurilor de reformă a sistemului public de pensii;
- ✓ eliminarea inechităților existente în sistemul public de pensii;
- ✓ eficientizarea utilizării fondurilor publice.

Pentru corelarea prevederilor Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, cu data la care instituțiile competente fac publice valorile unor indicatori utilizați la stabilirea valorii punctului de pensie și a indicelui de corecție și pentru acordarea drepturilor prevăzute de lege și ținând cont de faptul că indicatorii în raport cu care se majorează anual valoarea punctului de pensie și se calculează indicii de corecție, realizați pe anul precedent, nu sunt cunoscuți la începutul anului calendaristic, s-au introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/2013, *pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, noi prevederi cu privire la stabilirea valorii punctului de pensie astfel că:

- Valoarea punctului de pensie se majorează anual cu 100% din rata medie anuală a inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat.

- În situația în care unul dintre indicatorii (rata medie anuală a inflației și creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat) are valoare negativă, la stabilirea valorii punctului de pensie se utilizează indicatorul cu valoare pozitivă.

- În situația în care indicatorii (rata medie anuală a inflației și creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat) au valori negative, se păstrează ultima valoare a punctului de pensie.

- Începând cu anul 2013, indicatorii (rata medie anuală a inflației și creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat) utilizați la stabilirea valorii punctului de pensie pentru anul următor, sunt cei definitiv, cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior, comunicați de Institutul Național de Statistică.

Politica în domeniul asistenței sociale

În domeniul asistenței sociale se are în vedere susținerea măsurilor de protecție a familiei și copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a celor provenite din medii defavorizate și a tuturor celor care se află în risc de sărăcie și excluziune socială, în conformitate cu strategiile din domeniu, prevederile Programului de Guvernare și obligațiilor asumate în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

Principalele obiective urmărite sunt:

- 🕒 instituirea unui sistem de beneficii sociale eficient, echilibrat și flexibil, corelat cu măsuri active, care să asigure prevenirea și combaterea riscurilor sau situațiilor

ce pot conduce la excluziune socială;

- ⌚ dezvoltarea cadrului legal pentru realizarea unui sistem național, sustenabil, de servicii sociale eficiente și de calitate, adaptate la nevoile diferitelor categorii de persoane aflate în situații de dificultate;
- ⌚ promovarea politicilor publice destinate asistenței sociale a persoanelor vârstnice în contextul procesului accelerat de îmbătrânire demografică;
- ⌚ dezvoltarea capacității instituționale în scopul asigurării monitorizării sistematice, evaluării, analizei și prognozei indicatorilor din domeniul asistenței sociale și incluziunii sociale, precum și în scopul realizării planificării strategice și stabilirii celor mai eficiente politici și programe în domeniu;
- ⌚ creșterea performanței sistemului de asistență socială prin promovarea competenței și calității personalului angajat în sistem.

Totodată, din perspectiva cheltuielilor bugetare pentru anul 2013 și următorii ani, sunt de menționat următoarele:

a. Începând cu 1 iulie 2013 au fost luate măsuri de protecție a consumatorilor vulnerabili din sistemul de energie electrică și gaze naturale pentru acoperirea creșterilor de prețuri la aceste utilități. Varianta discutată cu experți ai Băncii Mondiale este aceea de majorare a nivelurilor venitului minim garantat, precum și de majorare a cuantumurilor și limitelor de venituri în cazul alocației pentru susținerea familiei.

Tot în sprijinul consumatorilor vulnerabili, începând cu sezonul rece 2013-2014, prin Ordonanța Guvernului nr.27/2013 au fost reglementate ajutoarele pentru încălzirea locuinței cu energie electrică.

În baza Hotărârii Guvernului nr.778/2013, s-a modificat lista de bunuri ce conduc la excluderea acordării beneficiilor de asistență socială, respectiv venitul minim garantat, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzirea locuinței, în sensul accesului beneficiarilor situați în prima decilă de venituri a populației (în prezent, o treime din decila cea mai săracă este exclusă de la astfel de ajutoare).

b. Începând cu anul 2015, în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr.292/2011, se va institui venitul minim de inserție ca principala formă de intervenire pentru prevenirea sărăciei, în scopul garantării unui venit minim fiecărei persoane din România. Acesta, se va adresa familiilor cu venituri reduse și va asigura, în timp, atingerea țintei propuse în Programul național de reformă, pe baza Strategiei Europene 2020, de diminuare a sărăciei stabilită conform metodologiei utilizate la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene. Se estimează că bugetul necesar pentru acest program este de aproximativ 3,1 miliarde lei.

Politica în domeniul sănătății

I. Descriere a modului de implementare a politicilor/reformelor/programelor asumate prin Strategia fiscal-bugetară pentru perioada (SFB) 2013-2015

În perioada 2011-2013 Ministerul Sănătății și-a axat activitatea pe reglementări în domeniul asistenței medicale, a profilaxiei, a îmbunătățirii mecanismelor de finanțare a sistemului, dezvoltarea infrastructurii și dotării unităților sanitare.

A. Proiecte finalizate

1) Proiecte în
domeniul
mecanismelor de
finanțare ale
sistemului sanitar

- revizuirea indicațiilor terapeutice pentru medicamentele compensate și gratuite în conformitate cu recomandările experților Băncii Mondiale;

2) Proiecte în
domeniul profilaxiei

- screeningul cancerului de col uterin la nivel național,
- continuarea programelor naționale de sănătate:
- campaniilor naționale de imunizare;
- desfășurarea activităților specifice cu scop curativ;
- promovarea donării benevole de sânge;

3) *Proiecte în domeniul asistenței medicale*

- extinderea rețelei *centrelor de permanență*;
- dezvoltarea *sistemului integrat de urgență*;
- dezvoltarea și stimularea utilizării sistemului de asistență medicală prin *spitalizarea de zi*;
- continuarea implementării „*Planului național de paturi pentru perioada 2011-2013*”;
- implementarea sistemului de *centre multifuncționale*;
- continuarea măsurilor de *reorganizare a unităților sanitare cu paturi* .

4) *Proiecte privind dezvoltarea infrastructurii și dotării unităților sanitare*

- achiziționarea de *aparatură medicală și echipamente de comunicare de urgență*;
- achiziționarea de *ambulanțe și elicoptere* pentru sistemul de urgență;
- *reparații capitale* ale spitalelor;
- finanțarea Institutul Regional Oncologic Iași;
- finanțarea studiului de fezabilitate pentru Institutul Regional Oncologic Timișoara;

5) *Alte proiecte*

- realizarea *primei bănci de organe*;
- realizarea *registrului de donatori de celule stem*;
- extinderea *programului național de boli rare și cardiologie intervențională*;

B. Proiecte în curs de derulare

- 1) *reorganizarea sistemului de asigurări de sănătate*
- 2) *informatizarea sistemului sanitar*
- 3) *finanțarea și implementarea programelor de screening al bolilor netransmisibile*
- 4) *consolidarea sistemului integrat de servicii medicale de urgență*
- 5) *extinderea rețelei de asistenți comunitari și mediatorii sanitari*
- 6) *continuarea acreditării spitalelor și asigurarea unor practici medicale bazate pe ghiduri de practică și protocoale terapeutice*
- 7) *realizarea de parteneriate publice-private în vederea realizării spitalelor regionale de urgență.*

II. Descrierea politicilor și finanțarea acestora în perioada 2014-2016

Ministerul Sănătății elaborează politici, strategii și programe de acțiune în domeniul sănătății populației, coordonează și controlează implementarea acestora la nivel național, regional și local și răspunde de realizarea procesului de reformă în domeniul sanitar. Totodată, Ministerul Sănătății organizează, coordonează, îndrumă activitățile pentru asigurarea sănătății populației și acționează pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează sănătății.

Direcțiile de acțiune și obiectivele pentru perioada următoare sunt:

Definirea și implementarea unor reforme legislative și instituționale în domeniul sănătății

- reorganizarea sistemului de asigurări de sănătate prin modificarea și revizuirea legislației;
- elaborarea unei Strategii în domeniul sănătății pe termen lung având ca scop îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate a populației;
- continuarea reorganizării sistemului de sănătate (redefinirea pachetului de servicii medicale de bază, elaborarea cadrului legal pentru stimularea asigurărilor private);
- reorientarea programelor naționale de sănătate către domeniile prioritare de sănătate publică (programe naționale de prevenție, de management integrat al cazurilor pentru prioritățile de sănătate publică, de asistență medicală de urgență).

Crearea cadrului legislativ și

- introducerea sistemului de evaluare a tehnologiilor medicale (HTA) și medicinei bazate pe dovezi;

administrativ pentru
implementarea
sistemului de
management al
calității serviciilor de
sănătate

- definirea unei strategii de dezvoltare a îngrijirilor pe termen lung (stabilirea tarifului pe caz rezolvat în funcție de gradul de dependență pentru servicii de îngrijire la domiciliu; creșterea acoperirii cu servicii pe termen lung a populației vârstnice dependente);
- continuarea activităților necesare extinderii sistemului de management al calității la toate nivelurile asistenței medicale.

Creșterea
accesibilității populației
vulnerabile la servicii
medicale

- implementarea strategiei privind dezvoltarea rețelei regionale de spitale de urgență;
- eficientizarea asistenței medicale la nivelul spitalelor prin creșterea adresabilității populației la servicii medicale din cadrul asistenței medicale primare și ambulatorii;
- înființarea de noi centre de primire urgențe în zonele cu risc crescut;
- asigurarea accesului la tratamentul cu medicamente esențiale;
- promovarea consumului de medicamente generice pentru populație;
- informatizarea sistemului de sănătate prin implementarea cardului național de sănătate și a proiectelor CNAS privind fișa electronică (EHR) și prescriere electronică (E-Prescriere);
- extinderea sistemului de telemedicină destinat asistenței medicale de urgență și asistenței medicale primare;
- reducerea costurilor cu medicamentele inclusiv prin implementarea unui sistem de achiziții centralizate.

Promovarea unui plan
de dezvoltare și
modernizare a
infrastructurii în
sănătate pe termen
mediu și lung

- modernizarea infrastructurii unităților medicale și asigurarea unei dotări corespunzătoare cu echipamente și aparatură medicală;
- continuarea extinderii infrastructurii SMURD la nivel național și continuarea dotării prin programe multianuale a serviciilor de ambulanță și SMURD (ambulanțe, autosanitare, elicoptere) și a unităților de primiri urgențe;
- continuarea lucrărilor de reabilitare a secțiilor de obstetrică-ginecologie și neonatologie și a celor de consolidare și reparații capitale la spitale;
- dezvoltarea unor centre de chirurgie cardiovasculară pediatrică și neonatală.

Pentru a soluționa dezechilibrele financiare din sectorul sanitar în perioada 2013-2014, Guvernul se angajează să implementeze o serie de măsuri majore în acest domeniu, printre care:

Măsurile de reformă în
domeniul sănătății

- asigurarea finanțării adecvate a sistemului, incluzând în același timp necesarul de cheltuieli și costurile aferente impactului procesului de îmbătrânire a populației, prin creșterea etapizată a sumelor pentru sectorul de sănătate;
- redefinirea pachetului de servicii medicale de bază, acestea urmând să se bazeze mai mult pe suportarea comună a costurilor și implementarea asigurărilor private suplimentare;
- distribuirea noilor carduri de sănătate de care vor beneficia toți participanții, care vor ajuta la procesul de control al fraudelor și abuzurilor din sistem și la o mai bună monitorizare a cheltuielilor angajate;
- continuarea eforturilor de restructurare a sectorului de sănătate pentru a asigura funcționarea la standarde de calitate a sistemului de asistență medicală în limitele alocărilor bugetare și pentru a preveni apariția altor arierate;
- continuarea implementării *noului sistem de tehnologia informației în cadrul sectorului sanitar*.

Politica în domeniul afacerilor interne

Pentru perioada 2014-2016, Ministerul Afacerilor Interne își menține prioritățile strategice a căror definire a avut în vedere *Programul de Guvernare 2013-2016, Programul Național de Reformă și Programul de Convergență*, precum și restricțiile financiare datorate contextului economic intern și internațional.

Direcții de activitate	- <i>Ordine și Siguranță Publică</i> finanțată prin intermediul a două programe bugetare: ➤ <i>Ordine Publică și Siguranța Cetățeanului</i> ➤ <i>Protecție Civilă și Sprijin Acordat Comunității</i>
Prioritățile strategice pentru perioada 2014-2016	- <i>Consiliere Specializată</i> a. <i>Creșterea gradului de siguranță pentru cetățeni prin cunoașterea, prevenirea și aplicarea legii împotriva infracționalității, în special asupra terorismului, criminalității organizate și transfrontaliere, șederii ilegale a străinilor pe teritoriul României, precum și prin reducerea impactului acestora, la nivelul comunităților și persoanelor;</i> b. <i>Restabilirea autorității structurilor de aplicare a legii, descentralizarea și reforma instituțională, necesară consolidării serviciilor comunitare și a celor de ordine publică, realizării interoperabilității acestora, precum și asigurării unui grad ridicat de încredere a cetățenilor față de structurile de ordine publică;</i> c. <i>Eficientizarea acțiunilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și asigurarea stocurilor rezerve de stat necesare economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, precum și respectarea prevederilor actelor internaționale referitoare la controlul armamentelor, creșterea încrederii și securității.</i>

PROGRAME	Obiective, Rezultate așteptate
„Ordine Publică și Siguranța Cetățeanului”	<u>Obiective program :</u> ⌚Asigurarea ordinii publice și creșterea gradului de siguranță a cetățeanului, precum și menținerea unui climat optim dezvoltării socio-economice. <u>Rezultate așteptate:</u> 1. <i>Asigurarea protecției cetățenilor, menținerea și respectarea ordinii si liniștii publice;</i> 2. <i>Îmbunătățirea condițiilor de eliberare a documentelor de identitate (pașapoarte, permise de conducere, certificate de înmatriculare), precum și creșterea eficienței serviciilor de furnizare a acestor documente.</i>
„Protecție Civilă și Sprijin Acordat Comunității”	<u>Obiective program:</u> ⌚Îmbunătățirea calității gestionării situațiilor de urgență și acordarea de sprijin comunităților în vederea reducerii riscurilor de calamități naturale, dezastre și război. <u>Rezultate așteptate:</u> 1. <i>Limitarea și înlăturarea efectelor negative ale situațiilor de urgență asupra populației și teritoriului.</i>
“Suport Acordat Structurilor MAI”	<u>Obiective program :</u> ⌚Asigurarea funcționării optime din punct de vedere organizațional, financiar, logistic, material și tehnic a tuturor structurilor MAI. <u>Rezultate așteptate:</u> 1. <i>Funcționarea în condiții optime a structurilor MAI prin asigurarea</i>

-
- suportului economico-administrativ, logistic și tehnic;
2. Asigurarea suportului necesar dezvoltării și integrității resurselor umane al MAI.

“Creșterea nivelului de control și supraveghere a frontierei externe a UE”

-
- ✓ **Subprogramul 1** – Operaționalizarea Sistemului Integrat de Securitate a Frontierei (SISF) prin asigurarea de echipament, servicii și funcționalități (EFG)
 - 1. **Obiectivele subprogramului:**
 - Asigurarea capacității de supraveghere și control la frontiera de stat a României în conformitate cu recomandările UE;
 - Menținerea operativității SISF prin asigurarea continuității mentenanței subsistemelor componente (Supraveghere, Control, Comunicații, IT, Infrastructură - pentru comunicații și supraveghere).
 - 2. Principalele cerințe operaționale:
 - Ridicarea capacității de supraveghere și control la frontiera de stat a României;
 - Achiziționarea echipamentelor necesare menținerii în stare de operativitate a S.I.S.F.;
 - Operațiuni de întreținere și service a echipamentelor.
 - ✓ **Subprogramul 2** – Susținerea finalizării proiectelor finanțate din fonduri externe cu implicații în securizarea frontierei
 - 1. **Obiectivele subprogramului:** Completarea sistemului de supraveghere și control al frontierei de stat și optimizarea capacității poliției de frontieră de gestionare eficientă a frontierelor în sistemul integrat Schengen.
 - Finalizare program Facilitatea Schengen: mobilitate terestră, echipamente pentru supravegherea și controlul frontierei
 - Finalizare proiect finanțat de la buget: sediu Sector Poliție de Frontieră Galați
 - 2. Principalele cerințe operaționale:
 - Realizarea unei infrastructuri necesare funcționării sistemului de comunicații voce și date;
 - Asigurarea mobilității terestre a tuturor structurilor Poliției de Frontieră;
 - Monitorizarea integrală a traficului naval în zona fluvială a frontierei.

“Creșterea eficienței/activităților de ordine publică prin dezvoltarea și modernizarea rețelelor de comunicații și suport informatic ale structurilor Ministerului Afacerilor Interne”

-
- 1. **Obiectivele programului:**
 - Asigurarea comunicațiilor integrate între structurile M.A.I. și alte autorități publice în scopul accesului rapid la informație, verificări operative în bazele centrale de date, crearea infrastructurii de comunicații și transmitere date;
 - Operaționalizarea Sistemului Național de Evidență Informatizată a Cazierului Judiciar;
 - Asigurarea infrastructurii de comunicații și de transmitere a datelor în sistem informatic;
-

“Creșterea capacității de asigurare a ordinii publice prin dezvoltarea mobilității terestre și aeriene a structurilor MAI”

- Etapa a IV-a de dezvoltare a rețelelor voce-date ale M.A.I.;
- Extinderea arhitecturii MPLS la nivelul rețelei de comunicații de date a M.A.I., componentă a rețelei de comunicații integrate voce-date.
- 2. Principalele cerințe operaționale:
 - Creșterea securității accesului în rețeaua metropolitană a ministerului, precum și a informațiilor transportate prin aceasta;
 - Asigurarea comunicațiilor voce și date ale unităților M.A.I. printr-o rețea proprie, dezvoltată la nivel național;
 - Asigurarea disponibilității tuturor datelor de la nivelul sistemelor/bazelor de date/aplicațiilor critice aflate în administrarea M.A.I..

- ✓ **Subprogramul 1** – Menținerea capacității operative a mijloacelor de mobilitate și a echipamentelor specifice ordinii publice
 1. **Obiectivele subprogramului:**
 - Asigurarea îndeplinirii misiunilor aeriene și menținerea resursei de zbor la capacitate optimă prin efectuarea la timp a reparațiilor necesare;
 - Îmbunătățirea gradului de dotare cu mijloace specifice de intervenție și de protecție.
 2. Principalele cerințe operaționale:
 - Utilizarea completă a resursei de zbor a aeronavelor între 2 inspecții;
 - Prolungirea resursei de zbor a mijloacelor de mobilitate aeriană prin executarea lucrărilor obligatorii;
 - Dotarea structurilor de ordine publică la standardele UE, pentru desfășurarea cu eficiență a misiunilor.
- ✓ **Subprogramul 2** - Dezvoltarea mobilității terestre
 1. **Obiectivele subprogramului:**
 - Completarea dotării cu mijloace de mobilitate terestră în vederea desfășurării optime a misiunilor de ordine publică precum și asigurarea suportului logistic pentru structurile Ministerului Afacerilor Interne.
 2. Principalele cerințe operaționale:
 - Asigurarea mobilității forțelor și echipamentelor în executarea misiunilor de patrulare, menținere a ordinii publice, de intervenție, de cercetare la fața locului a evenimentelor, supraveghere trafic rutier;
 - Asigurarea misiunilor specifice structurilor de anticorupție și protecție internă
 - Asigurarea suportului logistic;
 - Intervenția echipelor de intervenție din cadrul serviciilor profesionale pentru situații de urgență în condiții de siguranță și protecție specifice.
- ✓ **Subprogramul 3** – Dezvoltarea mobilității aeriene
 1. **Obiectivele subprogramului:** Asigurarea capacității de intervenție cu mijloace aeriene moderne pentru îndeplinirea misiunilor specifice și susținerea logistică al acestora prin achiziționarea de aeronave și mijloace de aerodrom – autospeciale și utilaje de diferite tipuri, specifice deservirii aeronavelor.
 2. Principalele cerințe operaționale:

“Reabilitarea și modernizarea rețelei sanitare a Ministerului Afacerilor Interne”

- Sprijinirea operativă a administrațiilor locale în rezolvarea problemelor populației aflate în dificultate (transport materiale și personal, misiuni sanitare).
- Creșterea performanței în ceea ce privește viteza de reacție, flexibilitatea și mobilitatea intervențiilor prin operaționalizarea unor centre zonale care să asigure acoperirea integrală a teritoriului României.

Obiectivele subprogramului:

- Îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor medicale acordate în cadrul rețelei medicale a M.A.I., prin achiziționarea de aparatură medicală de înaltă performanță;
 - Dezvoltarea unui act medical superior calitativ compatibil cu cerințele UE.
2. Principalele cerințe operaționale:
- Creșterea capacității de diagnosticare a medicilor și de eficientizare a tratamentelor și procedurilor medicale pentru apropierea de indicatorii de sănătate din U.E.;
 - Asigurarea asistenței medicale, curative și profilactice, cu scopul menținerii și refacerii stării de sănătate a efectivelor.

✓ Subprogramul 1 - Consolidarea, modernizarea și reabilitarea unor imobile aflate în administrarea structurilor M.A.I.

1. Obiectivele subprogramului:

- Punerea în siguranță a clădirilor cu risc seismic ridicat și reabilitarea spațiilor necesare desfășurării activității personalului propriu precum și a celor pentru lucrul cu publicul, în conformitate cu cerințele UE.

2. Principalele cerințe operaționale:

- Punerea în siguranță a fondului imobiliar administrat de M.A.I.;
- Reabilitarea spațiilor din administrare și aducerea acestora la standardele U.E.;

- Reducerea cheltuielilor cu utilitățile prin utilizarea surselor alternative de energie.

✓ Subprogramul 2 – Realizarea sistemelor integrate antiefracție, control și supraveghere perimetrală la sediile unor structuri de ordine și siguranță publică și pentru spații de depozitare speciale

1. Obiectivele subprogramului:

- Creșterea gradului de siguranță al spațiilor în care funcționează structurile de ordine și siguranță publică;
- Reducerea vulnerabilităților referitoare la securitatea instituțiilor depozitelor de armament și de muniție.

2. Principalele cerințe operaționale:

- Extinderea implementării sistemelor tehnice de supraveghere perimetrală;
- Multiplicarea măsurilor proactive de securizare a obiectivelor de importanță deosebită.

“Îmbunătățirea condițiilor de lucru cu publicul prin punerea în siguranță și modernizarea imobilelor cu risc maxim seismic aflate în patrimoniu”

“ Dezvoltarea capacității instituționale, arhivelor naționale de a administra și utiliza în interesul cetățeanului documentele care fac parte din fondul arhivistic național”

1. **Obiectivele programului:**
 - Asigurarea condițiilor necesare accesului oricărei persoane la documentele aflate în administrarea Arhivelor Naționale;
 - Aplicarea prevederilor legale de preluarea la termen de la creatorii și deținătorii de arhivă a tuturor documentelor incluse în Fondul Arhivistic Național;
 - Asigurarea condițiilor corespunzătoare de depozitare (păstrare și conservare, prelucrare și dare în cercetare) a documentelor componente ale Fondului Arhivistic Național.
2. **Principalele cerințe operaționale:**
 - Prelucrarea documentelor incluse în Fondul Arhivistic Național în condiții de siguranță pentru evitarea deprecierei conținutului acestora;
 - Crearea condițiilor necesare pentru punerea fondului arhivistic la dispoziția publicului și a instituțiilor interesate, conform legislației în vigoare.

Politica în domeniul transporturilor și infrastructurii

Priorități strategice

Prioritățile strategice în domeniul infrastructurilor și serviciilor de transport vizează reabilitarea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurilor și serviciilor de transport care, conectate la rețeaua europeană de transport, permit o dezvoltare semnificativă a competitivității economice și, implicit, crearea premiselor integrării rapide a economiei românești în piața europeană.

Direcții de acțiune, obiective propuse, rezultate așteptate

Direcții de acțiune

Implementarea unei politici de finanțare prudentă, asigurându-se cu prioritate resurse pentru proiecte finanțate prin OUG. nr. 64/2007 pentru care există acorduri internaționale semnate.

Abordarea unei politici agresive de atragere masivă a fondurilor europene nerambursabile.

Utilizarea unei politici de creștere progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor.

Continuarea politicii de încurajare a participării sectorului privat printr-un aranjament de tip parteneriat public-privat.

Obiective propuse

Obiectivul global al Programului Operațional Sectorial – Transport (POS-T) este să promoveze în România un sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor între și în cadrul regiunilor României, asigurându-se un nivel al serviciilor corespunzător standardelor.

Obiectivele specifice ale Programului Operațional Sectorial – Transport (POS-T) sunt următoarele:

- ❶ Promovarea circulației internaționale și de tranzit a persoanelor și bunurilor în România prin asigurarea de conexiuni pentru portul Constanța, precum și

creșterea tranzitului dinspre UE către sud, prin modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T relevante, aplicând măsurile necesare pentru protecția mediului înconjurător;

- ④ Promovarea circulației eficiente a persoanelor și bunurilor între regiunile României și transferul acestora din interiorul țării către axele prioritare prin modernizarea și dezvoltarea rețelelor naționale și TEN-T în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
- ④ Promovarea dezvoltării unui sistem de transport echilibrat în ceea ce privește toate modurile de transport, prin încurajarea dezvoltării sectoarelor feroviar, naval și inter-modal;
- ④ Sprijinirea dezvoltării transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului și prin îmbunătățirea siguranței traficului și a sănătății umane.
- ④ Respectarea termenelor de execuție a proiectelor în derulare;
- ④ Începerea lucrărilor de execuție contractate;
- ④ Accelerarea procesului de contractare a lucrărilor;
- ④ Accelerarea acțiunilor procedurale pentru aprobarea finanțării proiectelor incluse în lista proiectelor prioritare;
- ④ Pregătirea portofoliului de proiecte, concomitent cu îmbunătățirea procedurilor, pentru perioada de programare 2014-2020 a UE;
- ④ Dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport urban cu metroul în Municipiul București
- ④ Dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport urban cu metroul în Municipiul București

Reprioritizarea resurselor prin:

- reechilibrarea resurselor alocate pentru cheltuielile de capital și cheltuielile de întreținere/reparații în transportul feroviar și rutier;
- raționalizarea programului de investiții publice;
- asigurarea necesarului de cofinanțare a proiectelor finanțate din fonduri europene.

Întărirea disciplinei financiare și raționalizarea cheltuielilor prin:

- raționalizarea cheltuielilor materiale;
- restructurarea unităților din subordinea, coordonarea și de sub autoritatea MT;
- refacerea echilibrului dintre salarii și productivitatea muncii.

Creșterea progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor prin:

- creșterea progresivă a tarifelor de utilizare a infrastructurilor de transport;

Rezultate așteptate

Reașezarea cheltuielilor și veniturilor pe o nouă structură care să permită, pe termen scurt, funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță și securitate și modernizarea și dezvoltarea pe termen mediu.

Corectarea unor dezechilibre apărute în domeniul transporturilor în special în domeniul întreținerii și reparării infrastructurii.

Diminuarea riscurilor ca transporturile să genereze obstacole pentru dezvoltarea economică și socială a țării.

Politica în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale

Politica Agricolă Comună este în permanență supusă unui proces de reformă. Scopul reformei este ca sectorul agricol european să devină mai dinamic, competitiv și eficient în contribuția sa la viziunea strategiei Europa 2020 privind stimularea creșterii durabile, inteligente și favorabile incluziunii.

Noua Politică Agricolă Comună trebuie să răspundă principalelor provocări pe termen mediu și lung:

- Producție alimentară fiabilă
- Gestionarea durabilă a resurselor naturale și politicile climatice
- Menținerea echilibrului teritorial și a diversității zonelor rurale

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are următoarele obiective:

Obiective propuse, acțiuni desfășurate

Obiective propuse	Creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală. Identificarea din fondurile structurale a unui program special pentru zona de irigații, care să refacă toată infrastructura care aparține statului. Pregătirea noului Plan Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) pentru perioada 2014 – 2020 Sprijinirea fermelor de semisubzistență și a sectorului zootehnic. Crearea de depozite pentru legume-fructe. Asigurarea securității alimentare naționale prin creșterea și diversificarea producției agricole. Creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești pe piața europeană și globală în vederea echilibrării balanței comerciale agricole. Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice. Dezvoltarea pisciculturii. Susținerea cercetării agricole și a formării profesionale.
Acțiuni desfășurate	Accelerarea procesului de comasare a terenurilor agricole prin măsuri de sprijinire a efectuării cadastrului (proiectul CESAR). Implementarea unui program special de refacere a infrastructurii de irigații cu finanțare din fonduri europene. Realizarea unui program pe termen mediu și lung pentru sectorul legume-fructe în vederea înființării de centre de colectare. Crearea unui fond de creditare a beneficiarilor de proiecte prin PNDR, prin introducerea unei scheme de inginerie financiară, finanțată din PNDR . Sprijinirea producătorilor din sectorul zootehnic prin plăți pentru bunăstarea animalelor. Crearea unui concept modern de dezvoltare a satului românesc, care să fie implementat prin noul PNDR 2014-2020. Promovarea produselor cu randamente și calitate ridicată obținute prin bio-tehnologii. Aplicarea de scheme eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbția integrală a fondurilor europene și asigurarea cofinanțării de la bugetul de stat, prin proiecte tip de investiții. Stimularea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone de favorabilitate. Gestionarea sistemului informațional de prețuri de piață la cereale și oleaginoase, din zonele reprezentative din România, pentru încadrarea în sistemul de raportare solicitat de UE. Analize periodice privind exportul și importul produselor agroalimentare, evoluția balanței comerciale.

Politica în domeniul educației

Educația, formarea profesională și cercetarea științifică au un rol cheie și generează cele mai importante câștiguri în ceea ce privește coeziunea socială și competitivitatea; din această perspectivă reprezintă și principalul mijloc al depășirii crizelor pe termen mediu și lung.

Programul de Guvernare 2014-2017 și documentele europene programatice în domeniu (Strategia Europa 2020, Cadrul ET 2020) fundamentează principalele orientări strategice ale Ministerului Educației Naționale.

Obiective

Direcții de acțiune, programe, măsuri

I. Învățământ preuniversitar

1. Asigurarea accesului egal și a participării la educație pentru fiecare copil din România

- Organizarea și susținerea educației timpurii antepreșcolare și a învățământului preșcolar;
- Susținerea clasei pregătitoare și a clasei I;
- Dezvoltarea *programului „A doua șansă”*, în vederea eliminării analfabetismului și integrării pe piața muncii și a altor programe suport, finanțate din fonduri europene, pentru cei care au părăsit școala;
- Susținerea *programului „Școala după școală”*;
- Încurajarea participării elevilor din mediul rural la toate nivelurile de educație și formare;
- Asigurarea condițiilor de participare la educație pentru elevii minorităților naționale (inclusiv populația rroma) și stimularea participării acestora la niveluri superioare de educație;
- Susținerea elevilor cu dizabilități pentru accesul la educația de bază și nivelurile superioare;
- Continuarea *programelor de sprijin social pentru grupurile cu risc particular: „Bani de Liceu”, „Euro 200”, „Cornul și Laptele”, „Burse pentru elevii ce frecventează învățământul profesional”, „Asigurarea de cheltuieli de transport pentru navetă elevi”, „Rechizite școlare”, „Microbuze școlare”, „Mierea de albine”, „Fructele de consum”*.

2. Asigurarea calității la toate nivelurile de educație și formare profesională

Conținuturi

- Elaborarea noului curriculum și asigurarea manualelor corespunzătoare;
- Realizarea de evaluări relevante și organizarea în condiții optime a examenelor și concursurilor naționale;
- Organizarea concursurilor și olimpiadelor școlare și a activităților extrașcolare prevăzute în Calendarul național.

Resurse umane

- Asigurarea încadrării cu personal didactic calificat;
- Dezvoltarea unei piețe educaționale a programelor de formare continuă pentru cadrele didactice, bazată pe un sistem competițional;
- Profesionalizarea carierei manageriale în educație;
- Corelarea structurilor și a etapelor din cariera didactică cu standardele educaționale și asigurarea unei dinamici profesionale prin utilizarea sistemului creditelor profesionale transferabile;
- Redefinirea statutului și rolului personalului didactic auxiliar din perspectiva creșterii competențelor profesionale.

Descentralizarea, depolitizarea unităților de învățământ

- Asigurarea autonomiei de decizie la nivelul școlii (în cadrul consiliilor de administrație ș.a.) în parteneriat cu părinții, autoritățile locale contribuatoare și cu agenții economici interesați;
- Asumarea responsabilității publice față de performanțele școlii;
- Încurajarea formării consorțiilor școlare și asociațiilor profesionale;
- Participarea școlilor și a cadrelor didactice în programe și proiecte care aduc beneficii procesului didactic; promovarea de proiecte pentru creșterea contribuției școlii și familiei în personalizarea educației copilului;
- Încurajarea inițiativei private în învățământul preuniversitar.

Obiective

Direcții de acțiune, programe, măsuri

Creșterea capacității de inovare și de creativitate din perspectiva dezvoltării durabile

- Promovarea, prin educație, a unui sistem de valori de referință în societate;
- Stimularea inovării și creativității, inclusiv a spiritului antreprenorial; susținerea elevilor capabili de inovare și creație;
- Dezvoltarea de alternative educaționale și a proiectelor axate pe achiziții culturale, de cunoștințe tehnologice, formarea deprinderilor pentru o viață sănătoasă, pentru sport, pentru mediu;
- Promovarea activităților complementare extracurriculare și extrașcolare și instituționalizarea participării în proiecte și programe cu teme care sunt complementare față de curriculum.

3. Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic; corelarea sistemului de învățământ și formare profesională cu piața muncii

- Realizarea de analize de nevoi și utilizarea rezultatelor acestor studii;
- Susținerea învățământului profesional pentru absolvenții claselor a IX-a;
- Fundamentarea planului de școlarizare în funcție de nevoi și în conformitate cu interesele educaționale ale elevilor;
- Stimularea parteneriatului public-privat dintre sistemul educațional și mediul economic cu scopul creșterii ratei de absorbție a absolvenților pe piața muncii prin dezvoltarea stagiilor de practică de specialitate/internship;
- Urmărirea absolvenților pe parcursul traseului lor profesional pentru a înregistra feed-back-ul privind succesul lor în carieră.

4. Asigurarea și modernizarea bazei materiale a învățământului preuniversitar; utilizarea noilor tehnologii

- Modernizarea procesului de predare-învățare cu ajutorul TIC; crearea de noi oportunități de învățare cu mijloace informatice, sisteme multimedia, softuri educaționale și rețele de date;

5. Finanțarea corespunzătoare a sistemului de educație și formare profesională

- Asigurarea activităților de monitorizare/evaluare/consiliere și control prin Inspekția școlară.

6. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții

Elaborarea *Strategiei naționale de învățare pe tot parcursul vieții*;

- Promovarea conceptului de *servicii educaționale în folosul comunității*;
- Înființarea de *Centre Comunitare de Învățare Permanentă*;
- Finalizarea legislației secundare privind recunoașterea rezultatelor învățării în contexte informale și non-formale;
- Încurajarea dezvoltării de noi competențe/calificări; îmbunătățirea orientării și consilierii în carieră prin cabinetele psihopedagogice;
- Centrarea formării continue a cadrelor didactice pe învățământ digitalizat; curriculum adecvat formării inovative, creative și formării de competențe; pedagogie modernă, optimizarea relației cu părinții, elevii și cu autoritățile locale; actualizarea cunoașterii în aria curriculară a disciplinei;
- Dezvoltarea de programe de recalificare și/sau formare continuă, în funcție de nevoile înregistrate în sistem.

II. Învățământ superior

1. Asigurarea autonomiei învățământului

- Realizarea finanțării instituțiilor de învățământ superior pe bază de performanță;

Obiective	Direcții de acțiune, programe, măsuri
<i>superior și a cercetării universitare</i> - Auto-guvernare, în baza unui cadru legal cât mai larg	- Asigurarea dreptului de a avea o politică de personal proprie; de a decide asupra conținuturilor de învățare/cercetare, în condițiile legii și în raport cu obiectivele asumate de către fiecare instituție de învățământ în parte; - Sprijinirea inițiativei private în învățământul superior și garantarea autonomiei funcționale; - Creșterea rolului universităților în dezvoltarea regiunilor proactive ale cunoașterii.
2. Creșterea competitivității universităților românești	- Realizarea unei finanțări multianuale corespunzătoare și previzibilă pentru instituțiile de învățământ superior din România, pe baza criteriilor de excelență, în vederea consolidării bazei materiale; - Întărirea criteriilor de asigurare a calității, astfel încât să se treacă la dezvoltarea bazată pe performanță; - Concentrarea resurselor prin stimularea cooperării universitare și relansarea competițiilor de granturi de cercetare; - Întărirea capacității de monitorizare, evaluare a sistemului (ex.: <i>Registrul Matricol Unic, Cadru Național al Calificărilor</i> etc.) și de planificare strategică, pe baza datelor statistice naționale și internaționale etc.; - Dezvoltarea unor rețele de colaborare pentru crearea de cunoștințe, diseminarea și utilizarea lor pentru creșterea bunăstării; - Dezvoltarea unor alianțe strategice între universități, companii private, agenții de stat.

III Dezvoltarea dimensiunii europene și internaționale a învățământului românesc

- Continuarea și dezvoltarea cooperării europene și internaționale în domeniul educației; consolidarea relațiilor bilaterale cu statele membre ale UE, cele din Spațiul Economic European și cu statele terțe;
- Consolidarea cooperării în cadrul diferitelor organizații și instituții internaționale, în domeniul educației, formării profesionale și cercetării;
- Asumarea unui rol activ în cadrul *inițiativelor regionale ale Uniunii Europene: Strategia pentru Regiunea Dunării, UE – Asia, UE - America Latină și Caraibe, Parteneriatul estic, America de Nord și Africa, etc.*;
- Atragerea unui număr cât mai mare de studenți străini care să studieze în instituții de învățământ superior din România, ceea ce poate aduce atât prestigiu sistemului educațional românesc, cât și importante resurse financiare;
- Sprijinirea comunităților românești din afara granițelor țării prin continuarea „*Programului de acordare de burse*” și a predării „*Cursului de limbă, cultură și civilizație românească în unități de învățământ din state membre ale Uniunii Europene*”;
- Creșterea rolului României în acordarea de asistență în domeniul educației altor țări, în vederea atingerii obiectivelor asociate inițiativei „*Education for All*”, inițiativă susținută de ONU și coordonată la nivel global de UNESCO.

În contextul generat de *Strategia Europa 2020* și de elaborare a noii strategii naționale de cercetare 2014-2020, angajamentele asumate de România pentru 2020, conform *Programului Național de Reformă*, sunt următoarele:

- România să atingă media UE 27 la *indicatorul agregat al inovării* - „*Summary Innovation Index*”;
- Investiția în cercetare, *din fonduri publice*, să atingă 1% din produsul intern brut (PIB) (indicator relevant pentru intensitatea cercetării, urmărit la nivelul UE);
- Investiția în cercetare, *din partea întreprinderilor*, să atingă 1% PIB (indicator relevant pentru eficacitatea CD&I).

Direcții de acțiune

1. Creșterea performanțelor sistemului CD&I național, prin dezvoltarea capacității sale materiale, funcționale și de personal.

Constă în investiții în infrastructura de cercetare de interes pan-european, active în și prin instituții din România, deja incluse sau în curs de a fi incluse pe lista “*European Strategy Forum on Research Infrastructures*” (ESFRI), precum:

- Instalația de lasere „*Extreme Light Infrastructure*” (ELI – NP);
- Centrul de studii avansate Dunăre - Delta Dunării – Marea Neagră, componentă a Strategia UE pentru regiunea Dunării - “*EU Strategy for the Danube Region*”.

2. Creșterea competitivității economice, prin stimularea inovării și portofoliu de politici suport, destinate creșterii investițiilor CD din sectorul privat.

Creșterea competitivității economiei naționale necesită, în principal, existența unei piețe interne deschise și compatibile funcțional cu piața UE. Referitor la operatorii economici, una din căile de obținere a avantajului competitiv este inovarea, bazată pe cercetarea prin efort propriu, capabilă să refinanțeze în timp real ciclul cercetare-inovare-produție.

Politica CD&I guvernamentală sprijină apariția polilor de competitivitate, fie în jurul unor investiții de tipul celor menționate anterior, fie utilizând instrumente de implementare a parteneriatul public-privat (achiziții publice, specializare inteligentă etc.). Avantajele așteptate de la astfel de colaborări sunt: finanțarea alternativă, tranzacționarea drepturilor de proprietate intelectuală, achiziția și difuzia de “know-how” în regiuni din România, internaționalizarea IMM-urilor autohtone prin CD&I.

3. Accentuarea dimensiunii internaționale a politicilor și programelor CD&I.

În compensație cu respectarea obligațiilor pe plan internațional – este vorba de apartenența la *CERN* (*Organisation européenne pour la recherche nucléaire*), *FAIR* (*Facility for Antiproton and ION Research*), *ITER* (*International Thermonuclear Experimental Reactor*), *ESA* (*European Space Agency*) – consolidarea participării României la Spațiul European de Cercetare (*ERA*) va conduce la creșterea absorbției fondurilor comunitare.

Direcțiile de acțiune pentru domeniul cercetării sunt în concordanță cu obiectivele politicii de coeziune, componentă esențială pentru implementarea *Strategiei Europa 2020*. Fondul european de dezvoltare regională sprijină obiectivul privind consolidarea cercetării-dezvoltării și inovării, prin următoarele priorități de investiții (în acord cu propunerea Comisiei Europene):

- i/ Îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare și a capacităților pentru a dezvolta excelența în CD&I și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european;
- ii/ Promovarea investițiilor în cercetare din partea întreprinderilor, dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri, și inovarea deschisă, prin specializarea inteligentă;
- iii/ Sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniile-pilot, acțiuni de validare precoce a produselor, capacități de producție avansate, și de primă producție în domeniul tehnologiilor generice esențiale, și difuzarea tehnologiilor de uz general.

Politica în domeniul apărării naționale

Obiectivul strategic al politicii de apărare, pentru perioada 2014 - 2017, îl reprezintă generarea condițiilor pentru creșterea capacității operaționale a forțelor, inclusiv prin dezvoltarea capacității de decizie și acțiune a organismului militar, adaptarea cadrului legislativ, în vederea afirmării intereselor României și valorificării oportunităților în cadrul comunității europene, euro-atlantice și internaționale.

Direcții de acțiune pentru îndeplinirea obiectivului strategic

- ⌚ Continuarea participării la operațiunile internaționale pentru onorarea angajamentelor asumate la NATO și UE;
- ⌚ Îndeplinirea responsabilităților ce decurg din calitatea de membru NATO și UE pentru asigurarea capabilităților necesare îndeplinirii nivelului de ambiție al acestor organizații;
- ⌚ Participarea activă la procesele decizionale în cadrul celor două organizații și angajarea la proiecte de interes din cadrul inițiativelor: „Smart defence/NATO” și „Pooling and Sharing/UE”;
- ⌚ Îndeplinirea obligațiilor asumate prin Parteneriatul strategic cu SUA, inclusiv cele determinate în baza prevederilor Legii pentru ratificarea Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al Statelor Unite în România, nr. 290/2011;
- ⌚ Reanalizarea programelor de achiziții și înzestrare în raport cu resursele financiare la dispoziție și nevoile operaționale și realizarea graduală a capacității de apărare aeriană prin programul „Avion multirol”;
- ⌚ Punerea în aplicare a Legii 240/2013 pentru realizarea capabilității operaționale aeriene cuprinse în faza 1 a programului “ Avion multirol al Forțelor aeriene”;
- ⌚ Creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale;
- ⌚ Revizuirea cadrului normativ specific domeniului apărării și elaborarea documentelor de planificare conform legii, printr-o revizuire strategică a apărării;
- ⌚ Reorganizarea sistemului medical propriu și modernizarea sistemului de învățământ militar;
- ⌚ Restabilirea capacității operaționale a Armatei României, având la bază principiile procesului de planificare a apărării în cadrul NATO, pentru dezvoltarea unei structuri de forțe echilibrate și optimizarea actului decizional, în baza *Programului multianual de restabilire a capacității de luptă a Armatei României pentru perioada 2013-2016 și în perspectivă până în anul 2022*, aprobat prin Hotărârea CSAT nr. S 9/2013;
- ⌚ Creșterea alocațiilor bugetare pentru apărare în vederea realizării capacității operaționale sustenabile.

În plan internațional Ministerul Apărării Naționale participă la următoarele programe derulate în cooperare în cadrul NATO sau UE

- Programul Supravegherea Terestră a Alianței (AGS);
- Programul Capabilități de Transport Aerian Strategic (SAC);
- Programul Apărare Antirachetă (MD);
- Capabilitatea NATO de avertizare timpurie (NAEW&C);
- Laboratorul dislocabil de nivel teatru pentru investigarea probelor rezultate în urma incidentelor cu folosirea dispozitivelor explozive improvizate (TEL-D);
- Celula europeană pentru achiziții de servicii satelitare de comunicații (ESCPC).

În plan intern

Direcții de acțiune

- ⌚ Repararea/revitalizarea echipamentelor defecte sau cu resursa tehnică epuizată din dotarea structurilor de forțe consolidate, potrivit unui grafic de refacere graduală a stării tehnice;
- ⌚ Intensificarea activităților de instruire pentru structurile nominalizate pentru: participarea la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, executarea serviciului de luptă precum și cele nominalizate pentru reacția imediată (intervenții în situații de urgență);
- ⌚ Inițierea sau accelerarea derulării programelor de înzestrare de importanță

strategică: **Avion multirol; Autoturisme de teren blindate și neblindate; Vânător de mine;**

- ⌚ Continuarea dezvoltării sistemului de comunicații și informatică conform arhitecturii de comandă-control și dezvoltarea rețelelor, sistemelor și serviciilor de comunicații și informatică;
- ⌚ Completarea graduală/preschimbarea rezervelor proprii (stocurilor);
- ⌚ Cofinanțarea proiectelor aprobate României în cadrul Programului NATO de investiții în securitate - NSIP;
- ⌚ Regruparea structurilor pe cazărmi;
- ⌚ Executarea de reparații curente și capitale la infrastructura de cazarmare trupe, depozite și facilități de instruire;
- ⌚ Optimizarea și eficientizarea sistemului de instrucție specific domeniilor din sfera pregătirii militare generale și dezvoltării performanțelor fizice și psihice, individuale și colective ale personalului.

Politica în domeniul justiției

Procesul de reformare a cadrului normativ în domeniul justiției din România, având la bază elaborarea, adoptarea și aplicarea celor patru coduri (civil, penal, de procedură civilă și de procedură penală) va marca în perioada 2014 - 2017 un nou pas important prin adoptarea măsurilor legislative corespunzătoare implementării efective a noilor reglementări în materie civilă și penală.

Obiectivele prioritare ale Ministerului Justiției pentru perioada de referință au fost definite în contextul acestei reforme și se vor materializa în finalizarea procesului de revizuire a cadrului normativ autohton în materie civilă și penală și punerea în aplicare a noilor reglementări.

Propuneri de politici pe termen mediu

Priorități strategice

- ⌚ Pregătirea sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noilor Coduri
- ⌚ Strategia de informatizare a sistemului justiției
- ⌚ Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție
- ⌚ Consolidarea capacității administrative la nivelul aparatului propriu al Ministerului Justiției
- ⌚ Consolidarea sistemului penitenciar românesc
- ⌚ Consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții subordonate
- ⌚ Dezvoltarea serviciului de probațiune în vederea pregătirii intrării în vigoare a noilor coduri

Principalele obiective ale politicilor sectoriale

- ⌚ **Pregătirea sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noilor Coduri**

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv se urmărește punerea în aplicare a noilor coduri ale sistemului judiciar și soluționarea tuturor aspectelor relevante ale reformei structurale și procedurale, ale ajustărilor din domeniul resurselor umane și ale investițiilor în infrastructura judiciară, acest obiectiv constituind unul dintre cele mai semnificative elemente reținute de Comisia Europeană în

contextul monitorizării progreselor înregistrate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare.

Strategia de informatizare a sistemului justiției

Prin Strategia de informatizare, Ministerul Justiției își propune să contribuie la eficientizarea procedurilor judiciare, să crească gradul de transparență a sistemului judiciar, să asigure securitatea informațiilor, să asigure gestionarea integrată a resurselor umane, financiare, materiale.

Astfel se conturează **patru direcții majore** de acțiune:

- a) **eficientizarea procedurilor judiciare;**
- b) **creșterea gradului de transparență;**
- c) **creșterea gradului de securizare a informațiilor;**
- d) **gestionarea integrată a resurselor umane, financiare, materiale.**

Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție

Misiunea Ministerului Justiției constă în dezvoltarea politicilor publice și implementarea măsurilor guvernamentale în vederea asigurării independenței, integrității și eficacității actului de justiție în folosul cetățeanului, dar și a coerenței, consistenței și stabilității cadrului legislativ, a unificării practicii judiciare, a respectării drepturilor, libertăților și valorilor cetățenești.

Implementarea proiectului “*Reforma Sistemului Judiciar*” are în vedere reabilitarea infrastructurii instanțelor, scopul principal fiind acela de a asigura coerența și consecvența procesului investițional, prin orientarea resurselor financiare către proiectele prioritare, atât pentru proiectele/obiectivele finanțate de la bugetul de stat, cât și pentru cele finanțate în baza Acordului de Împrumut cu Banca Mondială.

Consolidarea capacității administrative la nivelul aparatului propriu al Ministerului Justiției

Astfel cum reiese și din Programul de Guvernare unul dintre obiectivele fundamentale ale Guvernului, respectiv ale Ministerului Justiției, în calitate de minister de resort este implementarea noilor coduri.

Aplicarea din anul 2013 a noului Cod de procedură civilă și din anul 2014 a noului Cod penal și, respectiv, a noului Cod de procedură penală, precum și corelarea legislației specifice, mai ales în materie penală, procesual-penală și execuțional penală, în ceea ce privește executarea pedepselor privative de libertate și a pedepselor neprivative de libertate, reprezintă punctele cheie ale activității ce urmează a fi desfășurate în următoarea perioadă la nivelul Ministerului Justiției.

Consolidarea sistemului penitenciar românesc

Sistemul penitenciar românesc este o componentă a sistemului de ordine publică și siguranță națională a României al cărui scop principal este acela de dezvoltare a unui serviciu public, transparent și sigur pentru comunitate, bazat pe garantarea siguranței locurilor de detenție și pe reintegrarea socială a persoanelor condamnate la pedeapsă privative de libertate.

În următoarea perioadă vor continua investițiile în sistemul penitenciar destinate în special modernizării și execuției de noi corpuri de detenție, precum și alte investiții, pentru creșterea numărului locurilor de detenție și îmbunătățirea condițiilor de detenție ale persoanelor private de libertate. Astfel se va urmări diminuarea fenomenului de supraaglomerare, în contextul adoptării noilor coduri, spre creșterea capacității de cazare a sistemului penitenciar, prin finalizarea obiectivelor deja începute.

Îmbunătățirea sistemului de pază și supraveghere va urmări dotarea adecvată a personalului care execută misiuni de pază, supraveghere, escortare și intervenție cu mijloace și echipamente specifice (arme de foc letale și neletale, mijloace de comunicare, alarmare și protecție, echipament de

protecție, implementarea ca elemente de serviciu a câinilor specializați în depistarea telefoanelor mobile, în cele 8 penitenciare cu rol de coordonare regională precum și diminuarea semnalului GSM în unitățile subordonate ANP în vederea eliminării/reducerii posibilității de utilizare în mod ilegal a telefoniei mobile de către deținuți.

De asemenea, vor fi avute în vedere măsuri de îmbunătățire a abilităților manageriale și competențelor profesionale ale personalului din sistemul administrației penitenciare, prin construirea unui sistem de educație și formare integrat, care să asigure resursele umane necesare atât în domeniile de bază ale activităților desfășurate în sistem (reintegrarea socială a persoanelor private de libertate, garantarea siguranței deținerii, asistență medicală pentru persoanele aflate în custodie), cât și, mai ales, în domeniul managementului resurselor.

⌚ **Consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții subordonate** are în vedere

dezvoltarea activității Institutului Național de Expertize Criminalistice prin alinierea activității de expertiză criminalistică la standardele europene, inclusiv în ceea ce privește autorizarea funcționării laboratoarelor private, a activității Oficiului Național al Registrului Comerțului care vizează dezvoltarea de noi servicii publice on-line, creșterea complexității și eficienței serviciilor publice oferite on-line mediului de afaceri, precum și a Autorității Naționale pentru Cetățenie prin aplicarea procedurii legale de acordare, redobândire, renunțare și retragere a cetățeniei române.

⌚ **Dezvoltarea serviciului de probațiune**

Prioritatea zero a sistemului de probațiune pentru următorii 3 ani este pregătirea intrării în vigoare a noilor coduri – Codul penal și Codul de procedură penală, implementarea dispozițiilor acestora precum și a pachetului legislativ privind executarea pedepselor.

Bugete locale

Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale au fost estimate, pe orizontul de referință, în baza legislației în vigoare.

Începând cu anul 2010, pentru instituirea unor criterii de eficientizare a utilizării fondurilor acordate de la bugetul de stat pentru bugetele locale, pentru cheltuielile curente, sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată au fost fundamentate pe baza standardelor de cost aprobate prin hotărâri ale Guvernului în domeniile: învățământ, servicii sociale și sănătate.

Utilizarea acestor standarde de cost reprezintă garanția asigurării costului minim de funcționare a serviciilor publice din domeniile respective, precum și posibilitatea participării unităților administrativ-teritoriale la îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

Destinația sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale, precum și a subvențiilor alocate de la bugetul de stat, prin bugetele unor ministere, către unitățile administrativ-teritoriale pe orizontul de referință este prezentată în tabelul de mai jos:

SITUAȚIA SUMELOR ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU SUSȚINEREA FINANȚĂRII UNOR CHELTUIELI DIN SARCINA AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI FINANȚĂRI RAMBURSABILE

ÎN ANII 2013 ȘI 2014

- mil. lei -

Denumire indicator	Realizări 2011	Realizări 2012	2013 Program rectificat	Propuneri 2014	2014/ 2013	Propuneri 2015	2015/ 2014	Propuneri 2016	2016/ 2015
TOTAL SUSȚINERE DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU BUGETELE LOCALE ȘI FINANȚARE RAMBURSABILĂ	38.567,99	37.556,07	41.882,02	46.992,10	112,20	47.285,45	100,62	48.594,77	102,77
TOTAL SUME DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU BUGETELE LOCALE	36.639,39	35.414,87	39.352,72	44.292,10	112,55	44.585,45	100,66	45.894,77	102,94
<i>Cote defalcate din impozitul pe venit</i>	14.231,50	13.837,60	15.157,90	15.901,60	104,91	16.838,50	105,89	17.793,80	105,67
<i>Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, Total, din care:</i>	12.496,80	13.303,90	14.902,20	15.225,50	102,17	15.792,10	103,72	16.137,90	102,19
- Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor pentru finanțarea cheltuielilor privind: protecția copilului, centrele pentru persoane cu handicap, învățământul special, servicii de evidență a persoanei de la nivelul județelor, programul "Lapte și corn", fructe în școli, cultura și culte	1.945,30	1.973,70	2.133,70	2.056,80	96,40	2.069,70	100,63	2.084,00	100,69
- Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor Municipiului București pentru finanțarea următoarelor cheltuieli: finanțarea de bază a învățământului preuniversitar de stat (salarii, bunuri și servicii), hotărâri judecătorești, asistenți personali ai persoanelor cu handicap grav, creșe, protecția copilului, centre persoane cu handicap, fructe și "Lapte și corn" la nivelul mun. București, ajutor încălzirea locuinței, servicii de evidență a persoanei de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor	7.993,00	9.209,00	10.646,20	11.046,40	103,76	11.540,70	104,47	11.817,60	102,40
- Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumurile județene și comunale	557,50	367,20	368,30	368,30	100,00	378,60	102,80	388,10	102,51
- Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale *)	2001,0	1754,0	1.754,00	1.754,00	100,00	1.803,10	102,80	1.848,20	102,50
<i>Subvenții de la bugetul de stat către bugetele locale</i>	5.522,30	4.464,00	5.235,80	7.123,50	136,05	5.518,50	77,47	5.023,00	91,02
- subvenții de capital (Programul național de dezvoltare locală, investiții finanțate din bugetul Min. Sănătății și din veniturile proprii ale acestuia, planuri urbanistice generale, rețehnologizare centrale termice, reducerea riscului seismic, reabilitare termică, programe prioritare de mediu etc)	2.508,30	2004,4	2.796,70	4.721,00	168,81 **)	3.090,40	65,46	2.631,20	85,14
- subvenții curente (drepturile persoanelor cu handicap, finanțare unități de asistență medico-socială, camere agricole, programe de interes național MMFPPSPV, etc)	3.014,00	2459,6	2.439,10	2.402,50	98,50	2.428,10	101,07	2.391,80	98,51
<i>Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări</i>	3600,2	3490,4	3.799,6	5.482,4	144,29	6.292,5	114,78	6.792,5	107,95
<i>Sume prevăzute în bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice către CNI și ANL pentru finanțarea unor obiective de investiții destinate și autorităților locale</i>	788,59	318,97	257,22	559,10	217,36	143,85	25,73	147,57	102,59
- Transferuri curente (Programul pentru construcții de locuințe și săli de sport)	79,29	43,05	19,80	30,00	151,52	2,38	7,93	2,54	106,72
- Alte transferuri (CNI)	292,4	130,39	78,42	241,00	307,31	88,36	36,66	89,33	101,10
- Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă (CNI și ANL)	232,87	101,44	32,40	161,60	498,77	11,88	7,35	12,17	102,44
- Active nefinanciare (CNI și ANL)	184,03	44,09	126,60	126,50	99,92	41,23	32,59	43,53	105,58
<i>Programul de împrumuturi - Total, din care:</i>	1.928,60	2.141,20	2.529,30	2.700,00	106,75	2.700,00	100,00	2.700,00	100,00
- plafon privind finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitățile/subdiviziunile administrativ - teritoriale	700	900	800,00	1.200,00	150,00	1.200,00	100,00	1.200,00	100,00
- finanțări rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale, precum și finanțările rambursabile destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse în Planul Elen de Reconstrucție și Dezvoltare Economică a Balcanilor - HIPERB care nu intra sub plafonul de împrumut aprobat	1228,6	1241,2	1.729,30	1.500,00	86,74	1.500,00	100,00	1.500,00	100,00

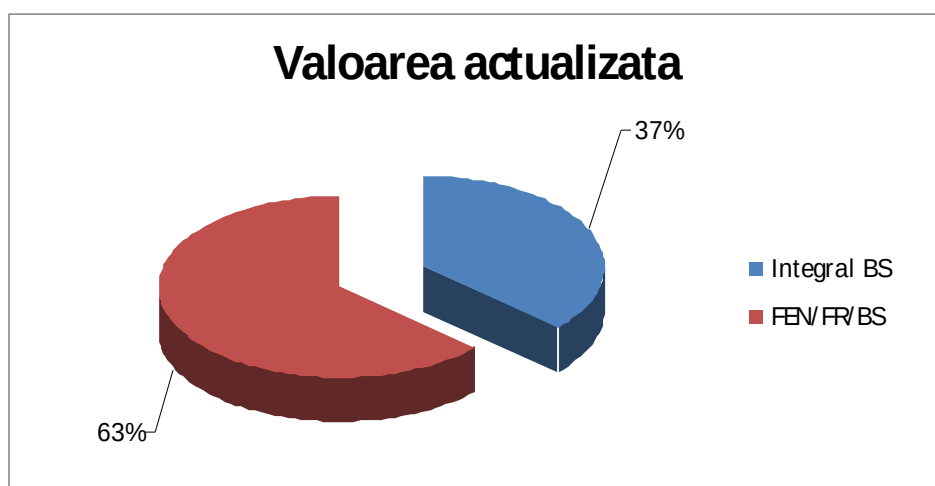
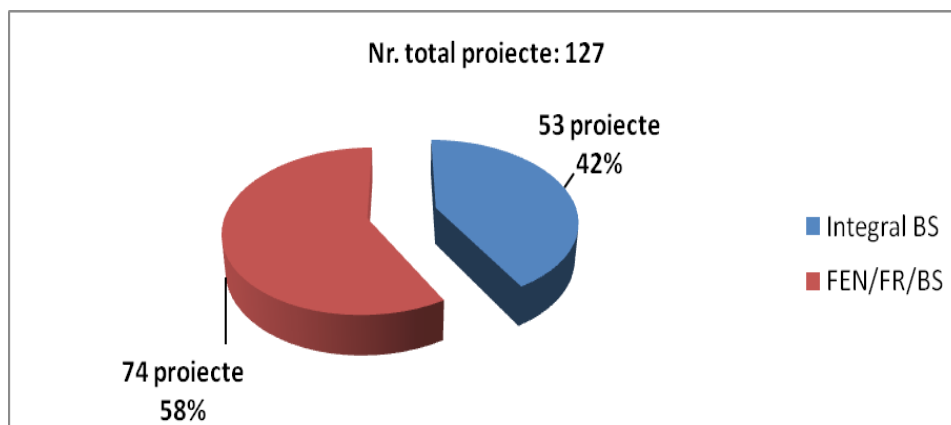
*) nu cuprinde sumele ce s-au suplimentat în cursul anului în baza unor acte normative

**) Subvențiile de la bugetul de stat către bugetele locale au crescut cu 68,8% în anul 2014 față de anul 2013 în special pentru susținerea finanțării Programului național de dezvoltare locală, programe prioritare de mediu având în vedere prevederile Tratatului de aderare la Uniunea Europeană prin care România s-a angajat ca până în anul 2015 pentru sistemele de alimentare cu apă și până în anul 2018 pentru sisteme de canalizare și stații de epurare să asigure localităților din România conformarea la legislația din domeniul mediului prin dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată, în caz contrar putând fi declanșată procedura de infringement

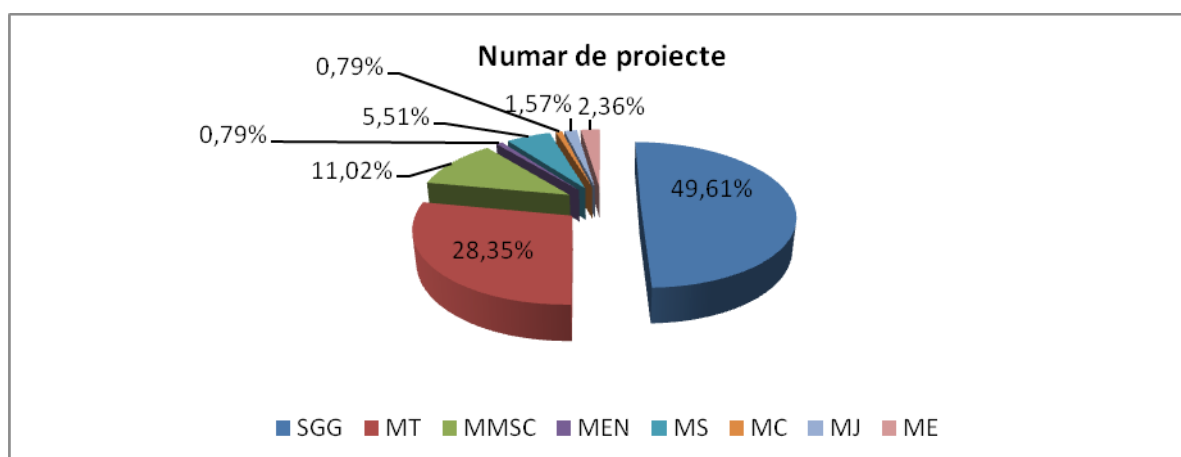
3.2.3. Investiții publice prioritare

Pe baza listei proiectelor semnificative prioritizate elaborate și transmise de ordonatorii principali de credite conform prevederilor legale în vigoare, prezentăm mai jos o serie de grafice pentru a reflecta sursa de finanțare și respectiv gradul ridicat de concentrare a proiectelor de investiții publice semnificative în sectorul infrastructurii de transport:

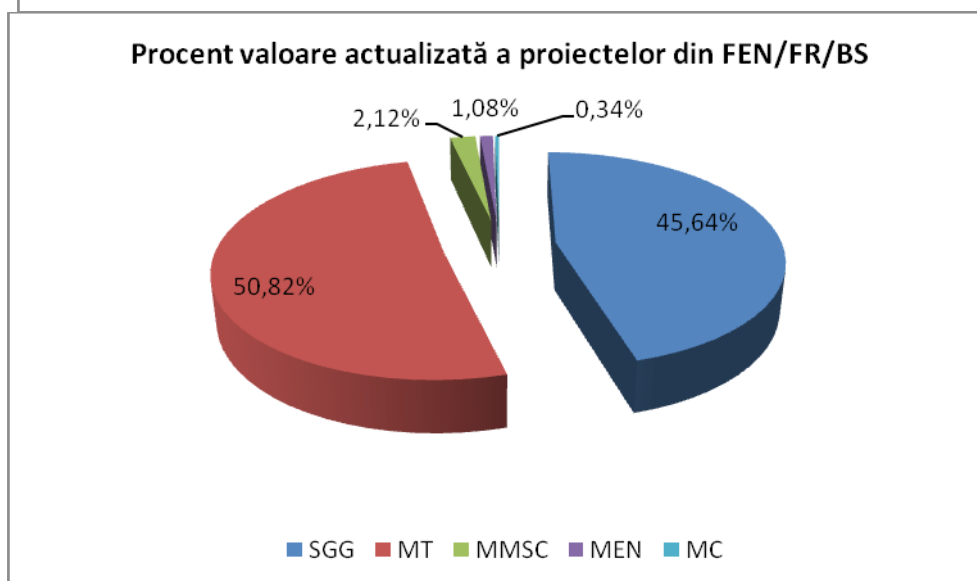
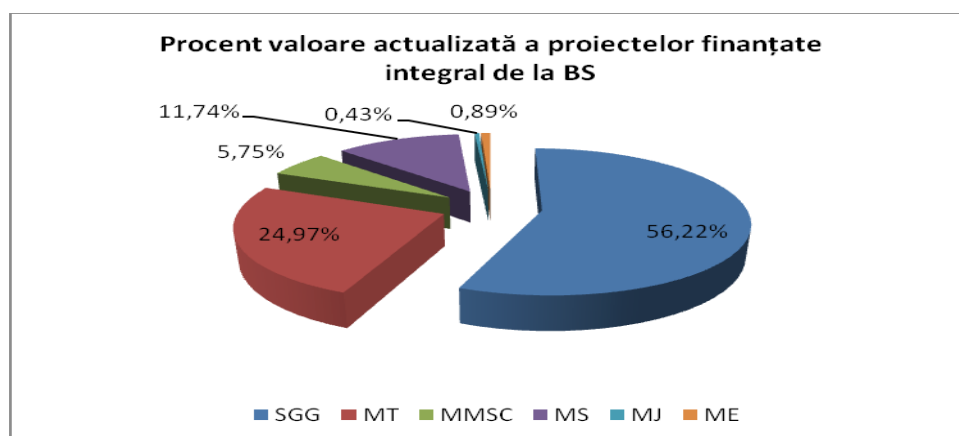
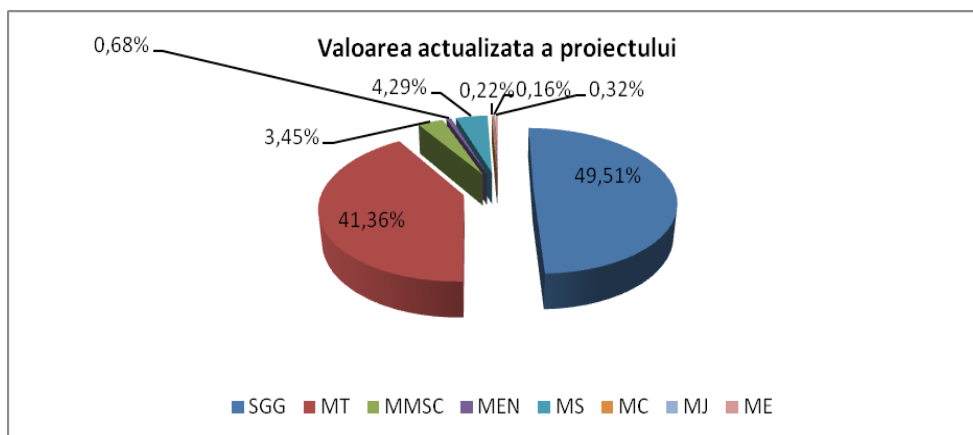
- Structura listei în funcție de sursa de finanțare (ca număr total de proiecte și valoare actualizată a acestora): integral de la bugetul de stat și respectiv finanțare asigurată din fonduri europene nerambursabile pre și post aderare, fonduri rambursabile, în condițiile legii, și de la bugetul de stat

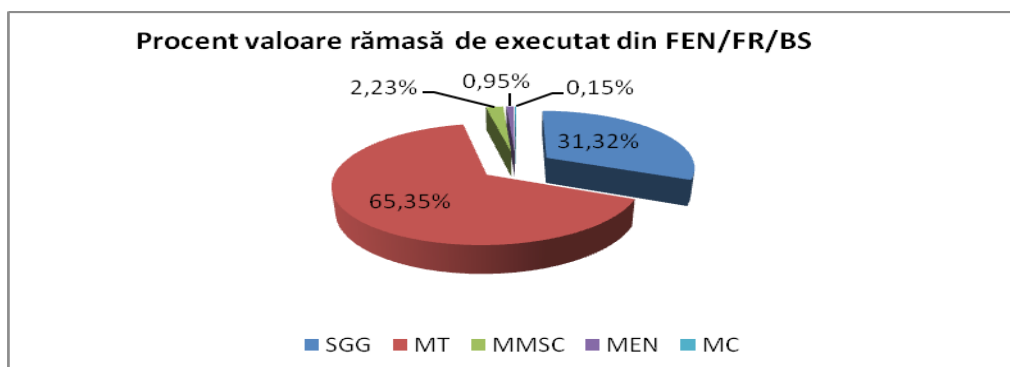
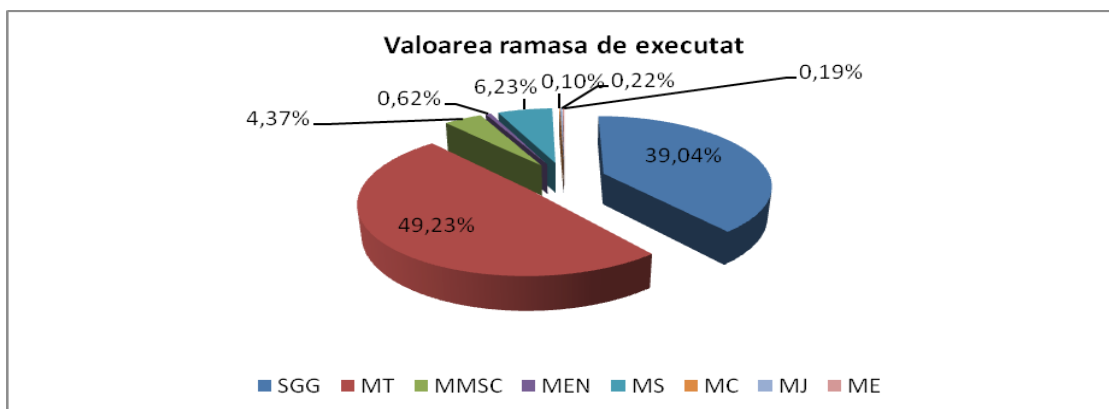
- Structura listei în funcție de numărul de proiecte de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite,

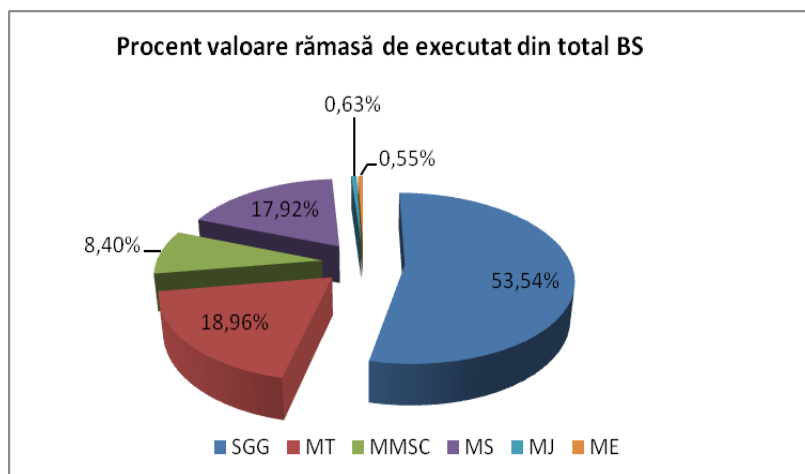
- Structura listei în funcție de valoarea actualizată a proiectelor de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite, respectiv în funcție de sursa de finanțare.

- structura listei în funcție de valoarea rămasă de executat pentru proiectele de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite respectiv în funcție de sursa de finanțare

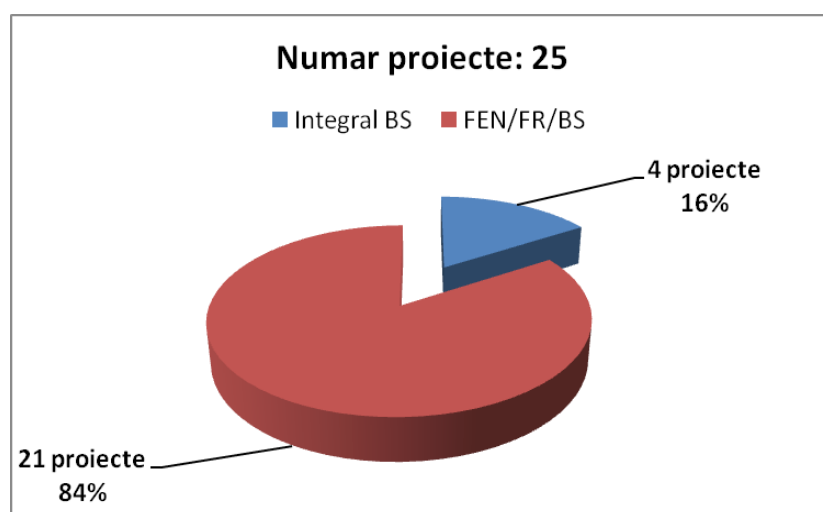
În conformitate cu obiectivele generale și specifice menționate în art 37 și art 38 din OUG 88/2013, în baza punctajului acordat de către ordonatorii principali de credite și a poziției proiectului în lista ordonatorului, ținând cont de faptul că (i) unii dintre aceștia nu au acordat punctaje obiectivelor de investiții cu finanțare europeană nerambursabilă, (ii) unii dintre aceștia au acordat punctaj maxim mai multor proiecte, fără a furniza Ministerului Finanțelor Publice o justificare pentru punctajul acordat pe fiecare criteriu, pentru a analiza propunerile ordonatorilor principali de credite, au fost avute în vedere principiile și criteriile de priorizare a proiectelor de investiții publice și că unul din angajamentele asumate de România cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană constă în reorientarea cheltuielilor de investiții publice în vederea realizării unei treceri treptate de la investițiile finanțate integral din surse naționale la investiții cofinanțate din fonduri UE. Subliniem că această priorizare indicativă nu implică o excludere de la finanțare a altor proiecte de investiții publice prin legile bugetare anuale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. În baza acestui exercițiu, a rezultat lista de mai jos, funcție de sursa de finanțare:

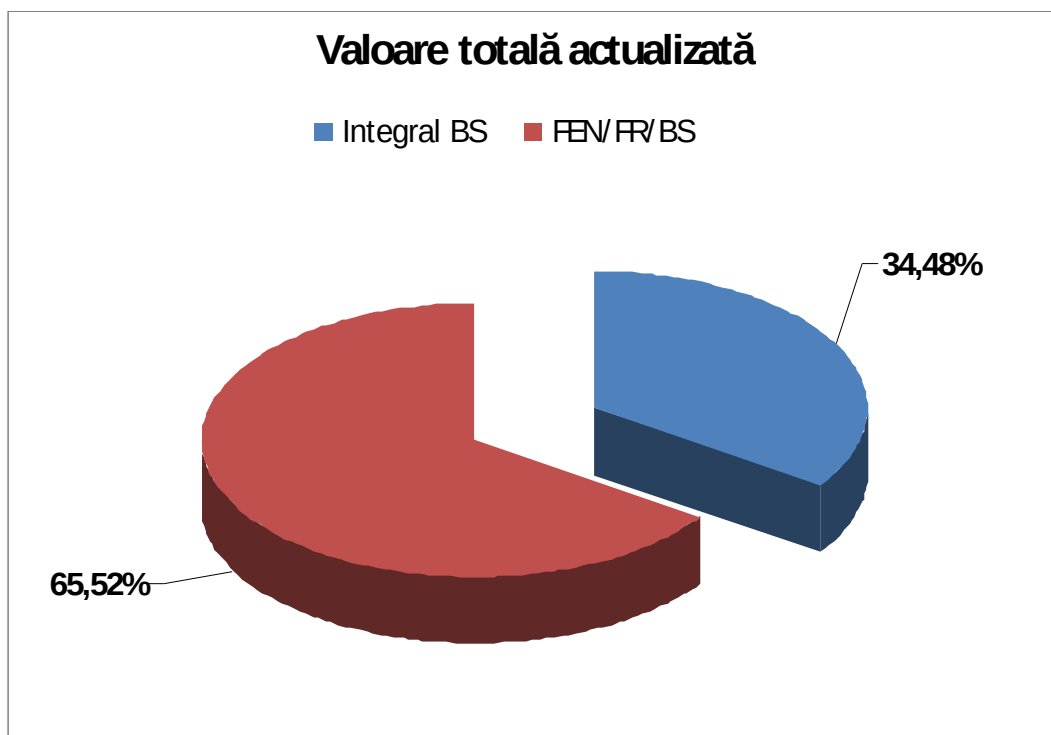

Nr. Crt.	OPC	Denumirea obiectivului / proiectului de investiții semnificativ *)
Finanțare FEN/FR/BS		
1	SGG	Autostrada Lugoj-Deva (Dumbrava-Deva si Lugoj-Dumbrava)
2	MT	Reabilitarea liniei de cf Brasov - Simeria, componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteză maxima de 160 km/h, sectiunea Coslariu - Sighisoara
3	SGG	Constructia Autostrazii Sebes-Turda
4	MT	Magistrala 5 Tronsonul Universitate - Pantelimon, statia si depoul Valea Ialomitei
5	MT	Reabilitarea liniei de c.f. Brasov - Simeria, componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteză maxima de 160 km/h, sectiunea Coslariu - Simeria
6	MT	Magistrala 5 Tronsonul Drumul Taberei - Universitate sectiunea Raul Doamnei - Hasdeu
7	SGG	Autostrada Orastie-Sibiu
8	SGG	Autostrada Arad Timisoara si by-pass Arad
9	SGG	Autostrada Cernavoda-Constanta
10	MT	Reabilitarea liniei de c.f. Frontieră-Curtici-Simeria parte componentă a Coridorului IV Pan-European pentru circulația trenurilor cu viteză maxima de 160 km/h, sectiunea Frontieră-Curtici-Arad-km.614 (tronsonul 1)
11	SGG	Autostrada Nadlac-Arad
12	SGG	Autostrada Timisoara-Lugoj
13	MEN	EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE - NUCLEAR PHYSICS (ELI-NP)

14	SGG	Largire la 4 benzi centura Bucuresti Sud intre A2 km 23+600 si A1 km 55+520 (Pasaj suprateran DJ 602 Centura București-Domnești)
15	MMSC	Protecția și reabilitarea părții sudice a litoralului românesc a Mării Negre în zona municipiului Constanța și Eforie Nord
16	MMSC	WATMAN- SISTEM INFORMATIONAL PENTRU MANAGEMENTUL INTEGRAT AL APELOR (etapa I+II)
17	SGG	Reabilitare DN56 Craiova - Calafat
18	MT	Legatura rețelei de metrou cu Aeroportul International Henri Coanda - Otopeni
19	MC	Teatrul National Bucurest I. L. CARAGIALE Stab. si siguranta in exploatare optimizarea functionala
20	SGG	Constructia variantei de ocolire a oraselor Deva-Orastie la standard de autostrada (ex-ISPA)
21	SGG	Constructia variantei de ocolire a orasului Sibiu (ex-ISPA)
Finanțare integral de la buget de stat		
1	SGG	Autostrada Brasov - Cluj - Bors (Tronson Suplacu de Barcău-Borș)
2	SGG	Autostrada Bucuresti – Brasov (include si Comarnic-Brasov)
3	SGG	Autostrada de centura a municipiului Bucuresti/ sector centura sud km 52+770-100+900
4	MS	Refunctionalizare imobil Spital Clinic de Urgența cu 300 de paturi Iași, in curs de executie, pentru amenajarea Institutului Regional de Oncologie 300 paturi Iași

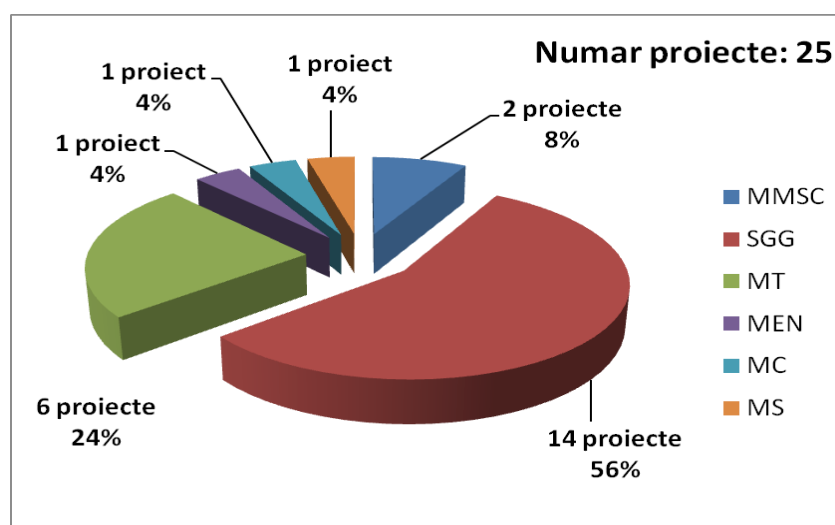
*) Numai pentru proiectele de investiții cu valoare mai mare de 100 milioane lei.

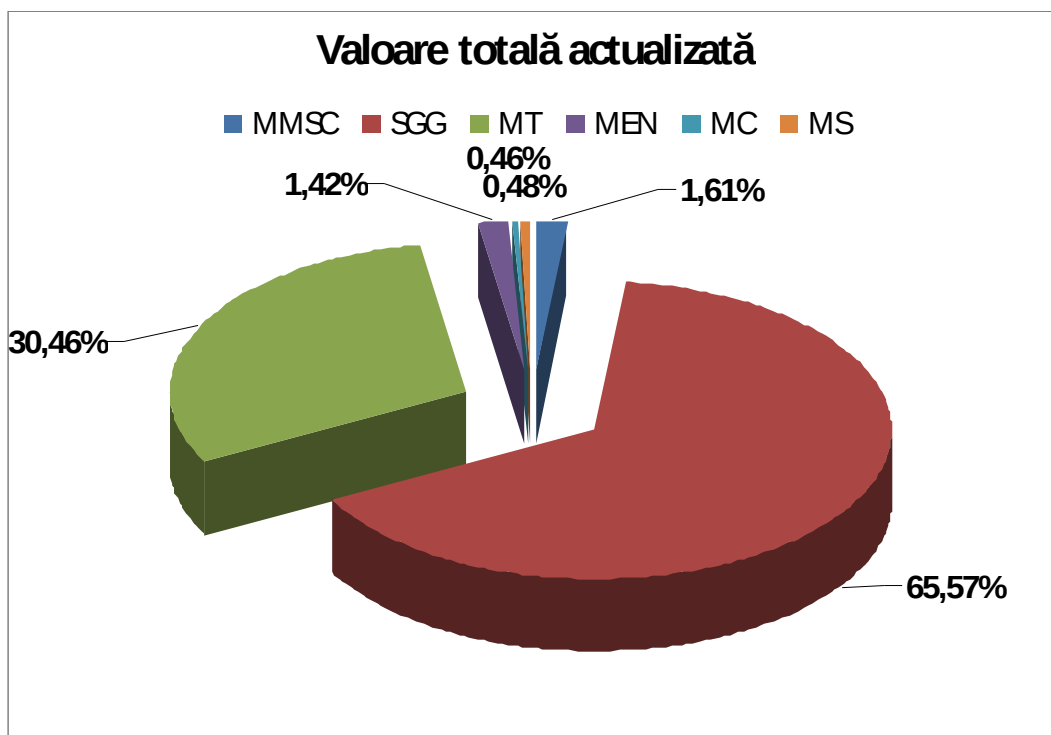

Analiza acestei liste arată următoarea distribuție a proiectelor:

- 72% din cele 25 de proiecte sunt la nivel național și 28% în regiunea București-Ilfov.
- 80% din cele 25 de proiecte sunt în domeniul infrastructurii de transport, la nivelul Secretariatului General al Guvernului și Ministerului Transporturilor
- funcție de ordonatorul principal de credite din punct de vedere numeric, respectiv valoric (valoarea rămasă de executat pentru proiectele de investiții publice semnificative ale fiecărui ordonator principal de credite).

*) Menționăm că toate valorile de mai sus sunt conform cu informațiile comunicate de către ordonatorii principali de credite

3.2.4. Politica în domeniul Fondurilor Europene

A. Stadiul implementării fondurilor europene

1) Instrumente structurale

Alocările fondurilor Structurale și de Coeziune

Alocarea pentru România a fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013 este de 19,67 miliarde euro, din care 19,21 miliarde euro sunt alocate programelor operationale aferente obiectivului „Convergență”, iar 0,46 miliarde sunt alocate obiectivului „Cooperare Teritorială Europeană”. Din suma de 19,21 miliarde euro – obiectivul „Convergență”, suma de 12,66 miliarde euro reprezintă fonduri structurale (Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European) și 6,55 miliarde euro Fondul de coeziune.

La data de 30 august 2013 stadiul implementării programelor operaționale finanțate în cadrul obiectivului „Convergență” se prezintă astfel:

Proiecte depuse

Pentru cele 7 programe operaționale au fost depuse 39.265 proiecte, în valoare totală de aproximativ 68,62 miliarde euro, din care aprox. 44,60 miliarde euro reprezintă contribuția UE.

Proiecte aprobate

Din totalul proiectelor depuse, au fost aprobate 12.746 proiecte, în valoare totală de aprox. 32,29 miliarde euro; din această valoare, cca. 19,32 miliarde euro reprezintă contribuție UE, ceea ce reprezintă aproximativ 100,55% din alocarea UE 2007–2013.

Contracte/decizii de finanțare semnate cu beneficiarii

Au fost semnate 9.860 contracte de finanțare cu beneficiarii, în valoare totală de aprox. 28,70 miliarde euro, din care valoarea eligibilă de aprox. 22,42 miliarde euro. Din această valoare, fondurile UE reprezintă aprox. 17,63 miliarde euro. Contribuția UE aferentă contractelor semnate, în raport cu alocarea UE 2007–2013 este de aproximativ 91.78%.

Plăți către beneficiari

Plățile totale către beneficiari (pre-finanțări și rambursări), s-au ridicat la suma de aprox. 6,59 miliarde euro. Din această valoare, contribuția UE a însumat cca. 5,89 miliarde euro, respectiv 30,64% din alocarea 2007–2013.

Rata de absorbție curentă

Rata de absorbție curentă reprezintă raportul dintre valoarea declarațiilor de cheltuieli transmise Comisiei Europene și alocarea totală aferentă perioadei 2007-2013.

Astfel, la data de 31 august 2013, valoarea declarațiilor de cheltuieli care au fost transmise Comisiei Europene este de 4,21 miliarde euro, ceea ce reprezintă o rată de absorbție curentă de 21,89 % din alocarea UE pentru perioada 2007-2013.

Referitor la tipurile de fonduri pentru care au fost transmise declarații de cheltuieli către Comisia Europeană menționăm că din suma de 4,21 miliarde euro, suma de aprox. 2,16 miliarde euro este aferentă FEDR, suma de 1,33 miliarde euro este aferentă FC și 0,72 miliarde euro aferentă FSE.

Rata rambursărilor

Rata rambursărilor reprezintă raportul dintre valoarea sumelor rambursate de către Comisia Europeană și alocarea totală aferentă programelor operaționale.

Suma totală primită de România de la Comisia Europeană pentru perioada 2007-2013 este de 5,98 miliarde euro, ceea ce reprezintă 31,13% din alocarea UE pentru perioada 2007-2013. Din această sumă 2,11 miliarde reprezintă pre-finanțări, în timp ce 3,87 miliarde euro reprezintă sume rambursate de către Comisia Europeană. Astfel, rata rambursărilor este de 20,12% din total alocare pentru perioada 2007-2013.

Valoarea rambursărilor de la Comisia Europeană în 2013 (de la 1 ianuarie la 31 august 2013) este de 1.662 milioane euro, reprezentând 8.65 % din total alocare pentru programele operaționale finanțate în cadrul obiectivului „Convergență”. Suma rambursată în anul 2013 (până la 31 august) este de 1,46 ori mai mare decât suma de 1.138 milioane euro rambursată în anul 2012.

Referitor la tipurile de fonduri pentru care Comisia Europeană a rambursat sume solicitate de către România, menționăm că din suma de 3,87 miliarde euro, suma de aprox. 1,94 miliarde euro este aferentă FEDR, suma de 1,25 miliarde euro este aferentă FC și 0,68 miliarde euro aferenți FSE.

Proiecte majore aprobate de Comisia Europeană

La 31 august 2013, România are aprobate de către Comisia Europeană un număr de 81 proiecte majore, astfel:

- 64 proiecte în domeniul mediului (infrastructură de alimentare cu apă, tratarea apelor uzate, managementul deșeurilor, sisteme urbane de încălzire, protecția împotriva inundațiilor și eroziune costieră)
- 16 proiecte în domeniul transporturilor (infrastructură rutieră, feroviară și navală)
- 1 proiect în domeniul cercetării.

Valoarea totală eligibilă a celor 81 de proiecte este de aproximativ 9,57 miliarde euro.

2) Fonduri externe nerambursabile aferente mecanismelor financiare SEE și Norvegian 2009-2014

În afara fondurilor puse la dispoziție de Uniunea Europeană, România beneficiază și de *fonduri externe nerambursabile aferente mecanismelor financiare SEE și Norvegian 2009-2014*, finanțate de Statele Donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein).

Valoarea totală a acestor fonduri pentru întreaga perioadă este de **280,9 milioane Euro FEN și 35,8 milioane Euro cofinanțarea de la bugetul de stat.**

Din totalul de 22 de programe finanțate în cadrul celor două mecanisme, au fost aprobate până în prezent 20 de programe, restul de programe urmând să fie aprobate până la sfârșitul anului în curs. Implementarea efectivă a programelor se va desfășura pe parcursul anilor 2014 - 2016.

3) Instrumentele financiare nerambursabile de pre-aderare

În ceea ce privește *instrumentele financiare nerambursabile de pre-aderare*, Ministerul Fondurilor Europene asigură menținerea mecanismelor existente pentru efectuarea transferurilor către beneficiari a sumelor aferente contribuției Uniunii Europene, până la închiderea măsurilor ex-ISPA, precum și regularizarea fondurilor utilizate de la bugetul de stat pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA

B. Măsurile implementate și planificate în domeniul fondurilor europene

1) Măsurile implementate până în prezent în vederea atingerii obiectivului de absorbție

În vederea asigurării stabilității economice și a atingerii reformelor structurale, Guvernul României urmărește creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene, acestea reprezentând o sursă majoră de investiții în infrastructura României.

Toate măsurile luate de Guvern, cu privire la modificarea cadrului instituțional, legislativ și procedural au condus, într-o primă etapă, la deblocarea programelor operaționale (POS DRU în februarie 2013, POR în aprilie 2013 și POS T în iunie 2013) și ulterior la creșterea ritmului de implementare a proiectelor și a ratei de absorbție a fondurilor europene.

Astfel, Ministerul Fondurilor Europene a elaborat un set de măsuri în vederea accelerării ritmului de implementare a Programelor Operaționale:

- ✓ **Introducerea unui mecanism adițional pentru decontarea cererilor de plată pentru toate categoriile de beneficiari** ai proiectelor finanțate prin fonduri europene nerambursabile, inclusiv beneficiari privați, care se găsesc în imposibilitatea de a achita facturile pentru servicii/bunuri /execuție de lucrări recepționate, acceptate la plată (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2004 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009).
- ✓ **Creșterea portofoliului de proiecte** în scopul asigurării premiselor pentru mărirea volumului cheltuielilor declarate către CE cu efecte în creșterea gradului de absorbție și evitarea dezangajării automate

(Ordonanța de Urgență nr. 52/2013 privind stabilirea procentului de supracontractare la nivel de program operațional).

- ✓ **Asigurarea necesarului de fonduri la nivelul autorităților de management în vederea efectuării plăților pentru rambursarea cheltuielilor eligibile către beneficiari și pentru plata cheltuielilor eligibile rambursabile din cererile de plată aferente instrumentelor structurale în scopul implementării optime a programelor operaționale** (au fost aprobate Hotărârea Guvernului nr.73/2013, Hotărârea Guvernului nr.182/2013, Hotărârea Guvernului nr.242/2013, Hotărârea Guvernului nr.445/2013, Hotărârea Guvernului nr.554/2013 și Hotărârea Guvernului nr.669/2013, prin care au fost alocate temporar, pentru lunile martie, aprilie și mai, mai și iunie, iulie, august și septembrie ale anului 2013, sume în valoare de aproximativ **6,12 miliarde lei** din venituri din privatizare, ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de management).
- ✓ **Au fost aprobate reglementări menite să îmbunătățească activitatea Organismelor Intermediare prin îmbunătățirea fluxurilor financiare**, respectiv posibilitatea acordării, în baza contractelor/deciziilor de finanțare, a unei prefinanțări în valoare de 35%, în cadrul proiectelor care au ca obiect finanțarea cheltuielilor de organizare și funcționare ale organismelor intermediare (Hotărâre a Guvernului nr. 270/2013 pentru modificarea art. 15 alin (4) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 218/2012).
- ✓ **S-a aprobat contractarea suplimentară de proiecte finanțate în cadrul Programelor Operaționale în limita sumelor rezultate din creanțe bugetare, economii, reduceri procentuale și din rezilierea contractelor de finanțare, estimate a se realiza** (Hotărâre a Guvernului nr. 482/2013 pentru modificarea și completarea art. 7 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.218/2012).
- ✓ **Au fost adoptate măsuri pentru anularea/scutirea penalităților, dobânzilor și a altor accesorii** de orice natură acumulate de beneficiari în relația cu bugetul de stat, ca urmare a nerambursării la timp a cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.50/2013 privind reglementarea unor măsuri fiscale).
- ✓ **Se asigură rambursarea de către CE a cheltuielilor deja efectuate pentru proiectele majore din programe operaționale sectoriale Mediu și Transport, anterior emiterii deciziilor de aprobare de către CE**. Astfel, se asigură mărirea volumului cheltuielilor declarate către CE cu efecte în creșterea gradului de absorbție și evitarea dezangajării automate (Hotărârea Guvernului nr.503/2013 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale).
- ✓ **A fost asigurată suportarea de la bugetul de stat a corecțiilor financiare și/sau a creanțelor bugetare stabilite în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 pentru POS Mediu și POR** (Ordonanța de urgență nr.15/2013 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru suportarea de la bugetul de stat a sumelor aferente corecțiilor financiare aplicate pentru abaterile de la conformitatea cu legislația din domeniul achizițiilor publice pentru Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013); prin această măsură se va asigura finanțarea proiectelor, cu efecte asupra gradului de absorbție a fondurilor alocate României și, mai ales, asupra creșterii riscului de dezangajare automată a acestor fonduri.

- ✓ **S-a aprobat aplicarea de către autoritățile române a corecției financiare de: -5% care se aplică la nivelul Axei Prioritare 4 a Programului Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice”,** pentru cheltuielile efective aferente contractelor de finanțare încheiate ca urmare a celor două cereri de proiecte aferente operațiunii 4.2 menționate mai sus (Hotărârea Guvernului nr.485/2013 privind aplicarea corecțiilor financiare solicitate de Comisia Europeană asupra cheltuielilor finanțate din cele două cereri de propuneri de proiecte aferente operațiunii 4.2 „Sprijinirea investițiilor în realizarea și modernizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, prin valorificarea resurselor regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale și a altor resurse regenerabile de energie” din cadrul axei prioritare 4 a Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”.
- ✓ **S-a aprobat aplicarea de către autoritățile române a corecției financiare de -25% pentru cererile de rambursare de tip B și C, în cadrul POS DRU, aflate la nivelul sistemului cât și cele care urmează a fi transmise de beneficiari până la finalizarea contractelor,** în vederea rambursării (Hotărârea Guvernului nr.680/2013 privind aplicarea de corecții financiare în cadrul Programului operațional sectorial „Dezvoltarea resurselor umane” (POS DRU) 2007 – 2013 conform solicitării Comisiei Europene); neadoptarea acestui act normativ poate determina suspendarea Programului Operațional Sectorial “Dezvoltarea resurselor umane” de către CE, în baza art. 92 alin.(1) lit. b) din Regulamentul Consiliului CE nr.1083/2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1260/1999, cu consecințe negative asupra bugetului național, din cauza necesității asigurării continuării finanțării programului din resurse naționale și riscului de dezangajare automată la sfârșitul anului 2013 a unor sume importante).
- ✓ În vederea implementării eficiente a mecanismelor financiare SEE și Norvegian, Ministerul Fondurilor Europene a luat măsurile necesare pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 23/2013 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2009 – 2014 și Mecanismului Financiar Norvegian 2009 – 2014; se asigură astfel cadrul procedural, legal, financiar pentru gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismelor financiare ale Spațiului Economic European 2009 – 2014 acordate României prin Mecanismul Financiar Spațiul Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian pe perioada de programare 2009-2014.
- ✓ În vederea regularizării fondurilor utilizate de la bugetul de stat pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA a fost aprobată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2013 pentru modificarea și completarea unor acte normative.
- ✓ Pentru reluarea plăților din fonduri de la bugetul de stat către contractorii ex-ISPA, pentru proiectele gestionate, s-a dispus prioritizarea obligațiilor de plată. Se vor efectua în acest sens redistribuiri de sume între și în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile preaderare (ex-ISPA) pentru anul 2013, a fost aprobată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.47/2013 pentru alocarea de la bugetul de stat a creditelor bugetare necesare finalizării proiectelor ex-ISPA în domeniul transporturilor).
- ✓ S-a aprobat Memorandumul cu tema Aprobarea principalelor măsuri privind accelerarea procesului de implementare a proiectelor finanțate din FSE prin PODCA și de recuperare a întârzierilor înregistrate de către instituțiile beneficiare din administrația publică centrală”.

2) Măsuri planificate în vederea atingerii obiectivului de absorbție pe anul 2013

Printre măsurile planificate în vederea creșterii gradului de absorbție al fondurilor europene putem enumera:

- ✓ Memorandumul cu tema Aprobarea unor măsuri în vederea înființării unui fond pentru sprijinirea autorităților locale
- ✓ Memorandum cu tema „Propuneri de eficientizare a mecanismului de emitere a avizelor aferente proiectelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2007 - 2013”.
- ✓ Identificarea și preluarea de proiecte alternative POS Mediu și POS Transport 2007 - 2013 finanțate până în prezent de la bugetul de stat și includerea tuturor cheltuielilor efectuate în cadrul acestora în DLC-uri ce vor fi transmise CE până la 31.12.2013
- ✓ Actualizarea condițiilor de contract FIDIC prin modificarea Ordinului comun MEF/MT/MDLPL nr. 915/465/415/2008 pentru aprobarea condițiilor contractuale generale și speciale la încheierea contractelor de lucrări
- ✓ Modificarea HG 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii
- ✓ Elaborarea de documentații de atribuire standard pentru servicii de supervizare, pentru servicii de pregătire aplicații/proiecte și de proiectare lucrări și pentru servicii de asistență tehnică în vederea creșterii calității contractorilor și accelerarea ritmului de implementare a proiectelor;
- ✓ Transpunerea în timp util a noului pachet legislativ comunitar privind achizițiile publice la nivel de legislație primară și secundară, precum și norme de interpretare/Memorandumul cu tema ***Pregătirea transpunerii în legislația națională a noilor directive europene în domeniul achizițiilor publice și a cadrului instituțional aferent sistemului național de achiziții publice***
- ✓ Constituirea unui grup de experți la nivel județean, care urmează să facă parte din comisiile de evaluare, în funcție de specificul tehnic, în cadrul licitațiilor derulate de către toate autoritățile contractante locale și instruirea acestora în cadrul unui proiect gestionat de Ministerul Fondurilor Europene și finanțat din Programul Operațional de Asistență Tehnică
- ✓ Modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora
- ✓ Abrogarea/Modificarea Ordinului MAEur nr.1050/2012 privind aprobarea procedurii de atribuire aplicabile beneficiarilor privați de proiecte finanțate din instrumente structurale, obiectivul Convergență
- ✓ Organizarea de reuniuni de monitorizare cu beneficiarii proiectelor majore și Antreprenorii contractelor de lucrări din cadrul POS Mediu și POS Transporturi

C. Informații privind noul cadru financiar 2014-2020

În vederea eficientizării modalității în care fondurilor europene vor fi folosite, principala preocupare a autorităților române o reprezintă îmbunătățirea viitoarelor documente de programare, în conformitate cu noile cerințe europene și având în vedere procesul de implementare aferent actualei perioade de programare.

Conform calendarului asumat de către autoritățile române, România a elaborat prima variantă a *documentului consultativ privind Acordul de Parteneriat 2014 – 2020*, document care a fost lansat în consultare publică din 6 iunie a.c. și transmis în consultare informală către CE.

Acesta este un **document consultativ** care va sta la baza acordului de parteneriat între România și Comisia Europeană, document de programare care asigură cadrul de implementare a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (FESI) 2014-2020;

Orientările care stau la baza programării 2014-2020 sunt: promovarea competitivității și convergența și concentrarea tematică a intervențiilor, în vederea încurajării obținerii unei dezvoltări inteligente, bazată pe creștere economică și incluziune socială;

Este adevărat că, la nivel național este nevoie de investiții în foarte multe domenii și de aceea **o priorizare a acestor nevoi este esențială pentru a utiliza sustenabil resursele limitate ale alocărilor din FESI 2014-2020.**

În perioada 2014-2020, intervențiile din FESI vor viza următoarele obiective strategice care coincid nevoilor României identificate prin documentul de poziție:

1. *Îmbunătățirea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și politici mai bune privind incluziunea socială și educația*
2. *Dezvoltarea unei infrastructuri moderne pentru creștere și locuri de muncă*
3. *Promovarea competitivității economice și a dezvoltării locale*
4. *Optimizarea utilizării și protejării resurselor și activelor naturale*
5. *Modernizarea și consolidarea administrației naționale și a sistemului judiciar*

Rezultatele ce se doresc a fi obținute ca urmare a intervențiilor din FESI 2014-2020, vor reflecta schimbarea pe care autoritățile române speră să o genereze în următoare perioadă de programare, ținând seama de lecțiile învățate în actuala perioadă și luând în considerare nevoile de dezvoltare și potențialul național existent.

În ceea ce privește implementarea FESI 2014-2020, aceasta se va realiza într-un sistem mult mai bine coordonat, fiind stabilite atribuții de autoritate de management numai la nivelul a trei ministere:

- ~ Ministerul Fondurilor Europene pentru managementul a 4 programe operaționale care vizează: infrastructura mare (transport, mediu și energie); competitivitatea (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitală); dezvoltarea capitalului uman și asistența tehnică;
- ~ Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (managementul programelor de dezvoltare regională, a programelor dedicate cooperării teritoriale europene și a celui dedicat dezvoltării capacității administrative);
- ~ Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (managementul programelor dedicate dezvoltării rurale și pescuitului și acvaculturii).

Contribuția României la bugetul UE

Estimarea contribuției României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2014 și perspective pentru perioada 2015 – 2017

Potrivit angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare a Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 157/2005 (negociate la Capitolul 29 – Prevederi financiare și bugetare), România, în calitate de stat membru, participă la finanțarea bugetului Uniunii Europene potrivit regulilor comunitare unitare care sunt direct aplicabile de la data aderării. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2007, România asigură plata contribuției sale pentru finanțarea bugetului Uniunii Europene în cadrul sistemului resurselor proprii ale bugetului comunitar.

Începând cu anul 2007 sistemul resurselor proprii comunitare este reglementat prin Decizia nr. 2007/436/CE, Euratom, aceasta fiind publicată, atât în original (EN) cât și toate limbile oficiale ale statelor membre (inclusiv în limba română), în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 163, partea a II-a, din

23.06.2007 (p. 17-21 pentru versiunea in limba română).

Contribuția României la bugetul Uniunii Europene pentru anul 2013 și estimarea pentru anii 2014-2017

mii LEI					
Denumirea	2013 ¹⁾	2014 ¹⁾	2015 ¹⁾	2016 ¹⁾	2017 ¹⁾
Contributii din taxe vamale	458.749,8	685.300,0	677.600,0	677.600,0	677.600,0
Contributii din sectorul zaharului	22.087,2	4.450,0	4.400,0	4.400,0	4.400,0
Total contributii din resurse proprii tradiționale	480.837,0	689.750,0	682.000,0	682.000,0	682.000,0
Contributii din resursa TVA	669.392,0	726.751,0	718.520,0	718.520,0	718.520,0
Contributii pentru corectia/rabatul acordat Marii Britanii	366.549,0	443.138,0	438.240,0	438.240,0	438.240,0
Contributii din resursa VNB	5.295.909,0	4.892.424,0	4.603.280,0	4.582.600,0	4.595.360,0
Contributii pentru reducerile în favoarea Țărilor de Jos și Suediei	40.575,0	0,0	0,0	146.960,0	47.520,0
Total contributii din resurse proprii	6.853.262,0	6.752.063,0	6.442.040,0	6.568.320,0	6.481.640,0
Contributii suplimentare si neprevazute, din care:	-170.078,0	279.426,0	277.200,0	277.200,0	277.200,0
²⁾ rezerve pentru acoperirea diferentelor calculate la soldurile TVA si VNB	-170.078,0	279.426,0	277.200,0	277.200,0	277.200,0
Contributia Romaniei la bugetul UE	6.683.184,0	7.031.489,0	6.719.240,0	6.845.520,0	6.758.840,0

Produsul Intern Brut ³⁾	625.600.000,0	658.600.000,0	692.200.000,0	730.300.000,0	771.600.000,0
Contributia Romaniei privind resursele proprii la bugetul UE, ca pondere in PIB (%), inclusiv contributii suplimentare si neprevazute	1,07	1,07	0,97	0,94	0,88

1) Estimari UCRBUE pe baza nivelului general de cheltuieli prevazut in DB 2014, a plafoanelor de cheltuieli din Perspectiva Financiara 2014 - 2020 actualizate de COM in septembrie 2013, coroborate cu setul de indicatori ai prognozei resurselor proprii comunitare pentru 2013-2014 conveniti la ACOR Previțiuni din 16 mai 2013;

2) Estimate de UCRBUE pentru acoperirea:

- diferentelor calculate la soldurile TVA si VNB

- diferentelor de curs valutar intre cursul BS si cursul BCE

- bugetelor rectificative UE aferente anului N-1, dar solicitate la plata in anul N

- diferentelor intre DB si B adoptat

3) Conform indicatorilor macroeconomici - Scrisoarea Cadru 2014

Aceste sume pot suferi modificări, întrucât, *pe de o parte*, potrivit procedurilor comunitare, se vor efectua ajustări tehnice automate ale indicatorilor stabiliți în cadrul reuniunii ACOR - Previțiuni, la momentul apariției noilor indicatori macroeconomici estimați de Comisia Europeană, iar *pe de altă parte*, nivelul contribuției tuturor Statelor Membre, deci și a României, se va modifica în funcție de negocierile la nivel comunitar în ceea ce privește volumul total al bugetului Uniunii Europene.

Estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2014 și perspective pentru perioada 2015 – 2017

Prin Legea nr. 16/2008, România a aderat la Acordul, semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005, de modificare a Acordului de parteneriat dintre membrii grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000.

În acest context, din 2011, România contribuie la cel de-al 10-lea Fond European pentru Dezvoltare (FED 10).

În tabelul de mai jos este prezentată estimarea contribuției României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2013, precum și proiecția acesteia pe perioada 2014-2017:

Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare pentru anul 2013 și estimarea pentru anii 2014-2017

mii LEI					
Denumirea	2013	2014	2015	2016	2017
Contribuția României la Fondul European de Dezvoltare	63.270,0	63.270,0	52.910,0	52.910,0	102.258,0
Transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale)	63.270,0	63.270,0	52.910,0	52.910,0	102.258,0

Aceste sume pot suferi modificări în funcție de deciziile luate la nivel comunitar, cu privire la necesarul de fonduri pentru plățile către statele ACP.

Poziția financiară netă dintre România și Uniunea Europeană

Balanța financiară netă (BFN) reprezintă instrumentul prin care se determină poziția financiară netă națională în relația cu bugetul Uniunii Europene – comparând fluxurile financiare de la și către bugetul comunitar.

BALANȚA FINANCIARĂ NETĂ					
milioane EURO					
Nr. rd.	Denumire	Realizat 2007-2012	Estimari 2013	Estimari 2014	TOTAL 2007-2014
0	A	1	2	3	4=1+2+3
1	I. SUME PRIMITE DE LA BUGETUL UE (A+B)	15.529,64	5.814,21	8.601,63	29.945,48
2	A. Fonduri de pre-aderare	2.628,35	81,08	0,00	2.709,44
3	B. Fonduri post-aderare, din care:	12.901,29	5.733,13	8.601,63	27.236,05
4	i) Avansuri	3.755,72	106,74	0,00	3.862,45
5	ii) Rambursari (inclusiv FEAGA)	9.145,57	5.626,39	8.601,63	23.373,59
6	B1. Fonduri structurale și de coeziune (FSC), din care:	4.372,49	2.859,35	6.103,11	13.334,95
7	a) Avansuri din FSC	2.125,81	0,00	0,00	2.125,81
8	b) Rambursari din FSC	2.246,68	2.859,35	6.103,11	11.209,14
9	B2. Fonduri pentru dezvoltare rurală și pescuit (FEADR+FEF), din care:	3.893,38	1.427,54	1.169,50	6.490,42
10	a) Avansuri (FEADR+FEF)	600,99	0,00	0,00	600,99
11	b) Rambursari (FEADR+FEF)	3.292,39	1.427,54	1.169,50	5.889,43
12	B3. Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEAGA)	3.468,70	1.323,59	1.329,02	6.121,31
13	B4. Altele (post-aderare), din care:	1.166,72	122,64	0,00	1.289,36
14	a) Avansuri	1.028,91	106,74	0,00	1.135,65
15	b) Rambursari	137,80	15,91	0,00	153,71
16	II. SUME PLATITE CĂTRE UE (C+D)	7.667,17	1.581,35	1.580,10	10.828,62
17	C. Contribuția României la bugetul UE	7.440,47	1.516,30	1.580,10	10.536,87
18	D. Alte contribuții	226,70	65,05		291,75
19	III. Soldul fluxurilor = I - II	7.862,47	4.232,86	7.021,53	19.116,86

3.2.4. Cheltuieli bugetare (metodologie cash)

Orientări generale:

- asigurarea unui nivel sustenabil pentru cheltuielile cu salariile și pensiile în sectorul public;
- orientarea resurselor disponibile către investiții publice de antrenare în domeniile: infrastructura, agricultura și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată;
- accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru îmbunătățirea ratei de absorbție;
- regândirea achizițiilor publice în baza criteriilor de oportunitate, prioritate, eficiență;

Ponderea în PIB a cheltuielilor bugetare totale se menține pe un trend descendent pe termen mediu, în principal datorită traiectoriei cheltuielilor de personal, a celor cu bunuri și servicii și a celor cu asistența socială. Cheltuielile de personal continuă să scadă până la un nivel de 7,1% din PIB în anul 2016, reflectând continuarea aplicării unei politici de personal prudentă pentru sectorul public.

Chiar dacă dinamica nominală a cheltuielilor cu asistența socială se menține în teritoriul pozitiv, aceasta este una sustenabilă și permite o contracție a ponderii acestora în PIB de la 11% în anul 2013 la 10,6% la sfârșitul

orizontului de prognoză.

Reducerea ponderii în PIB a celorlalte naturi de cheltuieli crează spațiu fiscal suficient pentru majorarea substanțială a cheltuielilor pentru investiții de la 5,8% din PIB în 2013 la 6,5% din PIB în anul 2016.

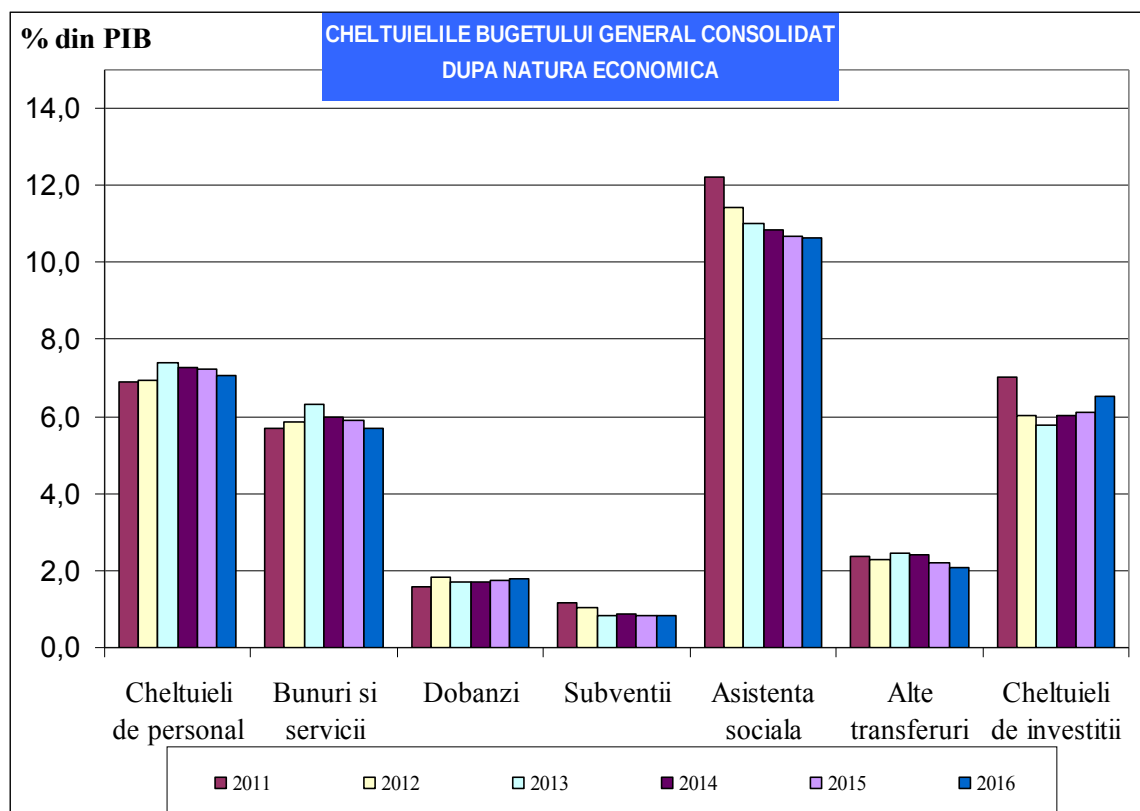
Cheltuielile bugetului general consolidat - pe clasificatia economica - - mil. lei -						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total, din care:	205.819	207.922	221.864	231.298	240.205	252.671
Cheltuieli de personal	38.423	40.799	46.152	47.786	49.972	51.531
Bunuri si servicii	31.767	34.444	39.561	39.361	40.877	41.672
Dobanzi	8.882	10.711	10.673	11.224	11.999	12.912
Subvenții	6.407	6.122	5.211	5.742	5.810	5.934
Asistenta sociala	68.008	67.048	68.819	71.513	74.008	77.607
Alte transferuri	13.194	13.343	15.266	15.920	15.214	15.321
Cheltuieli de investitii	39.138	35.455	36.183	39.753	42.325	47.695

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

Cea mai importantă componentă a bugetului general consolidat o reprezintă bugetul de stat care deține ponderea cea mai mare din totalul cheltuielilor bugetare. Următoarea componentă, ca pondere, este bugetul centralizat al unităților administrativ-teritoriale, urmat îndeaproape de bugetul asigurărilor sociale de stat.

La dimensiunea cheltuielilor bugetului de stat concură și sumele care se transferă din acesta către alte componente ale bugetului general consolidat, fie pentru echilibrarea acestora (bugetele de asigurări sociale) fie pentru finanțarea unor activități descentralizate la nivelul comunităților locale.

Toate transferurile care se acordă din bugetul de stat către alte bugete sunt eliminate la agregarea bugetului general consolidat pentru a evita dubla înregistrare a acestora.

Cheltuielile bugetului general consolidat - pe bugete componente -						
	- mil. lei -					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total, din care:	205.819	207.922	221.864	231.298	240.205	252.671
Bugetul de stat	106.089	104.570	115.984	119.265	119.930	125.511
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	53.117	56.081	58.399	62.244	63.789	66.054
Bugetul asigurarilor sociale de stat	47.969	48.609	49.987	52.001	54.118	57.315
Bugetul asigurarilor pentru somaj	2.171	1.738	1.843	1.850	1.833	1.846
Bugetul Fondului pentru asigurari sociale de sanatate	17.821	19.464	22.830	22.560	22.617	23.202
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	18.964	18.107	16.679	17.517	19.579	20.400
Alte componente ale bugetului general consolidat	10.836	8.969	8.592	8.441	9.877	10.768
Transferuri intre bugete (se scad)	-46.606	-44.360	-46.749	-47.606	-46.786	-48.316
Operatiuni financiare (se scad)	-4.542	-5.257	-5.701	-4.973	-4.753	-4.107

Nota: Din cauza rotunjirilor este posibil ca totalul sa nu fie egal cu suma componentelor

3.3. Datoria Publică ⁴

Datoria guvernamentală (conform metodologiei UE)

Datoria guvernamentală brută conform metodologiei UE a reprezentat 37,9% din PIB la sfârșitul anului 2012, situându-se sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul Uniunii Europene. Dacă se are în vedere rezerva financiară în valută aflată la dispoziția Trezoreriei Statului, datoria guvernamentală netă⁵ la sfârșitul anului 2012 a fost de 35,3%. Creșterea de datorie guvernamentală a fost determinată în principal de angajarea de datorie pentru finanțarea deficitului bugetar, refinanțarea datoriei publice și consolidarea rezervei financiare în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, atât de pe piața internă, prin emisiuni de titluri de stat, cât și de pe piața externă, prin emisiuni de euroobligațiuni, și din trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte.

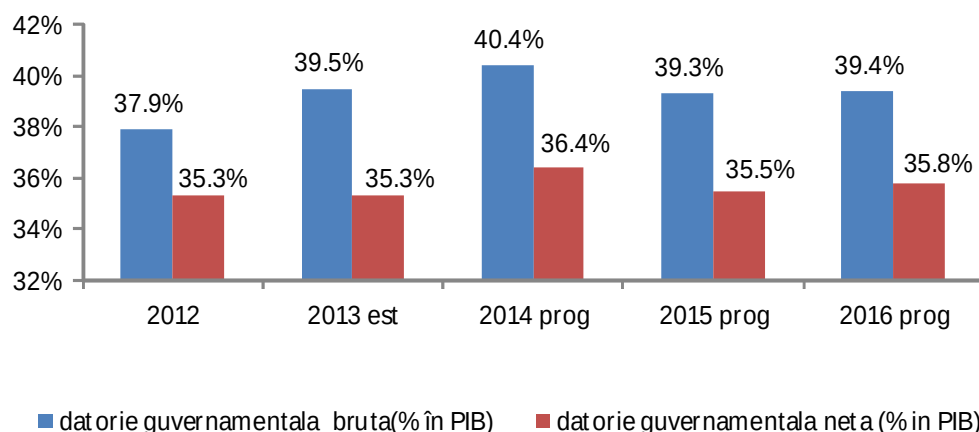
Nivelul estimat al datoriei guvernamentale brute pentru sfârșitul anului 2013 este de 39,5 % din PIB, iar pe termen mediu se va situa sub 41,0 % din PIB, în timp ce nivelul datoriei

⁴ datoria guvernamentală brută calculată conform metodologiei UE, care include și datoria societăților reclassificate în sectorul administrației publice. Datele de datorie au fost revizuite ca urmare a aplicării Deciziei Eurostat privind reclassificarea unor credite comerciale în împrumuturi și cu datoria entităților reclassificate în sectorul administrației publice pentru Notificarea fiscală ce se va transmite în luna octombrie 2013.

⁵ reprezintă datoria guvernamentală brută diminuată cu rezerva în valută la dispoziția Trezoreriei Statului

guvernamentale nete este estimat la 35,3% pentru sfârșitul anului 2013, iar pe termen mediu sub 37,0 % din PIB.

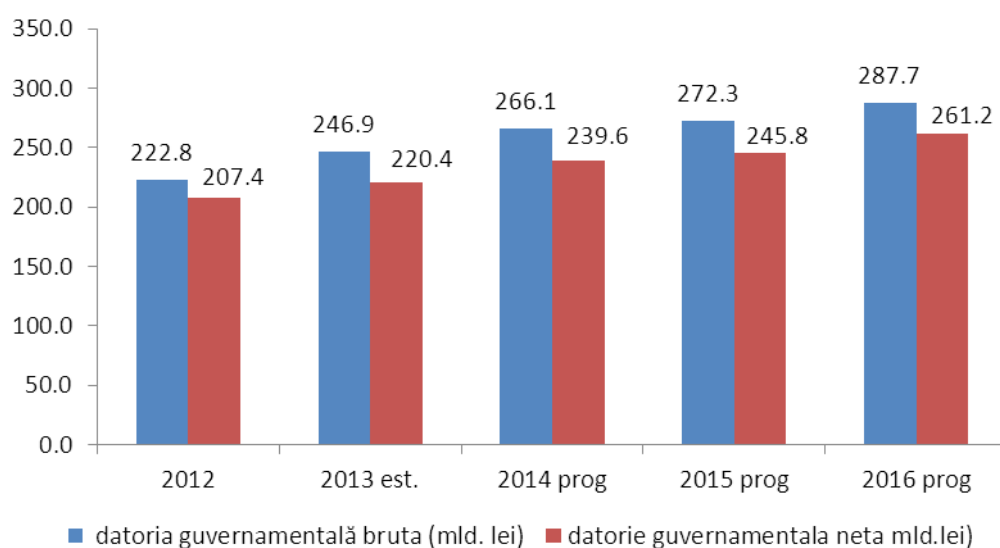
Grafic : Datoria guvernamentala conform metodologiei UE (%PIB)

Sursa : MFP

Tendința de creștere a datoriei guvernamentale pe termen mediu se reflectă și în valorile absolute ca urmare a angajării de datorie pentru acoperirea necesităților de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice.

Grafic : Datoria guvernamentală conform metodologiei UE (mld. lei)

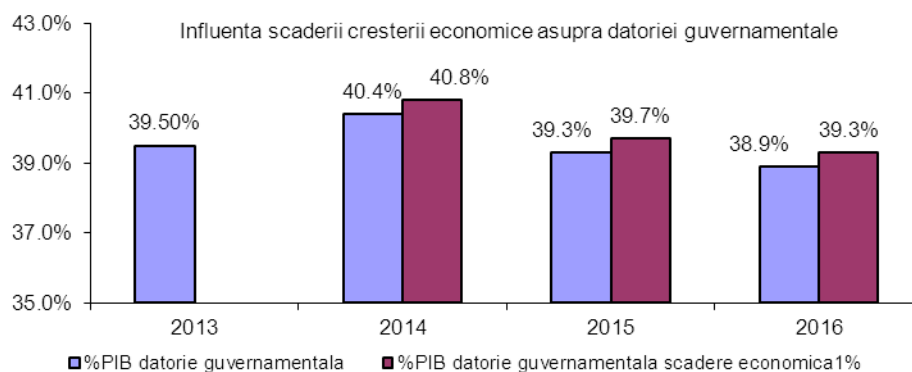
Sursa : MFP

Perspectiva de creștere moderată a datoriei guvernamentale pe termen mediu se datorează atât creșterii economice estimate la o medie de cca 2,5 % în perioada 2014-2016, menținerii cursului relativ stabil leu/euro, dar și măsurilor de consolidare fiscală și pentru menținerea deficitului bugetar în termeni ESA95 sub limita de 3% din PIB. În scopul protejării finanțelor publice, continuând politica monetară și pe cea a sectorului financiar, de păstrare a rezervelor financiare și de creștere a rezistenței la șocurile externe, după încheierea cu succes a Acordului Stand-by cu FMI și după consultări cu

UE, în iulie 2013 România a solicitat o nouă asistență financiară preventivă de la UE și FMI, pe o perioadă de 2 ani, în valoare cumulată de 4 miliarde Euro.

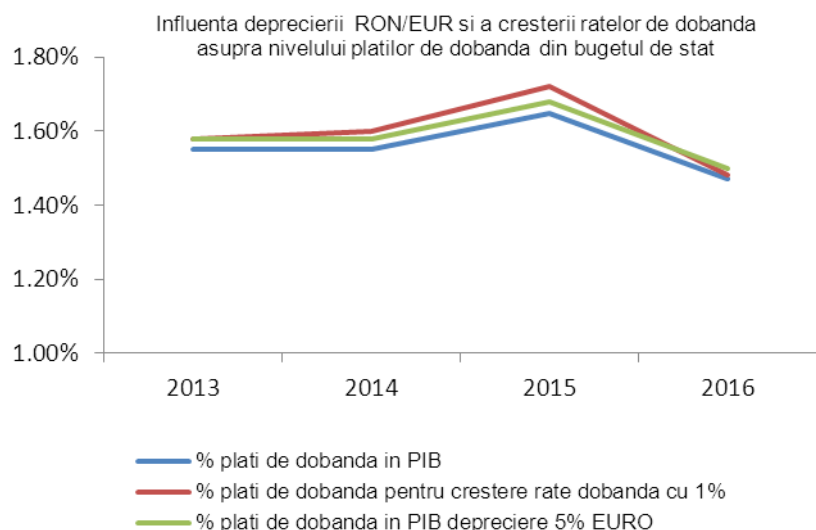
1) *Analiza influenței scăderii creșterii economice sub așteptări asupra nivelului datoriei guvernamentale în scenariul de bază este realizat conform proiecțiilor prezentate în cadrul macroeconomic pe termen mediu, iar în scenariul alternativ este construit pe baza scăderii creșterii economice cu 1% față de scenariul de bază.*

Analize de
sensitivitate a
datoriei
guvernamentale
brute

După cum se observă în graficul de mai sus, în scenariul de bază ponderea datoriei guvernamentale brute în PIB va scădea cu 0,6% în PIB la sfârșitul anului 2016 comparativ cu nivelul datoriei estimat pentru sfârșitul anului 2013, iar în scenariul alternativ ponderea datoriei guvernamentale brute în PIB scădea cu 0,2%.

2) *Analiza influenței deprecierei monedei naționale față de EURO și a creșterii ratelor de dobândă cu 1% asupra nivelului plăților de dobândă din bugetul de stat*

Dacă în scenariul de bază ponderea plăților de dobândă în PIB va scădea cu 0,08% la sfârșitul anului 2016 comparativ cu nivelul datoriei estimat pentru sfârșitul anului 2013, în scenariul deprecierei cu 5% a monedei naționale față de Euro aceasta va scădea cu

0,05%, în timp ce în scenariul alternativ de creștere a ratelor de dobândă cu 1% ponderea plăților de dobândă în PIB va scădea cu 0,07%

Finanțarea
deficitului
bugetar

În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2013-2015, finanțarea deficitului bugetar (termeni cash) se va realiza în proporție echilibrată din surse interne și din surse externe, în principal prin emiterea de titluri de stat pe piața internă și pe piețele internaționale de capital, iar refinanțarea datoriei publice guvernamentale se va asigura de pe piața pe care s-a emis inițial datoria. În acest context, pentru finanțarea de pe piața internă, MFP va acționa pentru extinderea maturităților emisiunilor de titluri de stat, largirea și diversificarea bazei de investitori precum și pentru consolidarea și extinderea curbei de randament a titlurilor de stat, astfel încât titlurile de stat să reprezinte o referință pentru finanțarea în lei pe piața internă de capital. De altfel, dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat este un obiectiv strategic al MFP pe termen lung, având în vedere că o piață internă a titlurilor de stat dezvoltată și lichidă ajută la atenuarea șocurilor externe în economie și asigură soluții de finanțare de pe piața internă atunci când finanțarea de pe piețele externe devine dificilă și costisitoare.

În ceea ce privește finanțarea externă, aceasta se va asigura în principal, prin emisiuni de euroobligațiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru menținerea unei curbe de randament pentru emisiunile denominate în Euro, în special pentru maturitățile de 5 și 10 ani, și de consolidare a poziției deținute pe piețele internaționale de capital. Emisiunile de titluri pe piețele externe denominate în USD sau în alte valute vor avea un caracter ocazional, având în vedere avantajele oferite de aceste piețe. Împrumuturile de la instituțiile financiare internaționale reprezintă o altă sursă de finanțare externă, în deosebi împrumuturile de la BIRD pentru politici de dezvoltare (tip DPL).

De la începutul anului 2013, MFP s-a axat pe emisiuni cu scadențe pe termen mediu și lung și pe creșterea treptată a sumelor alocate pentru astfel de instrumente. Includerea titlurilor de stat românești în indicii de referință ai Barclays și JP Morgan GBI-EM a determinat creșterea interesului investitorilor nerezidenți pentru titlurile de stat și intrări semnificative de capital începând cu sfârșitul anului 2012, și în prima parte a anului 2013. Includerea titlurilor de stat în acești indici de referință reprezintă un semnal pozitiv pentru dezvoltarea pe termen mediu a pieței interne a titlurilor de stat și contribuie la reducerea graduală a costurilor de finanțare pe termen mediu pentru MFP.

Conform ultimelor date privind reevaluarea obligațiunilor de stat cuprinse de indexul JP Morgan, în luna septembrie obligațiunile cu maturitatea de 10 ani scadente în luna aprilie 2023 au fost incluse în acest index, astfel că ponderea României a crescut la 1,26%.

Această reevaluare recunoaște conformitatea acestor obligațiuni cu criteriile calitative privind maturitatea, lichiditatea și disponibilitatea la cotarea pe piață. De altfel, emisiunea de obligațiuni a fost redeschisă periodic de la lansarea sa în luna ianuarie 2013 având în vedere strategia MFP de a crește maturitatea medie rămasă a portofoliului de datorie publică guvernamentală.

Pe lângă titlurile de state emise în lei pe piața internă, Ministerul Finanțelor Publice a emis și titluri de stat denumite în Euro, în scopul menținerii rezervei financiare (buffer) în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, precum și pentru constituirea resurselor necesare rambursării emisiunilor de titluri de stat denumite în euro scadente în august și noiembrie 2013, în valoare cumulată de 1,76 mld euro.

Pe piața externă de capital, Ministerul Finanțelor Publice a lansat în luna februarie 2013 o emisiune de euroobligațiuni denominată în USD, în valoare de 1,5 miliarde USD, cu scadența de 10 ani și cupon de 4,375%. În conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale și ținând cont de necesitățile de finanțare pentru a doua parte a anului 2013, în luna septembrie, România a atras cu succes, prin Ministerul Finanțelor Publice, o sumă de 1,5 miliarde de euro de pe piețele internaționale de capital la cel mai scăzut randament aferent unei emisiuni de obligațiuni de stat denumite în Euro, respectiv de 4,769%. Emisiunea de euroobligațiuni a fost redeschisă în luna octombrie 2013 când s-au atras de pe piețele internaționale de capital 500 milioane de euro, la un randament în scădere de 4,15%.

Riscul bugetar
rezultat din plățile
efectuate de MFP,
în calitate de
Garant, pentru
garanțiile de stat
emise

Având în vedere stocul în descreștere al garanțiilor de stat emise în trecut pentru împrumuturile contractate de companii și gradul foarte redus al plăților efectuate de MFP în calitate de Garant în contul garanțiilor emise în cadrul programelor guvernamentale, estimările privind plățile ce urmează a se efectua din bugetul de stat în contul acestor garanții se situează sub 0,1% din PIB în perioada 2014 - 2016. Ipotezele acestui scenariu au în vedere și garanțiile de stat emise în cadrul programului guvernamental "Prima casă", programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, programului pentru reabilitarea termică a ansamblurilor de locuințe, programul Kogălniceanu de sprijinire a IMM-urilor și programul guvernamental cu privire la măsuri pentru îmbunătățirea arhitecturală și a cerințelor de mediu a ansamblurilor de locuințe. La estimarea plăților în contul garanțiilor emise, nu au fost luate în considerare eventualele plăți în contul noului program guvernamental pentru garantarea liniilor de credit destinate capitalului de lucru al IMM-urilor, întrucât pentru acest program urmează a fi elaborată legislația secundară.

3.4 Plafoanele privind principalii indicatori bugetari în perioada 2010-2016 (metodologia cash)

În tabelele de mai jos sunt prezentate limite pentru anumiți indicatori bugetari ce vor face obiectul adoptării de către Parlament potrivit art.18 din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010.

Plafoane privind soldul bugetar pe principalele bugete componente						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sold buget general consolidat (% din PIB)	-4,3	-2,5	-2,5	-2,2	-1,4	-1,4
Sold primar*) al bugetului general consolidat (% din PIB)	-2,7	-0,7	-0,8	-0,5	0,3	0,3
Sold buget general consolidat (mil. lei)	-23.898,5	-14.773,9	-15.900,0	-14.490,0	-10.036,3	-10.588,7
Sold buget de stat (mil. lei)	-26.709,5	-17.398,4	-20.665,9	-18.332,3	-13.439,6	-13.365,4
Sold buget asigurari sociale de stat (mil. lei)	175,6	249,2	254,8	198,9	216,1	230,0
Sold bugetul fondului pentru asigurari de sanatate (mil. lei)	-0,2	-379,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Sold bugetul fondului pentru somaj (mil. lei)	236,6	176,2	31,4	222,2	236,1	253,2
Sold bugetul institutiilor finante din venituri proprii (mil. lei)	-268,3	-42,8	593,4	158,0	0,0	0,0

*) Excluce platile de dobanzi

În vederea încadrării în țintele de deficit bugetar pentru perioada 2013-2016, astfel încât începând cu anul 2012 deficitul bugetar conform metodologiei UE să se situeze sub limita prevăzută de Tratatul de la Maastricht (3% din PIB), pentru unitățile administrativ-teritoriale (UAT) au fost propuse limite anuale atât pentru valoarea contractată a finanțărilor rambursabile care urmează a fi contractate de către acestea, cât și limite de cheltuieli bugetare aferente tragerilor din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către UAT.

Având în vedere perspectiva de redresare a economiei naționale și de creștere pentru diminuarea riscului bugetar rezultat din plățile ce ar trebui efectuate de MFP și UAT în contul garanțiilor emise în conformitate cu OUG nr.64/2007 privind datoria publică au fost propuse următoarele plafoane:

Plafoane pentru împrumuturi contractate și garanții acordate						
	- mil. lei -					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Finanțări rambursabile contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale *)	700,0	900,0	800,0	1.200,0	800,0	800,0
Trageri din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale *)	1.341,4	1.398,8	970,0	1.200,0	1.200,0	1.200,0
Garanțiile emise de Ministerul Finantelor Publice și unitățile administrativ teritoriale **)	1.924,8	3.306,3	6.000,0	8.000,0	8.000,0	8.000,0

*) Nu sunt incluse finanțările rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale și cele destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse în Planul Elen de Reconstrucție și Dezvoltare Economică a Balcanilor – HIPERB

Plafoanele privind cheltuielile bugetului general consolidat exclusiv asistența financiară de la Uniunea Europeană și alți donatori, precum și plafoanele privind cheltuielile de personal sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Plafoane privind cheltuieli totale exclusiv asistenta financiara din partea UE sau alti donatori

- mil. lei -

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bugetul general consolidat	198.940,5	199.500,1	208.791,0	216.442,3	223.176,3	234.751,1
- cheltuieli de personal	38.422,7	40.798,8	46.151,9	47.786,1	49.971,5	51.531,2
Bugetul de stat	104.430,0	101.329,4	108.298,0	111.147,9	110.336,3	115.616,3
- cheltuieli de personal	15.682,2	17.141,5	19.857,6	20.573,2	21.762,3	22.535,6
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	49.447,2	52.135,0	54.556,2	56.722,0	57.465,8	59.230,0
- cheltuieli de personal	15.646,9	16.439,4	18.604,1	19.507,0	20.237,1	20.793,7
Bugetul asigurarilor sociale de stat	47.968,4	48.580,7	49.987,2	52.001,2	54.118,1	57.314,6
- cheltuieli de personal	117,2	148,5	154,9	161,0	168,1	171,5
Bugetul asigurarilor pentru somaj	2.113,8	1.667,4	1.666,3	1.849,7	1.833,3	1.846,3
- cheltuieli de personal	71,7	79,5	91,4	97,9	107,8	118,4
Bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate	17.817,1	19.433,9	22.774,7	22.526,1	22.609,9	23.202,0
- cheltuieli de personal	123,5	134,1	151,9	156,2	160,6	164,6
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	18.100,5	17.370,5	15.955,7	16.744,7	18.656,7	19.278,0
- cheltuieli de personal	6.559,8	6.623,3	7.065,1	7.056,8	7.295,8	7.501,0
Alte bugete componente ale bugetului general consolidat	10.211,6	8.599,4	8.002,6	8.029,5	9.694,9	10.577,4
- cheltuieli de personal	221,3	232,5	226,9	234,0	239,8	246,4

4.Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2014-2016

Bugetul celor 10 ordonatori principali de credite prezentați în strategie reprezintă aproximativ 70% din totalul cheltuielilor bugetului de stat. Adăugând la acești ordonatori de credite și bugetul Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni generale care cuprinde dobânzi, rambursări de credite, contribuția României la bugetul UE, cofinanțarea la proiectele de preaderare, precum și schemele de ajutor de stat, acestea ar reprezenta aproximativ 90% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
BUGET DE STAT -						
CHELTUIELI TOTAL, din care:						
mil lei	106.089	110.464	115.327	119.265	119.930	125.511
% din P.I.B.	19,04	18,80	18,43	18,11	17,33	17,19
CHELTUIELI TOTAL - 10 ministere						
mil lei	77.940	79.976	79.760	80.723	83.332	85.968
% din P.I.B.	13,99	13,61	12,75	12,26	12,04	11,77
Cheletuiei de personal						
mil lei	12.821	14.107	16.179	16.155	16.986	17.193
% din P.I.B.	2,30	2,40	2,59	2,45	2,45	2,35
Bunuri si servicii						
mil lei	2.810	2.985	3.185	3.198	3.656	3.492
% din P.I.B.	0,50	0,51	0,51	0,49	0,53	0,48
Dobanzi						
mil lei	104	133	74	76	64	56
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Subventii						
mil lei	4.042	3.604	2.918	3.565	3.697	3.793
% din P.I.B.	0,73	0,61	0,47	0,54	0,53	0,52
Transferuri intre unitati ale administratiei publice						
mil lei	16.800	16.013	14.973	15.526	15.666	17.003
% din P.I.B.	3,01	2,73	2,39	2,36	2,26	2,33
Asistenta sociala						
mil lei	14.993	13.616	13.602	14.019	14.434	14.786
% din P.I.B.	2,69	2,32	2,17	2,13	2,09	2,02
Alte transferuri curente						
mil lei	13.704	10.724	15.983	14.542	12.377	11.914
% din P.I.B.	2,46	1,83	2,55	2,21	1,79	1,63
Cheletuiei de investitii						
mil lei	12.667	18.793	12.845	13.641	16.451	17.732
% din P.I.B.	2,27	3,20	2,05	2,07	2,38	2,43
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	290	143	462	120	174	164
- alte transferuri	3.738	4.187	1.696	1.386	1.635	1.799
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	3.688	8.735	7.087	8.930	12.115	13.114
- cheletuiei aferente programelor cu finantare rambursabila	3.330	4.257	2.235	1.829	922	856
- cheletuiei de capital	1.621	1.471	1.366	1.375	1.605	1.799
CHELTUIELI TOTALE - ALTI						
ORDONATORI PRINCIPALI DE CREDITE						
mil lei	28.148	30.489	35.567	38.542	36.598	39.542
% din P.I.B.	5,05	5,19	5,69	5,85	5,29	5,41

Detalierea cheltuielilor pentru fiecare din cei 10 ordonatori principali de credite pentru orizontul de referință este prezentată în Anexele 1 – 10 atașate Strategiei.

5. Declarație de răspundere

Se atestă corectitudinea și integralitatea preluării și prelucrării de către Ministerul Finanțelor Publice a informațiilor fiscal-bugetare pe care le-a avut la dispoziție, furnizate de către factorii implicați, precum și luarea în considerație a conjuncturii interne și internaționale cunoscute la această dată.

Strategia fiscal-bugetară a fost elaborată în conformitate cu Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, iar limitele și țintele propuse respectă principiile responsabilității fiscale.

PRIM –MINISTRU,
VICTOR-VIOREL PONTA

VICEPRIM - MINISTRU
MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,
Daniel Chițoiu

MINISTRUL DELEGAT PENTRU BUGET,
Liviu Voinea

Anexa 1 - Cheltuielile Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	31.312	30.411	28.984	29.699	30.257	31.863
% din P.I.B.	5,62	5,18	4,63	4,51	4,37	4,36
Cheltuieli de personal						
mil lei	172	191	223	217	223	229
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,04	0,03	0,03	0,03
Bunuri și servicii						
mil lei	155	146	140	147	172	173
% din P.I.B.	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Transferuri între unități ale administrației publice						
mil lei	16.800 *)	16.013 *)	14.973 *)	15.526 *)	15.666 *)	17.003 *)
% din P.I.B.	3,01	2,73	2,39	2,36	2,26	2,33
Asistența socială						
mil lei	13.905	13.057	13.050	13.362	13.736	14.079
% din P.I.B.	2,50	2,22	2,09	2,03	1,98	1,93
Alte transferuri curente						
mil lei	231	10	84	112	19	15
% din P.I.B.	0,04	0,00	0,01	0,02	0,00	0,00
Cheltuieli de investiții						
mil lei	48	993	514	336	442	364
% din P.I.B.	0,01	0,17	0,08	0,05	0,06	0,05
din care:						
- transferuri între unități ale administrației publice	8	5	38	27	9	9
- alte transferuri	7	4			3	3
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare		953	423	266	338	346
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	26	24	49	37	86	
- cheltuieli de capital	8	7	3	7	6	6

*) Începând cu anul 2011 sunt incluse și subvențiile stabilite ca fiind necesare pentru echilibrarea bugetului asigurărilor pentru somaj (3.039,5 milioane lei în anul 2011, 473,4 milioane lei în anul 2012, 267,8 milioane lei în anul 2013, 551,2 milioane lei în anul 2014, 465,8 milioane lei în anul 2015 și 410,7 milioane lei în anul 2016).

NOTA: Subvențiile de la bugetul de stat pentru echilibrarea bugetului asigurărilor sociale de stat sunt estimate la 13.756,9 milioane lei în anul 2011, 13.148,7 milioane lei în anul 2012, 12.254,2 milioane lei în anul 2013, 12.519,2 milioane lei în anul 2014, 12.720,4 milioane lei în anul 2015 și 14.150,9 milioane lei în anul 2016.

Anexa 2 - Cheltuielile Ministerului Afacerilor Interne din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	7.913	8.079	8.295	8.018	8.442	8.499
% din P.I.B.	1,42	1,38	1,33	1,22	1,22	1,16
Cheltuieli de personal						
mil lei	5.920	6.456	7.167	7.086	7.386	7.423
% din P.I.B.	1,06	1,10	1,15	1,08	1,07	1,02
Bunuri si servicii						
mil lei	637	638	462	430	492	501
% din P.I.B.	0,11	0,11	0,07	0,07	0,07	0,07
Dobanzi						
mil lei	5	0				
% din P.I.B.	0,00	0,00				
Asistenta sociala						
mil lei	143*)	82	57	63	65	70
% din P.I.B.	0,03	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Alte transferuri curente						
mil lei	587	161	206	180	118	116
% din P.I.B.	0,11	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02
Cheltuieli de investitii						
mil lei	620	742	403	260	381	388
% din P.I.B.	0,11	0,13	0,06	0,04	0,06	0,05
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	38	0	5	7	7	8
- alte transferuri	3	4	0			
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	155	91	103	90	166	165
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	5	21	3	2		
- cheltuieli de capital	419	625	291	161	208	216

*) Incepend cu anul 2011 plata pensiilor se asigura din Bugetul asigurarilor sociale de stat

Anexa 3 - Cheltuielile Ministerului Transporturilor din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	12.766	11.181	6.066	6.461	6.623	6.775
% din P.I.B.	2,29	1,90	0,97	0,98	0,96	0,93
Cheltuieli de personal						
mil lei	18	20	22	22	23	23
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bunuri si servicii						
mil lei	9	8	7	8	8	8
% din P.I.B.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dobanzi						
mil lei	98	93	35	39	31	25
% din P.I.B.	0,02	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00
Subventii						
mil lei	2.041	1.601	1.605	2.037	2.158	2.280
% din P.I.B.	0,37	0,27	0,26	0,31	0,31	0,31
Asistenta sociala						
mil lei	597	109	108	212	215	208
% din P.I.B.	0,11	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03
Alte transferuri curente						
mil lei	2.139	1.655	1.297	1.294	1.245	1.169
% din P.I.B.	0,38	0,28	0,21	0,20	0,18	0,16
Cheltuieli de investitii						
mil lei	7.864	7.695	2.992	2.849	2.943	3.062
% din P.I.B.	1,41	1,31	0,48	0,46	0,45	0,44
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	58		308	1	1	1
- alte transferuri	3.493	2.300	276	183	199	266
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	1.559	3.316	2.117	2.563	2.639	2.688
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	2.742	2.064	289	99	101	104
- cheltuieli de capital	13	15	2	3	3	3

Anexa 4 - Cheltuielile Secretariatului General al Guvernului din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	730	6.887	6.572	7.232	8.875	9.763
% din P.I.B.	0,13	1,17	1,05	1,10	1,28	1,34
Cheltuieli de personal						
mil lei	117	266	310	307	334	344
% din P.I.B.	0,02	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Bunuri si servicii						
mil lei	81	128	149	159	456	172
% din P.I.B.	0,01	0,02	0,02	0,02	0,07	0,02
Dobanzi						
mil lei	0	39	39	37	33	31
% din P.I.B.	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
Alte transferuri curente						
mil lei	481	954	920	875	1.007	1.057
% din P.I.B.	0,09	0,16	0,15	0,13	0,15	0,14
Cheltuieli de investitii						
mil lei	51	5.501	5.154	5.855	7.045	8.160
% din P.I.B.	0,009	0,936	0,824	0,889	1,018	1,117
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice		63	60	60	134	122
- alte transferuri	27	1.757	1.336	1.145	1.386	1.477
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	11	2.081	2.170	3.186	4.834	5.729
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	2	1.574	1.575	1.449	575	589
- cheltuieli de capital	11	26	12	14	117	242

Anexa 5 - Cheltuielile Ministerului Sănătății din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	3.906	3.086	8.342	6.713	5.286	4.826
% din P.I.B.	0,70	0,53	1,33	1,02	0,76	0,66
Cheltuieli de personal						
mil lei	181	188	649	731	752	771
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,10	0,11	0,11	0,11
Bunuri si servicii						
mil lei	751	741	1.165	1.221	1.249	1.280
% din P.I.B.	0,13	0,13	0,19	0,19	0,18	0,18
Alte transferuri curente						
mil lei	2.598 *)	1.849 *)	6.369 *)	4.670 *)	3.185 *)	2.673 *)
% din P.I.B.	0,47	0,31	1,02	0,71	0,46	0,37
Cheltuieli de investitii						
mil lei	376	308	159	91	100	103
% din P.I.B.	0,07	0,05	0,03	0,01	0,01	0,01
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	158	26	31	3	3	3
- alte transferuri		2	7			
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	35	8	11	15	22	23
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	103	92	89	53	55	56
- cheltuieli de capital	80	180	20	20	21	21

*) In anul 2011 este inclusa si suma de 1.558,5 milioane lei reprezentand subventia acordata Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate pentru plata facturilor restante, iar anii 2012-2016 includ subventiile acordate din bugetul de stat catre Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate pentru echilibrare (552,7 milioane lei in anul 2012, 4.784,1 milioane lei in anul 2013, 3.088,1 milioane lei in anul 2014, 1.632,7 milioane lei in anul 2015 si 1.101,8 milioane lei in anul 2016).

*) În domeniul sănătății, eliminând sumele rezultând din aplicarea Legii nr.72/2013 de implementare a Directivei 7/2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, atât în anul 2013 cât și în anul 2014, sumele alocate în domeniul sănătății au crescut în 2014 cu 11,5% față de 2013.

Anexa 6 - Cheltuielile Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	6.507	5.525	5.457	5.887	6.693	6.739
% din P.I.B.	1,17	0,94	0,87	0,89	0,97	0,92
Cheltuieli de personal						
mil lei	295	312	353	350	369	379
% din P.I.B.	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,05
Bunuri și servicii						
mil lei	140	126	117	116	135	139
% din P.I.B.	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Subvenții						
mil lei	1.991	2.003	1.313	1.528	1.540	1.513
% din P.I.B.	0,36	0,34	0,21	0,23	0,22	0,21
Alte transferuri curente						
mil lei	2.214	768*)	1.775*)	1.476*)	1.393*)	1.420*)
% din P.I.B.	0,40	0,13	0,28	0,22	0,20	0,19
Cheltuieli de investiții						
mil lei	1.867	2.315	1.899	2.417	3.256	3.287
% din P.I.B.	0,33	0,39	0,30	0,39	0,49	0,47
din care:						
- alte transferuri	108	6	16	16	12	12
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	1.648	2.216	1.815	2.343	3.201	3.209
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	58	48	24	16		
- cheltuieli de capital	53	46	44	42	43	66

*) In anii 2012-2016 titlul "Alte transferuri curente" include și fondurile necesare pentru platile naționale directe complementare în sectorul vegetal, care se suportă din Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală

Anexa 7 - Cheltuielile Ministerului Educației Naționale din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	5.399	4.848	5.069	5.266	5.398	5.533
% din P.I.B.	0,97	0,83	0,81	0,80	0,78	0,76
Cheltuieli de personal						
mil lei	266	276	310	305	312	320
% din P.I.B.	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04
Bunuri și servicii						
mil lei	77	102	90	85	87	90
% din P.I.B.	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Asistența socială						
mil lei	277	303	300	308	332	339
% din P.I.B.	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Alte transferuri curente						
mil lei	3.758	3.552	3.706	3.990	3.691	3.777
% din P.I.B.	0,67	0,60	0,59	0,61	0,53	0,52
Cheltuieli de investiții						
mil lei	1.022	615	663	579	976	1.007
% din P.I.B.	0,18	0,10	0,11	0,09	0,14	0,14
din care:						
- transferuri între unități ale administrației publice		22				
- alte transferuri	95	103	59	26	24	31
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	246	53	428	413	853	874
- cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	290	232	90	44		
- cheltuieli de capital	391	205	86	96	99	101

Anexa 8 - Cheltuielile Ministerului Apărării Naționale din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	4.940	4.797	5.716	5.844	6.218	6.338
% din P.I.B.	0,89	0,82	0,91	0,89	0,90	0,87
Cheltuieli de personal						
mil lei	3.245	3.481	3.838	3.890	4.148	4.169
% din P.I.B.	0,58	0,59	0,61	0,59	0,60	0,57
Bunuri și servicii						
mil lei	721	629	614	593	610	665
% din P.I.B.	0,13	0,11	0,10	0,09	0,09	0,09
Subvenții						
mil lei	11					
% din P.I.B.	0,00					
Asistența socială						
mil lei	70 *)	64	88	74	87	89
% din P.I.B.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Alte transferuri curente						
mil lei	269	265	283	265	279	289
% din P.I.B.	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04
Cheltuieli de investiții						
mil lei	625	358	893	1.021	1.094	1.126
% din P.I.B.	0,11	0,06	0,14	0,16	0,16	0,15
din care:						
- transferuri între unități ale administratiei publice	20	27	19	21	21	21
- proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare			0			
- cheltuieli de capital	606	332	874	1.000	1.073	1.105

*) Începând cu anul 2011 plata pensiilor se asigură din Bugetul asigurărilor sociale de stat.

Anexa 9 - Cheltuielile Ministerului Finanțelor Publice din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	2.291	2.797	2.653	3.051	2.921	2.947
% din P.I.B.	0,41	0,48	0,42	0,46	0,42	0,40
Cheltuieli de personal						
mil lei	1.546	1.680	1.885	1.926	2.037	2.095
% din P.I.B.	0,28	0,29	0,30	0,29	0,29	0,29
Bunuri si servicii						
mil lei	65	267	244	241	246	255
% din P.I.B.	0,01	0,05	0,04	0,04	0,04	0,03
Alte transferuri curente						
mil lei	648	680	460	744	506	433
% din P.I.B.	0,12	0,12	0,07	0,11	0,07	0,06
Cheltuieli de investitii						
mil lei	33	170	64	140	132	165
% din P.I.B.	0,01	0,03	0,01	0,02	0,02	0,02
din care:						
- alte transferuri	9		0	0	0	0
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	4	3	3	16	11	9
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	11	14	6	39	40	74
- cheltuieli de capital	10	152	55	86	81	82

Anexa 10 - Cheltuielile Ministerului Justiției din bugetul de stat pe perioada 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	2.176	2.364	2.607	2.551	2.621	2.685
% din P.I.B.	0,39	0,40	0,42	0,39	0,38	0,37
Cheltuieli de personal						
mil lei	1.061	1.237	1.422	1.320	1.402	1.441
% din P.I.B.	0,19	0,21	0,23	0,20	0,20	0,20
Bunuri si servicii						
mil lei	176	200	197	199	201	210
% din P.I.B.	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Alte transferuri curente						
mil lei	779	830	882	939	935	965
% din P.I.B.	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,13
Cheltuieli de investitii						
mil lei	160	97	105	93	82	70
% din P.I.B.	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01
din care:						
- transferuri intre unitati ale administratiei publice	0	1	0	1		
- alte transferuri	1	9				
- proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	24	2	13	15	22	7
- cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	94	51	60	45	25	25
- cheltuieli de capital	41	34	32	32	35	38